

# MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

## Yirmibirinci Birleşim

31 . 12 . 1963 Salı

### İçindekiler

	Sayfa		Sayfa
1. — Geçen tutanak özeti	60	4. — Sayın milletvekillerinden ikisine izin verilmesine dair Başbakanlık tezkereleri	64
2. — Yoklama	61	4. — Görüşülen işler	64
3. — Başkanlık Divanının Genel Kurula sunuqları	61	1. — İstanbul Milletvekili Coşkun Kırcı, Sivas Milletvekili Cevad Odyakmaz, Aydın Milletvekili Orhan Apaydın ve Erzincaan Milletvekili Sadık Perinçek'in, Kamu İktisadi Teşebbüslerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde denetlenmesinin düzenlenmesi hakkında kanun tasarisına dair Cumhuriyet Senatosu Başkanlığı tezkeresi ve Cumhuriyet Senatosunca yapılan değişiklikler hakkında Millet Meclisi Geçici Komisyon raporu (2/273) (S. Sayısı : 234 e 2 nci ek)	64:77
1. — Dışişleri Bakanı Feridun Cemal Erkin'in, Kıbrıs'ta normal halin geri getirilmesi hususundaki çalışmalar ve sıhhi yardım için Kızılayın harekete geçtiği hususundaki demeci ve Kıbrıs'taki son olaylar hususundaki sorulara vâkı cevapları	61:63	5. — Sunuklar ve telgraflar	77
2. — Balıkesir Milletvekili Cevat Karpulât, Balıkesir'de özellikle Gönen ve Manyas'ta vukubulan sel felâketi dolayısıyla âcıl yardım temenni eden konuşması	63:64		
3. — Yeniden teşkili gereken Bütçe Komisyonu üye seçimi	64		

## 1. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

Adalet Partisi Grubu adına Bahkesir Milletvekili Gökhan Evliyaoğlu, Kıbrıs Rum çetesi tarafından Kıbrıs Anayasasının ihlâline ve buna karşı Türk unsurunun korunması bakımından tek taraflı müdahale imkânının mevcudolmasına rağmen tedbir alınmasında gecikmeler olduğu ve tereddütlü beyanlar yapıldığı konusunda demecinde bulundu.

Başbakan Malatyâ Milletvekili İsmet İnönü, kurduğu yeni Hükümet Programını okudu. Başkan, program üzerindeki görüşmelere Perşembe günü saat 10,00 da başlanacağını bildirdi.

Eskişehir Milletvekili Seyfi Öztürk'ün, Kıbrıs'ta cereyan eden hâdiselerin son inkişaf seyri hakkında önergesi okundu ve Dışişleri, Bakan Feridun Cemal Erkin bu konuda gerekli izahatta bulundu.

Türkiye Büyük Millet Meclisi halen mevcut Bütçe Karma Komisyonunun, Anayasanın 94 nci maddesi gereğince yenisi seçilinceye kadar görevine devam etmesinin karara bağlanmasına dair grup başkanvekillerinin önergesi, üzerinde bir süre görüşüldükten sonra kabul olundu.

Erzurum Milletvekili Tahsin Telli'nin 17 Mart 1340 tarih ve 442 sayılı Köy Kanununun 41, 49 ve 50 nci maddelerinin yürürlükten kaldırılması hakkında kanun teklifi ile,

İstanbul Milletvekili Resit Ülker'in, Köy Kanununun Anayasaya aykırı bir kısım hükümlerinin kaldırılmasına dair kanun teklifinin geri verilmelerine dair önergeleri okundu, her iki teklifin geriverildiği bildirildi.

Trabzon Milletvekili Ali Rıza Uzuner ile Tunceli Milletvekili Fethi Ülkü'nün, Kıbrıs'ta yaralanan ve halen Ankara Hastanesinde tedavi görmekte bulunan aziz gazilerimizin, Millet Meclisi adına her partiden ve bağımsızlardan

seçilecek ikişer milletvekilinden mürekkep bir heyet marifetiyle ziyaret edilmelerine dair önergeleri kabul olundu.

Hatay Milletvekili Sâki Zorlu'nun, Kıbrıs'ta kardeşlerimize karşı rumların işledikleri ve işlemekte oldukları hunharea cinayetler sebebiyle aziz şehitlerimize hürmeten yılbaşı gecesi bütün eğlence yerlerinin kapatılmasına dair önergesi, temenni mahiyetinde olduğundan Hükümete ulaştırılacağı bildirildi.

Danıştay kanunu tasarısı ile,

Serbest ve malî müşavirlik kanun tasarısının, ilgili komisyon ve Bakanlar, Genel Kurulda hazır bulunmadıklarından görüşülmeleri gelecek Birleşime bırakıldı.

C. H. P., C. K. M. P., Y. T. P. ve M. P. Grup başkanvekillerinin, Millet Meclisinin Hükümet Programını görüşmek üzere 2 . 1 . 1964 Perşembe günü saat 10.00 da toplanmasına dair önergeleri kabul olundu.

A. P. Grubu Başkanı Mahmut Rıza Bertan'ın Kıbrıs'ta çok vahim hâdiselerin cereyan ettiği şu günlerde sayın üyelerin Hükümetçe malûmattar kılınmasını teminen tatil günleri de dâhil her gün toplanmasına dair önergesine C. H. P. Grubunun da iştirak ettiği İstanbul Milletvekili Coşkun Kurca tarafından ifade olundu ve önerge kabul edildi.

31 . 12 . 1963 Salı günü saat 15.00 te toplanılmak üzere Birleşime son verildi.

Başkan  
Fuad Sirmen

Kâtip  
Malatya  
Nurettin Akyurt

Kâtip  
Bahkesir  
Mithat Sükrü Çavdaroğlu

## SORU

### Sözlü soru

1. — Aydın Milletvekili Hilmi Aydınçer'in, Kıbrıs Adasının taksimi konusunda ne düşünüldüğüne dair sözlü soru önergesi, Dışişleri Bakanlığına gönderilmiştir. (6/779)

## BİRİNCİ OTURUM

Açılma saati : 15;00

**BAŞKAN — Başkanvekili Ferruh Bozbeyle**

**KÂTIPLER : Mithat Şükrü Çavdaroğlu, (Balıkesir), Nurettin Akyurt (Malatya)**

**BAŞKAN —** Millet Meclisinin 21 nei Birleşimini açıyorum.

### 2. — YOKLAMA

**BAŞKAN —** Yoklama otomatik cihazla yapılacaktır.

Sayın üyeler lütfen oylarını kullansınlar. (Yeni gelen arkadaşlar da lütfen oylarını kul-

lansınlar.)

Yoklama işlemi yapılmıştır.

Çoğunluğumuz vardır, görüşmelere başlıyoruz.

### 3. — BAŞKANLIK DIVANININ GENEL KURULA SUNUŞLARI

1. — *Dışişleri Bakanı Feridun Cemal Erkin'in, Kıbrıs'ta normal halin geri getirilmesi hususundaki çalışmalar ve sikkî yardım için Kızılayın harekete geçtiği hususundaki demeci ve Kıbrıs'taki son olaylar hususundaki sorulara vâkı cevapları.*

**BAŞKAN —** Sayın Dışişleri Bakanı Kıbrıs mevzuu ile ilgili izahatta bulunacaklardır. Buyurum Sayın Bakan.

**DIŞİŞLERİ BAKANI FERİDUN CEMAL ERKİN —** Muhterem arkadaşlarım; dün huzurunuzda çıktığım zaman o âna kadar Kıbrıs'tan aldığımız müteferrik haberleri arz etmiştim. Dün akşama doğru Kıbrıs Büyükelçiliğimizden gelen telgraf, dün arz ettiğim haberleri tafsilen teyidetti. Şimdi bu haberleri huzurunuzda arz ediyorum :

Lefkoşa'da Türklerin ve Rumların muhasamatından evvel karşılıklı olarak gerek surlar içinde gerek surlar dışında ellerinde bulundukları mahalleleri ayıran hattın civarındaki bütün Kıbrıslı Türk ve Kıbrıslı rum mevkîleri, müşterek Kuvvet Kumandanının tesbit edeceği bir zamanda (saat 15.30 olarak tesbit edilmiştir) tahliye edilmeye başlanacak ve buraları İngiliz kuvvetlerince işgal olunacaktır.

Bu hattın civarındaki bütün Rum ve Türk mevkîleri Kuvvet Komutanının tesbit ettiği şekilde tahliye olunacaktır,

Kuvvet Komutanı tarafından işgal edilecek mevkîlerin değirmenini, soğuk hava deposunu, Rocca Kalesini ve CYTA binasını ihtiva edecek ve işgal edilmiş olmamakla beraber halen tahliye edilmiş mevkîler Mula, Barbara ve Loredana kalalarına de şâmil olacaktır.

Âni muhasaralardan evvel buldukları mevkîlere Türkler ve Rumlar çekilecekler, aradaki hattı fâsılı İngiliz kuvvetleri işgal edecekler, bu hattı fâsıla iki taraftan birer şerit ilâve edilecek ve ayrıca yolların yüksek mevkîlerden kurşunla taarruza uğramasına mâni olmak için şimdi saydığım yüksek binalar da ayrıca İngilizler tarafından işgal edilecektir.

Kuvvet komutanları Rum ve Türk mevkîlerini devraldıktan sonra, lüzumlu gördüğü şekilde Lefkoşa ve civarındaki her hangi bir yere devriye göndermek hakkına sahib olacaktır.

Öğleden sonra yapılan toplantıda da şu kararlar alınmıştır :

T. H. Y. seferlerinin yeniden tesisi hakkında 31 Aralıkta karar alınacaktır. Rum tarafında mevcud olduğu Rumların elindeki listeye göre ifade edilen 600 kadar esir ve rehinenin, Türk Cemaatinin elinde olduğu iddia edilen esirlerle mübadelesine süratle başlanacaktır.

Kıbrıs Radyosunun Türkçe Yayınlarının bir an evvel başlaması ve Türk ve rum radyoları-

nın objektif neşriyat yapımları temin olunacaktır.

Türk memurlarının maaşlarının ödenmesi ve olaylardaki can ve mal kayıplarının tesbiti için bir heyet teşkil olunacaktır.

Posta servislerinin normal olarak işlemleri süratle sağlanacaktır.

Telefonların derhal normal hale getirilmesi kararlaştırılmıştır.

Ayrıca, Türk uyuşunda olan bütün esir ve rehinelere derhal iadesi hususunda Büyükelçimizin yaptığı teklif kabul edilmiştir.

Dün bahsettiğim Kızılay sahra hastanesi 15 ton malzeme, 10 doktor ve 10 hastabakıcı ile bugün saat 13 te, 3 ucakla Kıbrıs'a hareket etmiştir. Bu suretle İngilizler kendilerine vantiyımız taleplerin hemen hemen hepsini kabul etmişler ve karar mevkiine ya koymuşlar veya koymak üzere bulunmuşlardır.

Bugün halen Lefkosa'da sükûnet vardır. Lefkosa dışındaki bölgelerden henüz açık bilgi alınmamaktadır. Türk Alayı Lefkosa'nın kuşevinde Türk mahalleleri gerisinde mevzidedir. Yunan Alayı büyük kısmı ile garnizonuna çekilmiştir.

Bugünkü mâruzatım bundan ibarettir.  
(«Soru sormak istiyoruz» sesleri)

BAŞKAN — Muhterem arkadaşlar, İktüzük, bu türlü hallerde geniş bir soru müessesesinin iyasına müsait değildir. Ancak, meselenin ehemmiyeti dolayısıyla, uzun olmamak kaydıyla, sorularınızı lütfen tevehh ediniz. Yalnız, daha evvel soracak arkadaşların isimlerini kaydetmek istiyorum. İlk soru, buyurun Sayın Osma.

ŞİNASİ OSMA (İzmir) — Efendim, bizim tarafta söylendiği gibi, Rum esiri var mıdır? Bu, bir.

İkincisi, bugün işe sıkıntısından bahsedilen Kıbrıs'a Hükümetçe bir işe yardımı düşünülmüş müdür, yapılıyor mu?

DIŞİŞLERİ BAKANI FERİDUN CEMAL ERKİN — Bizim aldığımız Rum esiri olup olmadığını bilmiyorum. Bu hususta haber alınmamıştır. İşe meselesi hakkında mevzu ile yakından alakadarız. İlk parti işe malzemesi gönderilmiştir.

ŞİNASİ OSMA (İzmir) — Ne cins malzeme ve ne kadardır?

DIŞİŞLERİ BAKANI FERİDUN CEMAL ERKİN — Onu yarın arz ederim.

BAŞKAN — Sayın Yılanlıoğlu, lütfen sualinizi sorunuz.

İSMAİL HAKKI YILANLIOĞLU (Kastamonu) — Efendim; Haricîye Vekili daha ziyade Lefkoşa'dan haber verdi. Ancak köylerin durumu nedir? Rum bölgeleri içinde bulunan münferit Türk köyleri ne haldedir?... Bunlardan bir haber alınmış mıdır, alınmamış mıdır?... Bunlardan da lütfen haber versinler.

DIŞİŞLERİ BAKANI FERİDUN CEMAL ERKİN — Bunlara ait henüz müspet bilgi almadık. Dün sabah İngiliz Sefirini celbederek kendisine şu teklifi yaptım : «İngiliz Başkumandanı köyler hakkında bize malûmat vermedi size bir teklif yapıyorum dedim. Elinizde helikopterler vardır. Helikopterlere bir Türk, bir İngiliz, bir Yunan zabiti koyarak aşağı irtifada bütün adayı doluşunlar, lâzımgelen yerlere insanlar, bize sarîh malûmat versinler» dedim. Bu malûmat gelince sizlere cevap arz edeceğim.

BAŞKAN — Sayın Pehlivanoglu.

ŞADİ PEHLİVANOĞLU (Ordu) — Efendim, Sayın Bakandan iki hususu istirham edeceğim.

Birincisi; gazetelerde halen çarpışmaların devam ettiği hususunda beyanlar var, acaba doğru mudur?

İkincisi; bilhassa yabancı basından öğrendiğimize göre Rum harekâtını meşru Hükümet kuvvetleri olarak vasıflandırıyor. Halbuki Anayasa, Kıbrıs Hükümeti, Türk ve Rumlardan müteşkil bir karma hükümet hüviyetini arz etmektedir. Acaba bugün, Anayasanın hüviyetine uygun karma hükümet, Kıbrıs Hükümeti yalnız Rum Hükümeti değildir de, Anayasaya göre nev'i şahsına munhasır bir hüviyeti bugünkü icraatıyla tebellür ediyor mu, etmiyor mu? Çünkü yabancı basından bilhassa öğreniyoruz ki, Rumların harekâtı meşru hükümet kuvvetlerinin harekâtı olarak tavsif edilmekte, Türklerin ki, ise, Türklerin müdafai nefis harekâtı ise, bir çeteci hareketi olarak vasıflandırılıyor.

DIŞİŞLERİ BAKANI FERİDUN CEMAL ERKİN — Yabancı basının dediği indî mütalâalardır.

ŞADİ PEHLİVANOĞLU (Ordu) — Anayasanın derpiş ettiği bu hüviyet bugünkü İngiliz,

Yunanistan ve Türklerden müteşekkil fiili idare tarafından sağlanmış mıdır, sağlanmamış mıdır?

**DIŞİŞLERİ BAKANI FERİDUN CEMAL ERKİN** — Teşkil ettiğimiz idari Komisyonda ve Mütareke ve Askerî Meseleler Komisyonunda Türkiye ve Yunanistan Büyükelçileri aynı zamanda iki cemaat müesseseleri hazır bulunmaktadır. Yani bizim tanıdığımız hüviyette otoritelerle temas etmektedir, Askerî Komisyon, İdari Komisyon.

**BAŞKAN** — Gökhan Evliyaoğlu, buyurun.

**GÖKHAN EVLİYAĞLU** (Balıkesir) — Beyefendi, Ankara Basın İş Sendikasında bir saat kadar evvel neşredilen tebliğde aynen şöyle söylenmektedir.

Kıbrıs'ta bulunan Türk gazetecilerinden aldığımız malûmatla Türkiye radyolarının yaptığı neşriyat arasında büyük fark vardır. Bu durumun düzeltilmesi, gerekir. Bu durumdan malûmattar mıdır? Hakikaten Türkiye radyoları Kıbrıs'taki Türk gazetecilerinin görüşlerinin dışında farklı neşriyat yapmakta mıdır?

İkincisi, Kıbrıs tethişçileri yani suçluları ilerde cezalandırmak üzere tevkif hareketlerine geçilmiş midir?

**DIŞİŞLERİ BAKANI FERİDUN CEMAL ERKİN** — Birinci mesele bir tahkik mevzuudur. Bunu tahkik ederek yarın cevap arz ederim.

İkinci mesele, demin galiba arz ettiğim malûmatın arasında vardı. Bu meseleyi tahkik ve tetkik ederek sizlere bildireceğim. Bugün için bir şey söyleyemem.

**BAŞKAN** — Sayın Evliyaoğlu.

**GÖKHAN EVLİYAĞLU** (Balıkesir) — Bu tevkiflerin olup olmadığı hususunda malûmatınız yok mu?

**DIŞİŞLERİ BAKANI FERİDUN CEMAL ERKİN** — Yoktur. Yalnız geçenlerde bir gazetede bir şeyler görmüştüm. İngiliz Sefirine böyle bir tevkif hâdisesini katiyen kabul etmediğimizi söylemiştim.

**GÖKHAN EVLİYAĞLU** (Balıkesir) —

Sualim, her halde yanlış anlaşıldı. Türklerin aleyhine işlenen suçlardan dolayı, tethişçiler için ilerde cezalandırılmak üzere bir tevkif hareketi mevzuubahis değil mi?

**DIŞİŞLERİ BAKANI FERİDUN CEMAL ERKİN** — Şimdiye kadarki halde böyle bir şey yoktur.

**KEMAL BAĞCIOĞLU** (Maraş) — Kıbrıs Reiscumhur Muavini Doktor Fazıl Küçük dün akşam Türk radyolarında verdiği beyanatta, Kıbrıs'taki Hükümetin artık meşru bir Hükümet olmadığını sarıh olarak bildirmiştir. Bu duruma göre Türk Hükümeti olarak nasıl düşünülmektedir? Madem ki, Kıbrıs Hükümeti gayrimeşrudur, o halde anlaşma 4 ncü madde ve oraya yeni bir müdahale hüviyeti koyabilmesi hususunda yeni bir görüş vardır.

**DIŞİŞLERİ BAKANI FERİDUN CEMAL ERKİN** — Kıbrıs'taki Hükümeti gayrimeşru olarak telâkki etmek, oradaki Sefirimizin geri çekilmesini intacedecektir. Bu durum ise oradaki Türk tebaasının himayesiz kalmasını intacedecektir. Bugünkü vasfı ile Kanunu Esasiye uygun bir Hükümet olmadığı malûmdur. Fakat bizim temasımız Kıbrıs Hükümet ile değildir. Bizim temaslarımız İngiliz Başkumandanlığı ile. (Ortadan, alkışlar.)

**BAŞKAN** — Sorular cevaplandırılmıştır.

2. — *Balıkesir Milletvekili Cevat Kanpulat'ın, Balıkesir'de özellikle Gönen ve Manyas'ta vukubulan sel felâketi dolayısıyla âcil yardım temenni eden konuşması*

**BAŞKAN** — Sayın Kanpulat, siz gündem dışı söz istiyorsunuz. Hangi mevzu hakkında konuşacaksınız?

**CEVAT KANPULAT** (Balıkesir) — Sel felâketi hakkında.

**BAŞKAN** — Çok kısa olmak üzere, buyurun.

**CEVAT KANPULAT** (Balıkesir) — Muhterem Başkan, muhterem arkadaşlarım; 10 gün evvel Balıkesir bölgesinde vukubulan sel felâketini hepimiz gazetelerde okumuş bulunuyorsunuz. Gönen, Manyas bölgelerinde hiç de küçümsenmeyecek hasarlar vukubulmuştur. Bugün bu iki ilçede yüzbin dönüm arazi su altındadır. Bunların ekserisi ekilmiş durumdadır. Müstahsılın tahmini zararı Ziraat Vekâletinin alâkalı şubelerinin tesbit ettiğine göre 6-7 milyon lira civarındadır. Edremit, Havran ve Burhaniye civarında da müstahsıl 6 - 7 milyon lira civarında zarar görmüş durumdadır. Buralara icabeden âcil yardımların yapılmasını istirham ediyorum. Bu kadar sözle iktifa ediyorum. Başkanlık müsaade etmiyor.

BAŞKAN — Başkanlık Divanının Genel Kurula sunuşlarına devam ediyoruz.

3. — *Yeniden teşkili gereken Bütçe Komisyonuna üye seçimi.*

BAŞKAN — Muhterem arkadaşlarım, lütfen müzakereleri takibedelim. Başkanlık Divanının Genel Kurula sunuşlarının birinci sırasında yeniden teşkili gereken Bütçe Komisyonuna üye seçimi vardır.

Gruplardan bu Komisyona gösterecekleri namzetlerin listesi henüz gelmediği için bu hususu gelecek birleşime bırakıyoruz.

4. — *Sayın iki milletvekiline izin verilmesi hakkında Başkanlık Divanı tezkereleri.*

BAŞKAN — İki üyeye izin verilmesi hakkında Başkanlık Divanı kararı vardır. Okutuyorum.

Genel Kurula

Zonguldak Milletvekili Fevzi Fırat'ın hastalığına binaen, 2 . 12 . 1963 tarihinden itibaren 10 gün müddetle izinli sayılması Başkanlık Divanı

nının 25 . 12 . 1963 tarihli toplantısında kararlaştırılmıştır.

Keyfiyet yüce tasviplerinize arz olunur.

F. Sirmen  
Millet Meclisi Başkanı

BAŞKAN — Tezkerayı oyunuzda sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel Kurula

İstanbul Milletvekili Nurettin Bulak'ın hastalığına binaen 24 . 12 . 1963 tarihinden itibaren 10 gün izinli sayılması Başkanlık Divanının 30 . 12 . 1963 tarihli toplantısında kararlaştırılmıştır.

Keyfiyet yüce tasviplerinize arz olunur.

F. Sirmen  
Millet Meclisi Başkanı

BAŞKAN — Önergeyi oyunuzda sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

#### 4. — GRUŞÜLEN İŞLER

1. — *İstanbul Milletvekili Coşkun Kırca, Sivas Milletvekili Cevad Odyakmaz, Aydın Milletvekili Orhan Apaydın ve Erzincan Milletvekili Sadık Perinçek'in, Kamu İktisadi Teşebbüslerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde denetlenmesinin düzenlenmesi hakkında kanun tasarisına dair Cumhuriyet Senatosu Başkanlığı tezkeresi ve Cumhuriyet Senatosunca yapılan değişiklikler hakkında Millet Meclisi Geçici Komisyon raporu (2/273) (S. Sayısı : 234 e 2 nci ek) (1)*

BAŞKAN — Geçici Komisyon lütfen yerini alsın.

COŞKUN KIRCA (İstanbul) — Hükümet yok.

BAŞKAN — Raporu okutuyorum.  
(Rapor okundu.)

BAŞKAN — Muhterem arkadaşlarım, müzakeresini yaptığımız teklifin, Cumhuriyet Senatosu bâzı maddelerini değiştirmiştir. Geçici Komisyonumuz Cumhuriyet Senatosunca yapılmış olan bu değişiklikleri benimsememiştir. Bu arada 5 nci ve 7 nci maddenin çıkarılması yolundaki, Cumhuriyet Senatosunca yapılan değişikliği de Geçici Komisyonumuz benimsememiştir. Bu benimsememe hususu, Geçici Komisyonumuzca benimsenmeme hususu Yüksek Meclisinizce de kabul edildiği takdirde karma komisyon teşkil edilecektir. Benimsenmeme hususu Yüksek Meclisinizce reddedildiği takdirde, Senatodaki değişiklik kabul edilmiş ve o madde kanuniyet kesbetmiş olacaktır.

Şimdi Cumhuriyet Senatosunca değiştirilen metinleri ve Geçici Komisyonun tavsiyelerini sırasıyla okutuyorum.

Şimdi Cumhuriyet Senatosunca değiştirilen metinleri ve Geçici Komisyonun tavsiyelerini sırasıyla okutuyorum.

#### **Kamu İktisadi Teşebbüslerinin Türkiye Büyük Millet Meclisince denetlenmesinin düzenlenmesi hakkında Kanun**

T. B. M. M. Kamu İktisadi Teşebbüsleri  
Karma Komisyonu

MADDE 1. — Kamu İktisadi Teşebbüslerinin Türkiye Büyük Millet Meclisince denetlenmesini sağlamak üzere, Cumhuriyet Senatosunca

(1) 234 e 2 nci ek Sıra Sayılı basmayazı zaptın sonundadır.

seçilecek onbeş Cumhuriyet Senatosu üyesi ile Millet Meclisince seçilecek otuzbeş milletvekilinden ibaret bir Türkiye Büyük Millet Meclisi Kamu İktisadi Teşebbüsleri Karma Komisyonu kurulmuştur.

Bu Karma Komisyon üyeleri her toplantı yılı başında seçilir.

Bu Karma Komisyon üyeliği, diğer bütün Karma Komisyon üyelikleriyle bağdaşabilir.

**BAŞKAN** — Geçici Komisyonun tavsiyesini okutuyorum.

Kanun başlığı - Kesinleşmiştir.

**MADDE 1.** — Geçici Komisyon, Cumhuriyet Senatosunca yapılan değişikliklerin benimsenmemesini tavsiye etmektedir.

**BAŞKAN** — Muhterem arkadaşlar, müzakerenin devam edebilmesi için bir Hükümet üyesinin burada bulunması zaruridir.

**SADRETTİN ÇANGA** (Bursa) — İlhami Sancar burada.

**BAŞKAN** — Komisyon, okunmuş olan Cumhuriyet Senatosunca değiştirilen metni benimsememiştir. Bu benimsememe tavsiyesini oyunuzaya sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir ve bu suretle Karma Komisyonuna gidecektir.

İkinci maddeyi okutuyorum.

Başkan, Başkanvekili, sözcü ve kâtip

**MADDE 2.** — Türkiye Büyük Millet Meclisi Kamu İktisadi Teşebbüsleri Karma Komisyonu, her toplantı yılı başında bir başkan, bir başkanvekili, bir sözcü ve bir kâtip seçer. Bunlardan başkan ve başkanvekili aynı yasama meclisinin üyesi olamaz; sözcü ve kâtip için de aynı hüküm uygulanır.

Başkan, Kamu İktisadi Teşebbüslerinin durumunu incelemek üzere raporförlere seçebilir.

Raporförlere incelemelerini, genel iktisat politikası, işletmecilik ve faaliyetlerin mevzuat ve kalkınma plânına ve plâna uygulama programlarına uygunluğu ve kârlılık ve verimlilik prensibine uygun olarak gereken gayret ve basiretin gösterip gösterilmediği noktalarını da göz önünde bulundurarak yaparlar.

**BAŞKAN** — Geçici Komisyonun tavsiyesini okutuyorum.

**MADDE 2.** — Geçici Komisyon, Cumhuriyet Senatosunca yapılan değişikliklerin benimsenmemesini tavsiye etmektedir.

**BAŞKAN** — Geçici Komisyonumuz Senatoyunun bu madde ile ilgili olarak yaptığı değişikliği de benimsememiştir. Ancak bir baskı hatası olarak hatalı yazılan üçüncü fıkranın sonundaki «gösterip» kelimesi «gösterilip» olarak tashih edilmiştir. Bu tashih ile birlikte komisyonumuz bu metni benimsememiştir. Bu benimsememe hususunu oyunuzaya sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Benimsenmemeye kabul edilmiş ve tadilat reddedilmiştir.

3 nci maddeyi okutuyorum.

T. B. M. M. nin Kamu İktisadi Teşebbüslerini denetlemesi

**MADDE 3.** — Türkiye Büyük Millet Meclisi Kamu İktisadi Teşebbüsleri Karma Komisyonu, Yüksek Denetleme Kurulunun Türkiye Büyük Millet Meclisine sunduğu Kamu İktisadi Teşebbüsleri hakkındaki raporlarıyla Başbakanlık tarafından gönderilen Yüksek Denetleme Kurulunun raporları üzerine teşebbüslerin verdikleri cevapları ve ilgili Bakanlıkların mütalâalarını ve bir yıl önceki duruma ait bilanço ve netice hesaplarını veya malî durumlarını gösteren tabloları inceleyer.

Yüksek Denetleme Kurulunun yıllık raporları Eylül ayı sonuna kadar, yıllık raporla ilgili bilanço, hesap, tablo, cevap ve mütalâalar en geç Kasım ayı sonuna kadar Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulur ve derhal Karma Komisyonuna havale edilir. Karma Komisyon incelemelerini en geç Ocak ayı sonuna kadar tamamlar.

Karma Komisyonun Kamu İktisadi Teşebbüsleri hakkındaki raporları Cumhuriyet Senatosu Genel Kuruluna sevk edilir.

Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulu bu raporlar üzerinde en çok on gün süreyle bir genel görüşme açar ve bu genel görüşme sonunda bilançolar ile netice hesaplarının veya malî durumlarını gösteren tabloların tasvibedilip edilmemesi hakkındaki görüşlerini Millet Meclisine bildirir. Millet Meclisi Genel Kurulu, Karma Komisyon raporları üzerinde Cumhuriyet Senatosunun ulaştığı sonuçlarla birlikte, genel görüşme açar. En çok yirmi gün sürecek olan bu genel görüşme sonunda Millet Meclisi Genel Kurulu bilançolarla netice hesaplarını veya malî durumlarını gösteren tabloları tasvibetmek suretiyle Kamu İktisadi Teşebbüs-

büsleri yönetim organlarının ibra edilmesi hususunu karara bağlar.

Tasvibedilen bilançolarla netice hesapları veya malî durumları götüren tablolar Millet Meclisinin alacağı kararla birlikte Resmî Gazetede yayımlanır. Millet Meclisi tasvibetme kararı vermiş ise, bu karar da Resmî Gazetede yayımlanır.

Yüksek Denetleme Kurulunun hazırladığı raporlardan yıllık raporlar dışında kalanları Karma Komisyonca incelendikten sonra Cumhuriyet Senatosu Genel Kuruluna sevk edilir. Son olarak Millet Meclisi Genel Kurulu, bu raporlar üzerinde Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunun ulaştığı sonuçlarla birlikte görüşme yapar ve gerekli kararı alır.

**BAŞKAN** — Komisyonun tavsiyesini okutuyorum.

**MADDE 3.** — Geçici Komisyon, Cumhuriyet Senatosunca yapılan değişikliklerin benimsenmemesini tavsiye etmektedir.

**BAŞKAN** — Okunmuş olan 3 ncü maddenin birinci fıkrasının dördüncü satırında bulunma «Bakanlıkların» kelimesinden sonra «mü-talâalarını» kelimesinin de eklenmesi icabettir. Bu tasvihatla beraber komisyonumuz üçüncü madde hakkında Senatoca yapılmış olan değişikliği benimsememiştir. Bu benimsememe hususunu oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Benimsememe hususu kabul edilmiş ve tadilat reddedilmiştir.

4 ncü maddeyi okutuyorum.

T. B. M. M. nin denetimine bağlı Kamu İktisadi

Tesebbüslerinin tanımı

**MADDE 4.** — Kamu İktisadi Tesebbüsü Mal veya hizmet istihsal ve satışı veya fonları işletilmesi işyeriyle uğraşan bir kanunla veya bir kanunun verdiği yetkiye dayanılarak kurulan özel hukuk hükümlerine tabii, tüzel kişiliğe sahip sermaye ile çalışanlar da sermayenin yarısından fazlası kamu tüzel kişilerine ait bulunan kurumlardır.

Kamu hissesi miktarının tayininde Kamu Krumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının hisseleri hesaba katılmaz.

Sermayesinin yarısından fazlası tek başına veya birlikte birinci fıkrada yazılı kurumlara diğer kamu tüzel kişilerine ait ortaklıklar ile sermayesinin yarısından fazlası bunlara aidolan

ortaklıklar bu kanun hükümleri dairesinde Türkiye Büyük Millet Meclisince denetlenir.

Sermayesinin yarısından fazlası tek başına veya birlikte mahallî idarelere ait bulunan teşebbüslerden, İller Bankası dışında kalanlar bu kanun hükümlerine tabii değildir.

Özel kanunlarında bu kanuna göre denetleneceği belirtilen kurumlarla iktisadi alanda faaliyet göstermek üzere kanunla kurulan kamu tüzel kişilerinden birinci fıkraya Şümülüne girmiyenler, Sayıştay denetimine tabii bulunmadıkları takdirde bu kanuna göre denetlenir.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının yürürlüğe girdiği tarihten önce, Milletlerarası Andlaşmalar gereğince kurulmuş bulunan Kamu İktisadi Tesebbüslerinin ana sözleşmelerindeki hükümler saklıdır.

Özel kanunları veya statüleri gereğince genel kurulu bulunan Kamu İktisadi Tesebbüsleriyle ortaklıkların yönetim organları hakkında ibra kararları bunların bilançolarıyla netice hesaplarının veya malî durumlarını gösteren tablolarının Millet Meclisi Genel Kurulunca tasvibiyle hüküm ifade eder.

**BAŞKAN** — Komisyonun tavsiyesini okutuyorum.

**MADDE 4.** — Geçici Komisyon, Cumhuriyet Senatosunca yapılan değişikliklerin benimsenmemesini tavsiye etmektedir.

**BAŞKAN** — Geçici Komisyonumuz bu madde hakkında Cumhuriyet Senatosunca yapılmış olan değişikliği benimsememiştir. Benimsememe hususunu oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir. Değişiklik benimsenmemiştir.

**BAŞKAN** — Cumhuriyet Senatosu teklifin 5 ncü maddesini olduğu gibi tayyetmiştir. Geçici Komisyonumuz bu tay hususunu da benimsememiştir. Bu hususta Geçici Komisyonun tavsiyesini okutuyorum.

**MADDE 5.** — Geçici Komisyon, Cumhuriyet Senatosunca 5 ncü maddenin çıkartılması hususunun benimsenmemesini tavsiye etmektedir.

**BAŞKAN** — Millet Meclisinin 5 ncü maddesini okutuyorum.

Sayıştay denetimine tabii döner sermayeler

**MADDE 5.** — Anayasanın 127 ncü maddesinin 1 ncü fıkrası gereğince Sayıştayın denetimi-



ne tabi olan genel ve katma bütçeli dairelerin idare ettikleri döner sermayelerin denetimi de Sayıştayca yapılır. Bunlar hakkında da Anayasanın 128 nci maddesi hükümleri uygulanır.

**BAŞKAN** — Komisyonun tavsiyesini oyu-  
nuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler...  
Kabul edilmiştir.

5 nei maddenin tayı hakkında Cumhuriyet  
Senatosunun vaki değişikliği reddedilmiştir.

6 nei maddeyi okutuyorum.

Yüksek Denetleme Kurulunun T. B. M. Meclisine  
bağlanması

**MADDE 6.** — 17 Haziran 1933 tarih ve  
3460 sayılı Kanunla kurulmuş bulunan Umumi  
Murakabe Heyeti Yüksek Denetleme Kurulu  
adiyle Türkiye Büyük Millet Meclisine bağlıdır.

Yüksek Denetleme Kurulu, Özel Kanunu ge-  
reğince, Kamu İktisadi Teşebbüsleri hakkında  
hazırladığı raporları Türkiye Büyük Millet Mec-  
lisine sunar ve birer örneğini ilgili Bakanlık ve  
teşebbüse gönderir.

**BAŞKAN** — Geçici Komisyonun tavsiyesini  
okutuyorum.

**MADDE 6.** — Geçici Komisyon, Cumhuri-  
yet Senatosunca yapılan değişikliklerin benim-  
sememesini tavsiye etmektedir.

**BAŞKAN** — Bu metin, 5 nei maddenin tayı  
kabul edildiği için Cumhuriyet Senatosunca 5 nei  
madde olarak kabul edilmişti. Komisyonumuz  
bu beşinci madde olarak değiştirilen metin hak-  
kındaki değişikliği de benimsememiştir. Aynı za-  
manda bunu 6 nei madde olarak kabul etmiştir.  
Bu benimsememe hususunu oylarınıza sunuyor-  
rum.

**İSMET SEZGİN** (Aydın) — Söz istiyorum.

**BAŞKAN** — Söz mü istiyorsunuz? Buyurun.

**İSMET SEZGİN** (Aydın) — Sayın Başkan,  
muhterem arkadaşlarım; Cumhuriyet Senatosu  
Genel Kurulu, Yüksek Denetleme Kurulunun bu-  
gün olduğu gibi Türkiye Büyük Millet Meclisine  
bağlanmasını öngören bir metni kabul etmiş bu-  
lunmaktadır. Muhterem arkadaşlarım Meclisimiz-  
de bu kanun teklifinin görüşüldüğü esnada yapı-  
lan müzakere ve münakaşaları hatırlıyacaktırdır.  
Orada, biz Adalet Partisi Meclis Grubu olarak  
Yüksek Denetleme Kurulunun Başbakanlığa bağ-  
lanmasının mahzurlarını çok açık olarak belirtmiş  
ve Denetleme Kurulunun bugün olduğu gibi

Türkiye Büyük Millet Meclisine bağlı bir organ  
olarak çalışması lüzumunu ifade etmiştik. Şimdi  
eski ismi Yüksek Murakabe Heyeti, - bütün ar-  
kadaşlarımız bileceklerdir - yakın zamana kadar  
Başbakanlığa bağlı bir müessese olarak çalış-  
maktaydı. 23 sayılı Kanun ile Millî Birlik Hü-  
kümeti zamanında Yüksek Murakabe Heyeti  
Başbakanlıktan alınarak T. B. M. Meclisine bağ-  
lanmış bulunmaktadır. Devlet olarak, toplum  
olarak plânlı bir döneme girdiğimiz muhakkak-  
tır. İlgililer de mütaaddit beyanlarda bunu bir  
övünç vasıtası olarak ifade etmektedirler. 5 yıl-  
lık kalkınma plânının uygulanması sonuçları ve  
bütünlüğünün bozulup bozulmadığı hakkında  
yasama organlarının en açık ve gerçek bilgilerle  
mücehhez olması Anayasamızın 127 nci madde-  
sinin âmir bir hükmüdür.

Anayasamıza göre Türkiye Büyük Millet  
Meclisine verilen Kamu İktisadi Teşebbüslerinin  
denetiminin en müspet bir şekilde yapılabilmesi  
için Yüksek Denetleme Kurulunun, yasama or-  
ganlarına bağlı olması şarttır. İşte yasama or-  
ganlarımızın da bu denetimi Anayasamızın em-  
rettiği şekilde yapabilmeleri, denetime esas teş-  
kil edecek olan bilgilerin, vukuu melhuz ve muh-  
temel birtakım baskı ve tesirlerden azade bir ku-  
rul tarafından hazırlanmasına bağlı bulunmak-  
tadır. Bunda da sayısız faydalar görmekteyiz.  
Beş Yıllık Kalkınma Plânımız ve Hükümet ic-  
raatı ile de yakinen ilgili bulunan ve Hükümetin  
icraatını kontrol edecek olan bir müessesenin  
Hükümetin emrinde bulunan bir müessese ola-  
rak çalışmasındaki sakıncaları muhterem arka-  
daşlarıma arz etmek isterim.

Bilhassa plânlı dönemde yasama organının  
en ziyade ihtiyaç duyacağı murakabe vasıtasının  
elinden alınarak bu murakabe vasıtası olan Yüksek  
Murakabe Heyetinin - yeni ismi ile Yüksek  
Denetleme Kurulunun - Hükümet emrine veril-  
mek istenmesindeki sebebi, doğrusunu söylemek  
gerekirse, anlamakta güçlük çekiyoruz. Emri,  
çalışma plânını Hükümetten alacak, terfi ve ter-  
fihleri Hükümet tarafından yapılacak.

Hükümet, gerektiğinde kendilerini tecziye  
edecek, cezalandıracak, mükâfatlandırarak olan  
bir kurul vasıtasıyla kendi işlerini tahkik et-  
tirecek, kontrol ettirecek. Bu olmaz arkadaş-  
lar. Hiçbirimizin, bilhassa bu devrede böylesi-  
ne bir ideal beklememize hakkımız olmayacağı ka-  
nısındayım. Yüksek Murakabe Heyeti Başba-

kanlığa bağlı bırakıldığı takdirde; emrini Başbakanlıktan alınıp bir müessesce olarak, Başbakanlığa bağlı olan İktisadi Devlet Teşekküllerinin icraatlarındaki kontrol ve murakabelerinin ne dereceye kadar müessir olabileceğini de ayrıca belirtmekte ihtiyaç duymaktayız.

Büyük Meclisimizin Anayasamız gereğince kendine verilen bu murakabe yetkisine gölge düşürebilecek her hangi bir davranıştan sakınmak ve hareketlerimize - tekrar ediyoruz - gölge düşürecek olan davranışlarımızdan kendimizi alıkoymak mecburiyetinde bulunduğumuzu da açık bir gerçek olarak belirtmekle vazifemizi yaptığımızı inanıyorum.

Kısaca arza çalıştığımız bu sebeplerle Yüksek Murakabe Heyeti, - yeni adıyla Yüksek Denetleme Kurulu - Cumhuriyet Senatosu sayın Genel Kurulunun kabul ettiği gibi Türkiye Büyük Millet Meclisine bağlanmasının yerinde olacağı kanaatimizi bir defa daha yüksek Meclise saygı ile arz eder, hepinizi hürmetle selâmlarım.

**BAŞKAN** — Başka söz isteyen arkadaşımız var mı? Buyurun Sayın Ete.

**MUHÜRİS ETE** (Ankara) — Muhterem arkadaşlar, adı geçen müessesede âza ve reis olarak 11 sene çalışmış bir arkadaşımızım. Bu bakımdan fikirlerimi bu vesile ile izhar etmeyi doğru buluyorum.

Arkadaşlarım, 3460 sayılı Kanun, yani iktisadi müesseseleri idare ve murakabesine dair olan bu kanun eidden çok iyi bir şekilde hazırlanmış olan bir kanundur. Bu kanun ile yani, 3460 sayılı Kanunu ile eski adı Murakabe Heyeti, şimdiki adıyla Yüksek Murakabe Kurulu olarak adlandırılan bu müessesce bir zamanlar Başbakanlığa bağlı idi. Başbakanın ise iki fonksiyonu vardı. Birisi : Kendileri, iktisadi teşekküllere bağlı olan muhtelif vekâletlerin, muhtelif teşekküller hakkındaki raporlarını okumak ve bunların dileklerini yerine getirmek hususları hakkında vekâletlerle konuşmaktır.

İkincisi: Başbakan aynı zamanda İktisadi Devlet Teşekkülleri Umumî Heyetinin de reisi idi. Umumi Heyette verilen kararları Başbakan icra mevkiine koyardı. Fakat zamanla alâka değişti, Başbakanlar umumi heyete gelmez oldular ve kendilerini başka bir vekille temsil ettirdiler. Bu suretle heyeti umumiyenin faali-

yetleri azaldı. 120 kişilik azası olan Heyeti Umumiye çok kere 20 kişi ile toplandı ve bu şekilde kararlar alındı. Başvekil bu kararları lâıyık veçhile diğer vekâletlere intikat ettiremedi. Bu sebepten iş gevşedi. Nihayet 23 sayılı Kanun çıkarıldı. Bu kanunla bu kurul Başbakanlıktan alındı, teşriî organa verildi. Teşriî organ iki tane olduğu için hem Millet Meclisine, hem de Senatoya bağlanmış oldu.

Yalnız şu noktayı bilhassa belirtmek isterim : 23 sayılı Kanunla bu kurulun Başbakanlıktan alınıp teşriî organa verilmesinin sebebi, siyasi tesirlerden uzak olmak, Başbakanlığın tesirinden, tazyikinden uzak olmak endişesi idi. Çünkü, zamanında bâzı raporlar verilmiş ve bu raporlar, zamanın Hükümeti işleri ele almış ve bu yüzden bâzan âzaların hattâ reislerin azlı lâzımgelmişti. Bu endişe dolayısıyla bu vazife Başbakanlıktan alınmış ve öbür tarafa verilmişti. Eğer hakikaten bu endişeyi bertaraf edecek olursak yani bâzı hükümler getirmek suretiyle bunu siyasi tesirden uzak tutacak olursak netice itibariyle bu müessesenin Başbakanlığa bağlı olması lüzumludur. Çünkü, Sanayi Vekâletinin, Ticaret Vekâletinin, Ulaştırma Vekâletinin, Ziraat Vekâletinin teşekküllerinin bir murakabesini yapıyoruz. İki nevi rapor veriyoruz :

Biri, sene sonundaki rapor,

Bir de, sene içerisindeki 10 neu madde raporları dediğimiz «alarm raporları»dır. Eğer bunları, yani raporları alâkalı Vekil tatbik etmezse o zaman Başvekil bunun tatbikini isteyebilir. Başvekil bu vesile ile bütün sevkü idarede İktisadi Devlet Teşekküllerinin gidışı hakkında bir fikre sahibolabilir. Gerek Başbakanlık gerekse alâkalı vekâletler sureti hususiyede Yüksek Murakabe Heyetinin yazdığı raporlardan tenevvür eder. Böyle bir tenevvür olmadığı takdirde iktisadi faaliyetlerin büyük bir kısmı İktisadi Devlet Teşekküllerinde olduğu için Hükümet bunlardan uzak kalabilir. Nitekim 23 sayılı Kanunla, bu kurul teşriî organa bağlandıktan sonra, aşağı yukarı üç senedir, raporları tetkik edilmemiştir. İdare heyetleri ibra edilememiştir. Bu bakımdan şahsan bir vakitler teşriî organa bağlanmasına taraftarken neticeyi gördüğüm için ve edindiğim tecrübelerle dayanarak söyleyebilirim ki, bu teşebbüsün siyasi tesirlerden uzak kalmak şartıyla tekrar Başbakanlığa bağlanmasında fayda gör-

mekteyim. Tecrübeme istinaden söylüyorum. Hürmetlerimle.

**BAŞKAN** — Komisyon söz istemişti. Buyurunuz Sayın Komisyon.

**GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ COŞKUN KIRCA** (İstanbul) — Çok muhterem arkadaşlarım, Cumhuriyet Senatosu maddesinin benimsenmesi tezini müdafaa eden Sayın İsmet Sezgin arkadaşşıma eğer Yüksek Murakabe Heyetinin Türkiye Büyük Millet Meclisine bağlanması fikri kabul edilecek olsa dahi, her halükârda bu metnin yine de reddedilmesi gerektiği hususunu hatırlatmak isterim.

Sebebi şu: İkinci fıkrada «Yüksek Denetleme Kurulu özel kanunu gereğince, Kamu İktisadi Teşebbüsleri hakkında hazırladığı raporları» deniyor. Kendileri çok iyi bilirler ki, Yüksek Denetleme Kurulu, kamu iktisadi teşebbüsleri hakkında değil, fakat sadece İktisadi Devlet Teşekkülleri hakkında rapor hazırlar. İstisnaen eğer bâzı kamu iktisadi teşebbüslerinin de, beraber hazırladığımız kanununun - Türkiye Radyo Televizyon Kanunu için olduğu gibi - Yüksek Denetleme Kurulunun murakabesine tabi tutulması arzu ediliyorsa, İktisadi Devlet Teşekkülleri vasfı taşımayan bu gibi kamu iktisadi teşebbüslerini kuran özel kanunlarda bu hususta sarih bir hükmün sevkı lâzımgelir. Burada yapılan tarife göre meselâ İşçi Sigortaları Kurumu bir kamu iktisadi teşebbüstür, ve bütün faaliyetleri Yüksek Meclisin denetimine bu kanun vasıtasıyla tabi olacaktır. Ama bir İktisadi Devlet Teşekkülü değildir ve böyle olduğu için Yüksek Denetleme Kurulunun murakabesine de tabi değildir. Binaenaleyh, sadece bu yanlışlığı yapmamak bakımından sanki kamu iktisadi teşebbüsü olan bütün hususlar, Yüksek Denetim Kurulunun murakabesine tabi olacakmışcasına bir hükmün sevkı, bizi içerisinden çıkarmıyacağımız bir karışıklığa götürebilir. Kendisinden istirham ediyorum, diğer mülahazaları için de şimdi cevap vereceğim ama, sadece bu mülahazamı lütfen kabul buyursunlar ve müzakerelerimizi, Karma Komisyonun getireceği rapor üzerinden yapalım; ve hangimizin haklı olduğunu Yüksek Meclis o zaman ayırsın. Yüksek Meclis şu metni kabul ederse, Yüksek Denetleme Kurulu T. B. M. Meclisine bağlı kalacak ama, İktisadi Devlet Teşekkülleri dışında ve ayrıca özel kanunlarında bu husus zikredilmeksizin meselâ İşçi Sigortaları

Kurumu gibi hiçbir suretle Yüksek Denetleme Kurulunun murakabesine tabi olmaması lâzımgelen birtakım kurumları da onun yetkisi dâhiline sokmuş olacağız. Herhalde İsmet Sezgin arkadaşımızın arzusu da bu merkezde olmasa gerektir, zannediyorum, böylelikle bu metnin benimsenmemesi gerektiği hususunda asgari derecede Sezgin arkadaşşımla bendenizi birleştirerek bu hususu belirttikten sonra, diğer birleşimlerde de yaptığım gibi, bundan sonraki mülahazalarına hulâsaten cevap arz etmek isterim.

Muhterem arkadaşlar, Sayın İsmet Sezgin arkadaşımızın şu iddiası asla vârit değildir. Meclisin elinden bir murakabe imkânını alıyorsunuz. Hayır.. Meclisin elinden bir murakabe imkânını bu kanunla almakta değiliz. Niçin? Eskiden bir Yüksek Murakabe Heyeti vardı, bu heyet, bir umumi heyete rapor verir idi. Bu umumi heyet, Meclisin bâzı ihtisas komisyonları ile, İktisadi Devlet Teşekküllerinin bâzı yüksek dereceli memurlarından ve bâzı bakanlardan kurulur idi. Anayasamız, Türkiye Büyük Millet Meclisinin bizzat, evet bizzat, kamu iktisadi teşebbüslerini murakabe etmesini gerektirir. Bu iş birleşik toplantıda yapılamıyacağı için - çünkü, bu hususta bir sarahat yoktur - iki meclisli sistemi çalıştırmak suretiyle, her iki Yasama Meclisinin; Millet Meclisi ve Cumhuriyet Senatosunun Genel kurullarının eski umumi heyetin yerine kâim olarak, kamu iktisadi teşebbüslerini murakabe etmesi bu kanunda teminata raptedilmiştir. Bu murakabeyi yaparken Umumi Heyet bir nevi daimî murakabe organı olarak eskiden Yüksek Murakabe Heyetini kullanıyordu.

Şimdi Meclis Daimî Murakabe Heyeti olarak kendi üyelerinden müteşekkil bir Karma Komisyonu kullanacaktır. Bu Karma Komisyon 35 i Millet Meclisinden, 15 i de Senatodan tıpkı Bütçe Karma Komisyonu gibi teşekkül edecek bir Karma Komisyon olacaktır. Sadece Yüksek Denetleme Kurulu değil, ama onun murakabesine tabi olmayan kamu iktisadi teşebbüslerine ait raporlar da Hükümet tarafından bunlar Meclise gelmektedir. Gelen bu raporlar komisyona verilecektir. Karma Komisyon meseleyi bütün teferuatı ile, icabında mahalline gidilmek suretiyle işe el koymak yetkisine sahibolacaktır. Yüksek Murakabe Heyetini Meclise bağlamıyorsunuz, Başbakanlığa bağlıyorsunuz, Meclisin murakabe hakkı elinden alınıyor denmesi doğ-

ru değildir. Murakabeyi yapacak olan Meclislerin Genel Kurulunun ta kendisidir. Ve buna rapor verecek olan da her iki Meclisin üyelerinden kurulu bir Karma Komisyondur. Bu kanun, bugüne kadar mevcut olan murakabeyi teşriî organ lehine belki de bir misli artırmaktadır.

Şimdi arkadaşlarım, niçin Yüksek Murakabe Heyetini Başbakanlığa bağlamakta bir zaruret vardır. Bu bir Anayasa prensibinden doğuyor. Anayasamızın 5-6 ncı maddeleri kuvvetler ayrılığı prensibini kabul etmiştir. Kuvvetler ayrılığı prensibine göre, Meclise bağlı bir kurulun murakabesinin yapılacak esaslara mütaallik direktifleri veyahut «ad hoc» yani perakende yapılması gereken murakabeleri ne zaman yapılacağına dair talimat ve emirleri icra organından alması mümkün değildir.

Meclis, Meclise bağlı her hangi bir makam icra organından hiçbir emir ve talimat alamaz. Şimdi bu böyle olduğuna göre, acaba Yüksek Murakabe Kurulunun icradan tamamiyle irtibatını kesmek mümkün müdür? Benden çok daha yetkili olarak burada konuşan eski Yüksek Murakabe Kurulu Reisi Sayın Muhlis Ete bunun mümkün olamayacağını izah buyurdular. Ben de Sayın Muhlis Ete'nin çok kıymetli sözlerine bir iki kelime ilâve etmek isterim.

Bunun sebebi şudur arkadaşlar, İktisadi Devlet Teşekküllerinin ve daha geniş olarak Kamu İktisadi Teşebbüslerinin hangi siyaseti takibedecekleri hususu yürürlükteki kalkınma plânına göre Bakanlar Kurulunca yapılacak, yani icra organınca yapılacak uygulama programına ve yine icranın alacağı kararlara bağlıdır.

Bir misal arz edeyim: Hükümet, yeni çıkarmakta bulunduğu Reorganizasyon Kanununa göre, bütün İktisadi Devlet Teşekküllerine bir fiyat politikasını empoze edebilir. Ama, ettiği takdirde, bunun neticesinde İktisadi Devlet Teşekküllerinin uğrıyacağı zararı peşinen kendi bütçesine sübvansiyon diye koymak zorundadır. Binaenaleyh, İktisadi Devlet Teşekkülleri kendileri bir kere icra organında tam olarak müstakil telâkki edilemez, edilmeyecektir ve edilmemiştir şimdiye kadar hazırlanan kanuna göre.

Şimdi, Yüksek Murakabe Heyeti yapacağı murakabede, (Niçin Hükümet kömür fiyatını böyle tesbit etti ve şu kadar sübvansiyonu Kömür İşletmesine ödedi?) meselesini münakaşa edecek değildir. Yüksek Murakabe Heyetinin raporun-

da müzakere edeceği, tezekkür edeceği husus, Hükümetin aldığı bu kararı bir mûta olarak kabul ettikten sonra, işletmenin bu mûta dâhilinde rasyonel olarak çalışıp çalışmadığını tesbitten ileri geçemez. Aksi takdirde ne olur arkadaşlarım?. Açıkça ifade ediyorum; aksi takdirde doğrudan doğruya Meclislere, teşriî organlara bağlı olarak çalışan heyetler icra organlarının içine girer, âmme sektörü içine girer, Hükümet orada muayyen bir siyasetin takibini derpiş etmiştir. Bu Hükümet nihayet sizin murakabenize tabidir. Yapamıyorsa, kömür piyasasına kömür taşıyıp, Kömür İşletmesine yetecek kadar sübvansiyone vermesi usulü düşünülebilir. Ama, bu şekilde kurulmuş olan bir Hükümetin takibe-deceği siyaseti Yüksek Murakabe Kurulu veya başka bir nam altında bir organ, lâyüsel bir organ, üyeleri kolay kolay değiştirilemeyecek olan veyahut yine Bakanlar Kurulu kadar siyasi ve tarafınızdan seçilmesi düşünülebilecek olan bir organ; «Hayır, Hükümetin şu siyaseti yanlış, benim dediğim doğrudur.» diye icranın karşısında sertleşirse, kuvvetler ayrılığı prensibi ortadan kalkar ve o zaman icranın selâmetle çalışması mümkün olmaktan çıkar, arkadaşlar. Bunun bir misalini söylemek isterim; tam bir hüsnüniyet içerisinde Millî Birlik zamanında birtakım müşavir heyetler kurulmuş, oraya bağlı olarak bu müşavir heyetlerin kendi içlerinden çıktıkları Bakanlık içine girerek ve Bakanları hiçe sayarak, sırf zamanın teşriî organının prestijini düşürmek suretiyle nasıl ferman ferma olmak istediklerini hatırlıyanlar var. Yüksek Murakabe Heyeti Türkiye Büyük Millet Meclisine bağlan-sın dediğimiz zaman...

REFET AKSOY (Ordu) — O bir İhtilâl Devri idi, emsal olamaz.

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ COŞKUN KIRCA (Devamla) — Emsal olur, efendim. Daha evvel söylediğim gibi, ta Monteskiyö zamanından kalmış olan kuvvetler ayrılığı gibi prensipler vardır; bize niçin bu prensipler uygulanıyor, ne işe yarar bu prensipler? Çok basit prensipler gibi gözükün, fakat teşriî organın yanında sert, katı formüller içinde, Sayıştayınki gibi muayyen vize ve kontrol muamelelerini yaptıktan çok daha ileri gidecek; iktisadilik, rasyonellik, verimlilik üzerinde birtakım kıymet hükümleri vermesi mevzuubahsolan bir heyeti teşriî or-

gana bağladığımız zaman, âmme sektörü içinde Hükümetle irtibat sarsılır. Ve zaten bu sektörde mevcudolan tereddüt ve korku havasını büsbütün çoğaltırsınız. Çünkü tecrübeler başka memleketlerde parlömanter rejimler göstermiştir ki, icra ile ilgili hususlarda kıymet hükümleri verecek olan heyet, Meclisin kendi dışındaki organlar Meclise bağlandığı vakit orada, işte orada teşriî organın icra üzerinde tahakkümü bahis konusu olur. Kuvvetler ayrılığı prensibi böyle tahakkümleri ortadan kaldırmak için vaz'edilmiştir.

Kaldı ki, Geçici Komisyonunda bir kanun daha mevcuttur. Bu kanun da Yüksek Murakabe Heyeti üyelerine, nevama üniversite profesörleri için olduğu gibi, özlük haklarına birtakım teminatlar sağlamak suretiyle, icra organına bağlılık ve kuvvetler ayrılığı prensibi ihlâl edilmeksizin kendilerini teşvik suretiyle çalışmalarının teminat altına alınması derpiş edilmiştir. Her halükârda Yüksek Meclisin bendenizin naçiz mütalâalarından ziyade bu hususta benden çok daha tecrübeli, senelerini bu işe vermiş olan Sayın Muhlis Ete'nin fikirlerine hassas davranacağımı ümit etmek istiyorum. Onu dahi reddedecekse Muhterem İsmet Sezgin arkadaşım, hiç değilse Yüksek Denetleme Kurulunun bütün kamu iktisadi teşebbüslerini değil, fakat sadece İktisadi Devlet Teşekküllerini ve özel kanun ile gösterilen kamu iktisadi teşebbüslerini denetliyeceğini kabul buyururlar ve bu maddeler üzerinde değişikliğe önergeleri vermek de mümkün olmadığına göre, bunun reddi hususunda komisyonun tavsiyesine lütfen iltifat buyururlar.

BAŞKAN — Sayın İsmet Sezgin.

İSMET SEZGİN (Aydın) — Sayın Başkan, muhterem arkadaşlarım; önce Muhterem Hocam Sayın Muhlis Ete'nin, esasen ötedenberi üzerinde kendileriyle tartıştığımız ve kendilerinden istifade ettiğimiz bu konularda buyurdıkları hususlara çok kısa olmak üzere arzı cevaplamak ve bu konu üzerinde de kısaca durmak istiyorum.

Şimdi, Sayın Hocam Muhlis Ete, 23 sayılı Kanunla, Yüksek Murakabe Heyetinin birtakım siyasi baskılardan korunması amacı ile Türkiye Büyük Millet Meclisine bağlanması kabul edilmiştir, buyurdular. Aynı siyasi tesirlerin bugün için de varid olması ihtimalinin mevcudolacağını, aynı ihtimallerin yarın için de mevcudolacağını

belirtmek isterim. 23 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği ve çalışmaya başladığı andaki 23 sayılı Kanuna ışık tutan görüş ve zihniyetin bugün için de mevcudolmaması için hiçbir sebepolmak gerekir.

Şu anda pek kıymetli arkadaşlarıma inanmak istemediğim bir konuyu açıklamama müsaadelerini özellikle rica edeceğim.

Görüşmekte olduğumuz kanun tasarısının müzakereleri için Yüksek Murakabe Heyetinin bâzı üyeleri ile görüşmelerimiz oldu. Ve bu arada, Yüksek Murakabe Heyetinde üye bulunan bir iki arkadaşımızı ziyaret etmek zorunda kaldık; kulağımıza hiç de inanmak istemediğimiz birtakım dedikodular geldi. Bâzı ilgili Bakanlar Yüksek Murakabe Heyeti üyelerine; «Bunlarla çok konuşuyorsunuz, çok konuşuluyor, bunu beğenmiyoruz, bunu doğru bulmuyoruz» şeklinde telefon konuşmalarına varıncaya kadar yapıldığını işittik. Buna inanmak istemedik. Bu kabîl etkilerin bugün de olabileceğini, yarın da olmak istidadında bulunduğunun, toplumumuzun yapısını bilen bir arkadaşınız sıfatıyla, muhtemel olduğunu arz etmek isterim.

Sayın Hocam, son üç yıldan bu yana Yüksek Murakabe Heyetinin raporlarının tetkik edilemediğini ve yüzüstü kaldığını ifade ettiler. 23 sayılı Kanunun yürürlüğe girişinden bu yana geçen süre içinde bütün arkadaşlarımız biliyor; Türkiye Büyük Millet Meclisi hummalı bir faaliyet içinde idi. Kendi Teşkilât Kanununu dahi Anayasanın öngördüğü ve şu kadar süre içerisinde çıkartılmasını emrettiği kanunların çıkartılması için Yüksek Meclisin sarf ettiği çaba ve gayretler, kendi Teşkilât Kanununu dahi çıkartamamıştır. Eğer, Yüksek Murakabe Heyeti Türkiye Büyük Millet Meclisine bağlanmasından sonra, raporların aksaması gibi bir durum meydana gelmişse, bu, bir Türkiye Büyük Millet Meclisinin yeniden kurulmasının ve bir intikal devresinin tabii sonucu olması gerektiği, kanısındayım. Herhalde, Teşkilât Kanunumuz yapıldığı, yürürlüğe girdiği ve Meclislerimiz normal mesaiye döndüğü takdirde, elbette ki, Anayasanın 127 nci maddesi gereğince kendisine verilen İktisadi Devlet Teşekküllerini murakabe yetkisini Yüksek Murakabe Heyeti vasıtasıyla en iyi şekilde kullanacak, sistemi bulacak ve kurulmuş raporlarından da yeni kanunumuzdan istifade

ederek en iyi bir şekilde tetkik etmek imkânını bulacaktır.

Sayın Kırcı arkadaşımızın buyurduğu hususa gelince :

Sayın Kırcı; «Yüksek Murakabe Heyeti, Meclisin elinden alınmıyor ve Karma Komisyon incelenecek» dediler.

Elbette Karma Komisyon incelenecek. Neyi incelenecek? T. B. M. Meclisini temsilen Karma Komisyon neyi incelenecek? Yüksek Murakabe Heyetinin raporlarını incelenecek. Yüksek Murakabe Heyetinin raporlarını kim yazacak?

Başbakanın tâyin ettiği, Başbakanın azledilebileceği, Başbakanın teziye edebileceği, Başbakan veya vekillerinin işten atabileceği, Başbakan veya bakanların terfilerini durdurabileceği kişiler raporları hazırlıyacak ve bu raporu Türkiye Büyük Millet Meclisinde teşekkül eden bir komisyon tarafından tetkik edilecek.

Sayın Coşkun Kırcı, Anayasanın 5 ve 6 nci maddelerine aykırı olduğu kanaatinde idirler. Yüksek Murakabe Heyetinin Türkiye Büyük Millet Meclisine bağlanması hususunda şahsan bu kanaatte değiliz. Anayasamızın 5 ve 6 nci maddelerinde yer alan kuvvetler ayrılığı ilkesinin icaplarından biri olduğu iddiasını bizzat önce de aız ettiğiniz gibi yerinde bulmadığımızı ifade etmek isteriz. Şöyle ki, görevi, yasama organına doküman hazırlamaktan ibaret olan Kurulun, yasama organının emrinden alınarak İcra organına emrine verilmesi yasama organında bu Kurulun hazırlıyacağı raporlara dayanarak İcra organını ve buna bağlı İktisadi Devlet Teşebbüslerinin denetlenmesi Anayasamızın 5 ve 6 nci maddelerindeki kuvvetler ayrılığı ilkesinin bir icabı, değildir, bilâkis, bu ilkeye bütünüyle aykırı ve Anayasayı zedeler mahiyettedir.

Muhterem Kırcı, İktisadi Devlet Teşekküllerinin politikasını Hükümetin tâyin edeceğini ifade ediyor. Elbette Hükümet tâyin eder. Yüksek Meclisin murakabesi Hükümetçe tâyin ve tanzim edilen İktisadi Devlet Teşekkülleri politikasında bir değişikliği değil, Hükümetin verdiği politika yönünde İktisadi Devlet teşekküllerinin iyi çalışıp çalışmadığı, basiretli bir tüccar gibi hareket edip etmediği murakabe edilecektir. Bu yetkiyi Anayasa doğrudan doğruya Türkiye Büyük Millet Meclisi-

sine vermiştir. Aksi takdirde diyor, Sayın Kırcı, yasama organı İcra organının içine girer, bir tahakküm meydana getirir. İcra organının emrinde bulunan İktisadi Devlet Teşekküllerinin iyi çalışıp çalışmadıklarını kontrol ederek ve bunun için icabında Türkiye Büyük Millet Meclisindeki Komisyona raporunu hazırlamaktan ibaret olan Yüksek Murakabe Heyetinin Türkiye Büyük Millet Meclisine bağlanmasının ne şekilde İcra organına gireceğini, İcra organına tahakküm edeceğini anıyamadık. Onu da anlamak isteriz.

Fazla vaktimizi almıyayım muhterem arkadaşlarım. Cumhuriyet Senatosisunun Sayın Genel Kurulunca çok İisabetle ve yerinde bir kararla Türkiye Büyük Millet Meclisine bağlanan Yüksek Denetleme Kurulunun yine aynı şekilde yasama organlarına bağlı kalmasını teminen Yüksek Senatosisumuzun Genel Kurulunca kabul edilen maddenin aynen benimsenmesi lehinde oy vermenizi rica eder, hepinizi saygıyla selâmlarım.

**BASKAN — Sayın Şefik İnan.**

**ŞEFİK İNAN** (Çanakkale) — Muhterem arkadaşlarım, bu mesele uzun uzun evvelece de görülmüştü. İki tez, bu kürsüden evvelece de savunulmuştu. Şimdi yine savunulmaktadır ve arkadaşlarımız iki tezin bütün delillerini tekrar tekrar dinlemiş bulunuyorlar. Bu itibarla bendeniz kısa bâzı mâruzatta bulunacağım.

Muhterem arkadaşlarım, bir müessesenin Meclise bağlanması demek o müessesenin başına buyruk olması demektir. İdari hayatta tecrübesi olan arkadaşların bu noktada bana hak vereceklerini sanırım. Bizde İcra organına karşı ruhlarda yer etmiş bâzı çekingenliklerin sonucu olarak muhtar müesseseler kurulması hususunda, zannedirim ki, kâfi derecede İleri gidilmiştir; hattâ enfilâsyona kaçmış bulunuyoruz. Artık açık rejim içinde yaşıyoruz. Basın hürriyeti vardır, hiçbir şey gizli kalmamaktadır. Her hangi bir bakanlıkta hiçbir şey nihayet 24 - 48 saat sonra açığa çıkar, gizli kalamaz, mümkün değildir. Bu itibarla İcra organına karşı olan bu çekingenliklerimizden, kendimizi ayırtmanız lâzımgelmektedir.

Ayrıca murakabeyi, ikiye ayırmak lâzımgelir zannediyorum : Birisi, teşriî murakabe, birisi de idari veya İcraî murakabe. Eğer biz, teşriî mu-

rakebeyi, bâzı arkadaşlarımızın savunduğu gibi, bu kadar ileri ölçülere götürecektir. O zaman teşrii kuvvet heranın ta içine kadar girmiş olur. Aynı manfâtı devam ettirecek olursak bütün bakanlıkların teftiş kurullarının hepsini birden Büyük Millet Meclisine bağlamak lâzımgelir. Çünkü, maklem İki, Bakanlık Teftiş Kurulları da idari organizasyon üzerinde murakabe yapmaktadır, onları da şüphe ile karşılamamız lâzımdır. Bugüne kadar hiçbir teftiş kurulu böyle bir şüpheye lâyık olacak şekilde davranmamıştır. Ayrıca Meclisin teşrii murakabesini bu derece ileri götürmesi, yani heranın içine girmesi, Anayasamızdaki hâkim prensip olan kuvvetler ayrılığı prensibine külliyen aykırıdır.

Diğer bir nokta, Meclisler adam seçemezler, bunlar ihtisas mevzularıdır. Bir İktisadi Devlet Teşekkülünün murakabesi için seçilecek insanın bâzı vasıflara sahibolması lâzımgelir. Bu gibi insanları da müsaade ederseniz, Meclisler seçemezler. Eğer bütün endişe şu ise; Yüksek Denetleme Kurulunun vazifesini her türlü tesirlerden uzak görebilmesi meselesi ise, bu, Yüksek Denetleme Kurulunun teşkilât kanunlarında, murakıpların, bu üyelerin vazifelerini ifa sırasında sahibolmaları lâzımgelen serbestliğe kavuşturmak üzere tertipler düşünülebilir, sağlanabilir ve sağlanmalıdır.

Özetleyeyim: Bütün bu mülâhazalarla Yüksek Murakabe Kurulunun, yeni adıyla, Yüksek Denetleme Kurulunun Başbakanlığa bağlı olmasında hiçbir mahzur yoktur, ancak fayda vardır. Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Sayın Muhlis Ete.

MUHLİS ETE (Ankara) — Vazgeçtim.

BAŞKAN — Sayın Asım Eren, buyurun.

ASIM EREN (Niğde) — Pek muhterem arkadaşlarımız, pek değerli ve bu işte hakikaten uzman olan arkadaşlarımızın konuşmasından sonra bendenizin mâruzatta bulunmam gereği zaittir. Fakat temas edilmediği için bir iki noktayı arz etmek mecburiyeti ile huzurunuzu tasdi ettim.

Sayın İsmet Sezgin arkadaşımızın bu noktadaki endişesi yakın tarihin olaylarını teskin edecek vaziyettedir. Şöyle ki; Büyük Millet Meclisinin murakabesine verdiğimiz tarihlerde bir Oğuz Akal hâdisesi ve Millî Korunmayla bâzı kamu iktisadi teşebbüslerine veyahut İktisadi

Devlet Teşekküllerine verilmiş olan yüz milyon liralık bir sermayenin tamamının iflâsa gittiği hâdisesi hepimizin yolun mâziye ait olan hâtıralarımız arasındadır. Bendeniz geçen devrede bu hâdiseleri yakından yaşamış bir arkadaşımız olarak bilhassa Millî Korunma Kanunuyla verilen yüz milyon liralık sermayenin nasıl iflâs raporuna götürüldüğünü, Büyük Millet Meclisinin murakabesine bağlı olduğu tarihlerde, buna rağmen götürüldüğünü, hatırlatmak suretiyle Sayın İsmet Sezgin arkadaşımıza demek isterim ki; Şefik İnan arkadaşımızın buyurdıkları gibi, Büyük Millet Meclisi iktisadi olayları yakından ve bir uzman gözü ile murakabe edebilecek bir organ değildir. Ama her şey Büyük Millet Meclisinde netice itibariyle murakabe edilmektedir. Zira bizim burada Karma Komisyona netice itibariyle o raporlar esasen gelmektedir.

Diğer bir endişeleri Başbakanın bu işte salâhiyetlerini kötüye kullanması ve kendisine mevdu bu iera teferruatı kurumlarından gelebilecek sorumluluğu örtbas etmek için kendi direktifine göre olayları yanıltıcı, olayları sapık gösterebileceği raporlar tanzim ettirebileceği endişesidir. Buna gelince, muhterem arkadaşlarımız, Türk Milleti, hiçbir zaman böyle hareket edebilecek bir Başbakanı teeziye etmekten âciz olmadığını da yakın zamanda göstermiştir. Hiçbir kimse için artık Anayasamızın himayesine tevdi edilmiş olan Hükümet iera yetkisinin, kanuni hududu içinde kötüye kullanılmasının cezasız kalabileceği gibi bir ümide bir vahimeye kapılamaz. Komisyonun bu gibi endişeleri lütfen bertaraf etmelerini bilhassa rica ediyorum.

Muhterem arkadaşlarımız, bendeniz de «kuvvetler ayrılığı» meselesiyle birlikte Anayasamızın 105 nci maddesinde belirtilen, «Başbakanın ve Bakanlar Kurulunun bir fert ve toplum halindeki sorumluluğu» na dikkatinizi çekmek isterim. Burada Sayın Coşkun Kırca ve Sayın Şefik İnan arkadaşımızın da belirttikleri gibi, veebe ile hak mütesavi olmak kaidesi burada evlâbittarik ca-ridir. Bir Bakana ve Başbakana iera yetkisini verdiğimiz zaman ona aidolan hakları da tanımak mecburiyetindeyiz. Bir Başbakana kendisi için büyük bir murakabe organını teşkil edecek olan bu Yüksek Denetleme Kurulunun kendi emrinde, kendi direktifi altında, kendi direksiyonunda bulunmaktan menedilmesi kadar hak-

sız bir muamele ve hakkı elinden almak gibi bir muamele doğru değildir.

Böyle bir muameleyi burada kanunlaştırmanın asla uygun olmaz. Kaldı ki, Sayın Cumhuriyet Senatosunun getirdiği gerekçe de kuvvetli değildir. Ve burada zikredilmiş olan savunma delillerini karşılar mahiyette de görmedim.

O itibarla bendeniz Cumhuriyet Senatosunun getirdiği metni benimsemenin doğru olmayacağını, yakın tarihimizdeki olaylarla çelişeceğini, netice itibarıyla Türk Milletinin maddi ve mânevî varlığına zarar veren bir yola gidilmiş olacağını ifade etmek isterim.

Muhterem arkadaşlarım, Başbakanın sorumluluğundan esasen şimdi ne kalmıştır? 5 Yıllık Kalkınma Plânı ile biz Hükümeti de B. M. Meclisi olarak bağlamış bulunuyoruz. Hükümetin atacağı adımın kaç santim olacağını, nerelere atılacağını, nerelere atılmayacağını tesbit etmişizdir. Buna müsteniden senelik programlar yapmakla büsbütün onu bağlamış bulunuyoruz. Şu halde kendisi, Yüksek Plânlama Kurulunun Başkanı, emniyet sahasında Millî Güvenlik Kurulunun Başkanı Başbakanlıkta bir muavini ve şahsen kendisi olarak Yüksek İktisadi Kurulun Başkanı olan Başbakanın Anayasanın 105 nci maddesindeki sorumluluğu ile beraber bu sahada iktisadi her alanı kapsıyacak bir murakabe gözüünün kendisinde kemâliyle bulunmasını temin etmekten başka bizim burada bir teşriî vazifemiz bulunmadığı kanaatindeyim. Biz bu yetkiyi veriyoruz ama o da bilir ki, Türkiye Büyük Millet Meclisi, ona her adımında kontrol eden bir varlık olarak, Türk Milleti namına onun üstündedir. Onun daima maddi ve mânevî murakabesini yapmaktadır. Onun maddi delili de Karma Komisyonumuzdur. O halde endişe edilecek bir nokta bendeniz görmemekteyim. Ve Başbakanı bu organdan mahrum etmenin her bakımdan Türk Milletinin bindiği dalı kesecek bir hareket olduğu kanaatindeyim. Hüürmetle.

BAŞKAN — Madde hakkında başka söz istiyen?... Buyurun Sayın Sezgin.

İSMET SEZGİN (Aydın) — Efendim, değerli arkadaşlarımın çok kısa olarak zamanlarını alacağım için üzülüyorum, özür dilerim. Yalnız bir iki hususun aydınlanması hususunu

kendime lüzumlu gördüğüm bir iki cümle ile ifade etmek isterim. Özür dilerim.

Efendim, şimdi Sayın Şefik İnan, Sayın Kırca ve Sayın Eren arkadaşlarımızın konuşmalarından anlıyoruz ki, Yüksek Denetleme Kurulu Başbakanlığa bağlı olduğu zaman başarılı ve faydalı olur, yani fayda murakabe heyetinden değil Başbakanlıktan geliyor. Biz bu görüşe katılmıyoruz, Başbakanlıkta değil, Murakabe Heyetinde olmalıdır. Murakabe Heyetinin kendisinde olmalıdır. Yani «şeyhin kerameti kendinden menkul» olduğu gibi affedersiniz, başarımın sebebi de Başbakanlık oluyor... Olmaz böyle şey!

Şimdi «Meclisler adam seçemezler.» diyor Sayın Şefik İnan. Bunun bir süreci lisan olduğu kanaatindeyim. Özür dilerim. Yüksek Meclisiniz, biliyorsunuz, çok iyi kişiler seçti Yüksek Hâkimler Kuruluna, Anayasa Mahkemesine çok iyi kişiler seçtik ve Meclis seçmekte ehildir. Sonra yine Sayın Şefik İnan «Meclise bağlı olmak başına buyruk olmak demektir» diyor. Bu görüşün karşındayız.

Türkiye Büyük Millet Meclisi kendine bağlı olanların başlarına buyruk hareket etmelerini gerektiren bir müessese midir ki, Meclise bağlı olmak başına buyruk olmak olsun?

Mesele şu muhterem arkadaşlar, gayet kısa arz edeceğim: Anayasanın 127 nci maddesinin son paragrafını okuyorum: «Kamu İktisadi Teşebbüslerinin Türkiye Büyük Millet Meclisince denetlenmesi kanunla düzenlenir.» Bunu biz demiyoruz, Anayasamız diyor. Demekle kalmıyor, emrediyor.

Yine biz diyoruz ki; Türkiye Büyük Millet Meclisince yapılacak denete doküman hazırlayacak bulunan müessese olan Yüksek Denetleme Kurulu Meclise bağlansın ve Meclis murakabesinin üstüne gölge düşmesin. Bütün Meclis âzası arkadaşlarımın gölge düşürmek istemiyebileceklerine dair olan inancımızı saygılarımızla arz ederim.

BAŞKAN — Kifayet önergeleri vardır.

Başka söz istiyen var mı?... Esasen söz istiyen kimse bulunmadığından kifayet önergelerini de ayrıca okutuyorum.

Şimdi muhterem arkadaşlarım, Millet Meclisimize kabul edilmiş olan metin Cumhuriyet Senatosınca tadile uğramıştır. Millet Meclisi Geçici



ei Komisyonu bu tadile uymamıştır ve Yüksek Meclisin de uymamasını tavsiye etmektedir. Görüyoruz ki, Riyaset olarak, mesele münakaşalıdır. Oyların sayılmasındaki isabeti temin zımında bu iş için otomatik cihazla oylama yapılabaktır.

Arkadaşlar lütfen yerlerine otursunlar. Muh-terem arkadaşlar Geçici Komisyonumuz değişikliği benimsememiştir. Kabul düğmesine basıp beyaz oy kullananlar bu benimsememeye uyanlardır. Komisyonun tavsiyesine uyanlar beyaz oy, Komisyonun tavsiyesine uymayıp Cumhuriyet Senatosunca vâkı değişikliği kabul edenler ise kırmızı oy kullanacaklardır. Şimdi arkadaşlar lütfen oylarını kullansınlar. («Anlaşılmadı» sesleri)

Anlaşılmadı mı efendim?. Tekrar izah ediyim : Herkes anahtarlarını çevirsin. Geçici Komisyonumuz tadilatı benimsememiştir. Bu benimsememeyi kabul edenler beyaz düğmeye basacaklar; benimsememeyi kabul etmeyenler yani Cumhuriyet Senatosundan gelen metni benimseyenler kırmızı oy kullanacaklardır.

Arkadaşlar lütfen oylarını kullansınlar...  
Oylama işlemi bitmiştir.

Oylamanın neticesini arz ediyorum : 113 kabul, 77 ret, 1 çekimser oy kullanılmış, böylelikle Geçici Komisyonumuz tavsiyesini Yüksek Meclis kabul etmiştir. (Gürültüler)

Şimdi muhterem arkadaşlar, itirazlarınız bana olduğu gibi intikal etmiyor. Arkadaşlar lütfen sükûneti muhafaza edelim. («Burada bulunmayan arkadaşların lâmbaları yanıyor» sesleri) Muh-terem arkadaşlar, bize 3 kişi itirazda bulundu. Bu 3 kişiden bir tanesi burada üye olmadığı halde yandığını, 2 kişi de kendilerinin oy kullandığı halde numaralarının yanmadığını söylemiştir. Bunlar, oylamanın neticesine müessir değildir. Çünkü 113 kabul, 77 ret oyu kullanılmıştır. Bu 3 itiraz oylamaya müessir değildir. Aneak üye arkadaşlar, Mecliste ekseriyetin olmadığını iddia ediyorsa usule uygun olan itirazları da iddiadan sonra nazarı itibara alınır. Çünkü Meclisimizde her zaman fiilî ekseriyeti olmadığı hallerde bir çok maddeler, hattâ bundan evvelki maddeler de kabul edilmiştir.

Böylelikle 6 ncı madde Komisyonumuzun benimsemediği şekilde kabul edilmiş ve bu iş için de Karma Komisyon teşkili zaruri olmuştur.

Şimdi 7 nci maddeyi okutuyorum. 7 nci madde Cumhuriyet Senatosunca tayıy edilmiştir. Bu tay hususu da Millet Meclisi Geçici Komisyonunca benimsememiştir. Bu benimsememe hususunu oyunza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi Senato metninin 6 ncı maddesini okutuyorum :

MADDE 6. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 8 ncı madde 6 ncı madde olarak aynen kabul edilmiştir.

BAŞKAN — Millet Meclisinin 8 ncı maddesini okutuyorum.

M. T. A. Umumi Heyetinin kaldırılması

MADDE 8. — 14 Haziran 1935 tarihli ve 2804 sayılı Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü Kanununun 17 ve 18 ncı maddeleri kaldırılmıştır.

BAŞKAN — Geçici Komisyonun tavsiyesini okutuyorum.

MADDE 8. — Geçici Komisyon, Cumhuriyet Senatosunca bu maddenin numarasının değiştirilmesi hususunun benimsememesini tavsiye etmektedir.

BAŞKAN — Geçici Komisyonumuz bu madde ile ilgili değişikliği de benimsememiştir. Yani 6 ncı maddeyi 8 ncı madde olarak benimsemediğine göre, bu 8 ncı madde olarak benimsememe hususunu oyunza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... kabul edilmiştir.

Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 9 ncü madde, Senotaca 7 ncı madde olarak aynen kabul edilmiştir, bu 7 ncı maddeyi okutuyorum :

E. İ. E. D. Umumi Heyetinin kaldırılması

MADDE 9. — 24 Haziran 1935 tarihli ve 2819 sayılı Elektrik İşleri Etüt Dairesi teşkiline dair Kanunun 17 ve 18 ncı maddeleri kaldırılmıştır.

BAŞKAN — Geçici Komisyonun tavsiyesini okutuyorum.

MADDE 9. — Geçici Komisyon Cumhuriyet Senatosunca bu maddenin numarasının değiştirilmesi hususunun benimsememesini tavsiye etmektedir.

BAŞKAN — Bu madde ile ilgili tadilatı da Komisyonumuz benimsememiştir. Bu benimsememe hususunu oyunza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiş ve benimsememiştir.

Senatoca 8 ncı madde olarak kabul ve tadil edilen Millet Meclisinin onuncu maddesine ait değişik şekli okutuyorum.

Özel yasama denetimi usullerinin kaldırılması

MADDE 10. — Bu kanunun yürürlüğe girmesine kadar denetlenmesi görevi, yasama organının bu kanunun 1 nci maddesiyle kurulu Karma Komisyondan gayri komisyonlarına verilmiş olan Kamu İktisadi Teşebbüsleri ve Ortaklıklar ile kurumların özel denetim usulleri kaldırılmıştır.

BAŞKAN — Geçici Komisyonun tavsiyesini okutuyorum.

MADDE 10. — Geçici Komisyon, Cumhuriyet Senatosunun bu maddede yaptığı değişikliklerin benimsenmemesini tavsiye etmektedir.

BAŞKAN — Geçici Komisyon bu husustaki tadili benimsememiştir. Benimsememeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiş, benimsenmemiştir.

Geçici 3 ncu maddeyi okutuyorum.

#### İlk kuruluş

GEÇİCİ MADDE 3. — 1 nci maddede bahis konusu Karma Komisyonun seçimi, bu kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren onbeş gün içinde tamamlanır. Bu kanunun yürürlüğe girmesi Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatiline veya yasama meclislerinden birinin ara vermesine rashiorsa, seçimler, ilk olağan toplantıdan itibaren aynı süre içinde tamamlanır.

Karma Komisyon, bu kanunun yürürlüğe girmesinden önce yürürlükte olan mevzuat gereğince görüşülmemiş veya görüşülmesi bitirilmemiş bulunan bilânçolar ile kâr ve zarar hesaplarını veya malî durumları gösteren tabloları ve raporları bu kanun hükümleri dairesinde derhal görüşmeye başlar.

BAŞKAN — Geçici Komisyonun tavsiyesini okutuyorum.

GEÇİCİ MADDE 3. — Geçici Komisyon, Cumhuriyet Senatosunun bu maddede yaptığı değişikliklerin benimsenmesini tavsiye etmektedir.

BAŞKAN — Geçici Komisyonumuz bu geçici 3 ncu madde ile ilgili C. Senatosunca vâki tadilatı benimsemiştir. Bu benimseme hususunu oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiş, benimsenmiştir.

Senato metninin 9 ncu maddesini okutuyorum.

MADDE 9. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 11 nci madde 9 ncu madde olarak aynen kabul edilmiştir.

BAŞKAN — Geçici Komisyonun tavsiyesini okutuyorum.

MADDE 11. — Geçici Komisyon, Cumhuriyet Senatosunca bu maddenin numarasının değiştirilmesi hususunun benimsenmemesini tavsiye etmektedir.

BAŞKAN — Geçici Komisyonumuz bu husustaki tadilatı da benimsememiştir. Benimsenmememe hususunu oyunza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. Benimsenmemiştir.

Senato metninin 10 ncu maddesi de şudur :

MADDE 10. — Bu kanun Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisince yürütülür.

BAŞKAN — Geçici Komisyonun tavsiyesini okutuyorum.

MADDE 12. — Geçici Komisyon, Cumhuriyet Senatosunun bu maddede yaptığı değişikliğin benimsenmemesini tavsiye etmektedir.

BAŞKAN — Geçici Komisyonumuz bu tadilatı da benimsememiştir; benimsememe hususunu oyunza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. Benimsenmemiştir.

Muhterem arkadaşlar, müzakeresini yaptığımız teklifin muhtelif maddeleri komisyonumuzca Cumhuriyet Senatosunca yapılan tadilat benimsenmediği ve bu benimsememeye Yüksek Heyetiniz de uyduğu için, Karma Komisyonun teşkili lâzım gelmektedir. Bu Karma Komisyonun teşkili için bir önerge vardır. Önergede Karma Komisyonun bu kanun teklifine dair raporları müzakereye esas olan komisyonlardan seçilmesi ve üçer kişiden teşekkül etmesi teklif edilmektedir. Bizim Meclisimizde raporu müzakereye esas olan komisyon Geçici Komisyonudur. Şimdi bu işle ilgili önergeyi okutuyorum :

#### Yüksek Başkanlığa

Kamu İktisadi Teşebbüslerinin T. B. M. M. nce denetlenmesinin düzenlenmesi hakkındaki kanun teklifinin Cumhuriyet Senatosu ile Millet Meclisi arasındaki ihtilâflı maddeleri tezekür etmek üzere her iki mecliste bu kanun teklifine dair raporları müzakerelere esas olan komisyonlarca kendi üyeleri arasından seçeceği üçer üyeden kurulu bir T. B. M. M. Karma Komisyon teşkilini arz ve teklif ederim.

Geçici Komisyon  
Sözcüsü  
Coşkun Kırcı

BAŞKAN — Önergedeki iki hususu birden  
oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyen-  
ler... Kabul edilmiştir.

Geçici Komisyon raporun müzakeresine  
esas olan komisyonlardan üçer kişi alınarak teş-

kil edilecektir.

1 Ocak 1964 Çarşamba günü saat 15 de top-  
lanılmak üzere Birleşimi kapatıyorum.

**Kapanma saati : 16,40**

**5. — SUNUKLAR VE TELGRAFLAR**

1. — *Elâzığ Yüksek tahsil gençliği adına,  
Kıbrıs'taki savaşlara gönüllü katılmak istedikle-  
rine dair çekilen telgraf.*



# Millet Meclisi

## GÜNDEMİ

### YIRMİBİRİNCİ BİRLEŞİM

31 . 12 . 1963 Salı

Saat : 15,00

#### I

#### A - BAŞKANLIK DİVANININ GENEL KURULA SUNUŞLARI

1. — Yeniden teşkili gereken Bütçe Komisyonuna üye seçimi.

#### B - İKİNCİ DEFA OYA KONACAK İŞLER

#### II

#### SORULAR, GENSORULAR VE GENEL GÖRÜŞME

1. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, İpsala Karpuzlu köyünde oturan Nazmi Baş'ın emniyet karakolunda dövüldüğünün doğru olup olmadığına dair Adalet ve İçişleri Bakanlarından sözlü sorusu (6/615)

2. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, muhtelif bakanlıklar tarafından mükerrer olarak kurulan tesislere dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/616)

3. — İsparta Milletvekili Ali İhsan Balım'ın, pilot bölge olan İsparta çevresinde, 1963 ve 1964 ve 1965 yıllarında tarım ve sanayi alanlarında ne gibi tesisler yapılacağına dair Tarım ve Sanayi Bakanlarından sözlü sorusu (6/627)

4. — Kırşehir Milletvekili Halil Özmen'in, Hirfanlı Barajı gölünün etrafında bulunan arazinin sulanması ve bu araziden bol miktarda mahsul sağlanması hususunda ne düşünüldüğüne dair Tarım ve Bayındırlık Bakanlarından sözlü sorusu. (6/633)

5. — Kırşehir Milletvekili Halil Özmen'in, Keskin - Kırıkkale ile Keskin - İçdebeli arasındaki şose yolların ne zaman asfaltlanacağına dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu. (6/634)

6. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoglu'nun, pancar fiyatlarının artırılması hususunda ne düşünüldüğüne dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/635)

7. — Giresun Milletvekili Nizamettin Erkmen'in, Görele Kaymakamı Babür Ünsal'ın

Kartal Kaymakam Vekilliğine tayini sebebine dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/640)

8. — Bolu Milletvekili Turgut Çulha'nın, mavi küf hastalığının başlamasından itibaren tütün ekicilerine ne yardımda bulunduğu dair Gümrük ve Tekel Bakanından sözlü sorusu. (6/645)

9. — Bolu Milletvekili Turgut Çulha'nın, Karayolları Trafik Tüzüğü'nün 66 ncı maddesindeki evsafa uymayan ağır tonajlı vasıtalara dair, Başbakan'dan sözlü sorusu (6/647)

10. — İzmir Milletvekili Mustafa Uyar'ın, Ankara'nın Varlık mahallesindeki göçmen evlerinin durumuna ve Telsizler mevkinde yapılmakta olan evlerin göçmen evlerinde oturanlara verilmesi hususunda ne düşünüldüğüne dair İmar ve İskân Bakanından sözlü sorusu (6/650)

11. — Amasya Milletvekili Nevzat Şener'in, Amasya'da ikinci bir şeker fabrikasının kurulması hakkında ne düşünüldüğüne dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/651)

12. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoglu'nun, bugünkü halkevlerinin eski halkevleriyle ne gibi bir ilgisi bulunduğu dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/656)

13. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoglu'nun, Avrupa'daki işçilerimizin gönderdikleri dövizin hangi kur üzerinden Türk parasına çevrildiğine dair Maliye Bakanından sözlü sorusu (6/657)

14. — Hatay Milletvekili Sâki Zorlu'nun, Türk sporunun her branşında uğranan yenilginin sebeplerine ve sporcuların durumuna dair Devlet Bakanından sözlü sorusu (6/660)

15. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoglu'nun, Seçim Kanunlarının kabulü münasebetiyle 18 . 7 . 1963 günü verilen kokteylin masraflarının nereden ödendiğine dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/665)

16. — Samsun Milletvekili İlyas Kılıç'ın, 4353 sayılı Kanununun 27 ilâ 31 nci maddelerinin değiştirilmesinin düşünülüp düşünülmediğine dair Maliye Bakanından sözlü sorusu (6/666)

17. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, Meriç nehri üzerinde yapılmakta olan seddeler sebebiyle Yunanlılarla mübadele edilen Türk topraklarına dair Dışişleri Bakanından sözlü sorusu (6/668)

18. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, 1963 - 1964 ekim mevsimi suni gübre ihtiyacının ne suretle sağlanacağına dair Tarım Bakanından sözlü sorusu. (6/671)

19. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, Edirne ilinde süt endüstrisi kurulması hususunda ne düşünüldüğüne dair Tarım Bakanından sözlü sorusu. (6/672)

20. — Kırşehir Milletvekili Halil Özmen'in, çiftçilerin sattıkları mahsullerin bedelinin acele olarak verilmesi ve mallarının daha seri alınması için ne gibi tedbirler düşünüldüğüne dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/673)

21. — Kırşehir Milletvekili Halil Özmen'in, memleketimizin bâzı bölgelerinde görülen şap hastalığının önlenmesi konusunda ne gibi tedbirler alındığına dair Tarım ve Ticaret Bakanlarından sözlü sorusu. (6/674)

22. — Ankara Milletvekili İbrahim İmirzalıoğlu'nun, Tarım alet, makina ve yedek parçalarının zamanında temin edilmesi için neden vaktinde tedbir alınmadığına dair Tarım Bakanından sözlü sorusu (6/675)

23. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, Edirne ili dâhilindeki köy muhtarlıklarının teftiş ve murakabelerinin yapıp yapılmadığına dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/676)

24. — Kırşehir Milletvekili Halil Özmen'in, Çamlıdere Kaymakamının başka bir ilçeye tâyini işinde bir şikâyet bulunup bulunmadığına dair, İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/678)

25. — Aydın Milletvekili Reşat Özarda'nın, komünistlerle bâzı aşırı solcu unsurların bozucu ve bölücü faaliyetleri karşısında her hangi bir tedbir alınmasının düşünülüp düşünülmediğine dair Millî Eğitim ve İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/682)

26. — Sivas Milletvekili Tahsin Türkay'ın, Devlet Demiryollarınca ihale ile satın alınan lokomotiflerin alış bedellerine ve ihaleye kaç firmamın katıldığına dair Ulaştırma Bakanından sözlü sorusu (6/684)

27. — Ordu Milletvekili Refet Aksoy'un, Ünye ilçesinde açılması düşünülen Ticaret Lisesinin il merkezinde açılması sebebine dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/685)

28. — Bahkesir Milletvekili Cihat Turgut'un, Topraksu Genel Müdürlüğü tarafından açılan kampların sayısına ve açılış gayesine dair Tarım Bakanından sözlü sorusu (6/686)

29. — Kırşehir Milletvekili Memduh Erdemir'in, pamuk ihracatının işlenmiş olarak yapılması hususunda ne düşünüldüğüne dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/687)

30. — Kırklareli Milletvekili Hasan Tahsin Uzun'un, 1964 yılı pancar fiyatlarına zam yapılmasının düşünülüp düşünülmediğine dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/688)

31. — Kırklareli Milletvekili Hasan Tahsin Uzun'un, Orman Genel Müdürlüğü'nün tatbik etmekte olduğu siter usulünün tatbikatına dair Tarım Bakanından sözlü sorusu (6/689)

32. — İzmir Milletvekili Arif Ertunga'nın, tütün müstahşılma verilen zirai krediler ile Tekel avansları konusunda çiftçinin müşkülâtını önleyecek ne gibi tedbirler alındığına dair Ticaret ve Gümrük ve Tekel Bakanlarından sözlü sorusu (6/690)

33. — Bursa Milletvekili Sadrettin Çanga'nın, Gemlik İlçesinin Umurbey köyünde Ziraat Bankası'na yaptırılan evlerin köylülerin istifadesine terk edilmesi hususunda ne düşünüldüğüne dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/691)

34. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoglu'nun, NATO borularının geçtiği arazi bedellerinin verilmeyişi sebeplerine dair Millî Savunma Bakanından sözlü sorusu (6/692)

35. — Bursa Milletvekili Sadrettin Çanga'nın, Turizm konusunda Yunanistan'ın aleyhimize yaptığı propagandayı önlemek hususunda ne gibi tedbirler alınacağına dair, Turizm ve Tanıtma Bakanından sözlü sorusu (6/693)

36. — Çorum Milletvekili Muzaffer Dündar'ın, çeltik mahsulü için müdahale alımı yapıl-

ması ve ihracı hususunda ne düşünüldüğüne dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/694)

37. — İzmir Milletvekili Mustafa Uyar'ın, Yüksek Adalet Divanınca müebbet hapse mahkûm edilen Kemal Serdaroğlu'nun cezaevindeki durumuna dair Adalet Bakanından sözlü sorusu (6/695)

38. — Niğde Milletvekili Asım Eren'in, Niğde ilinde sel felâketi dolayısıyla yıkılan yol ve köprülerin inşası ile meyva ve bağları âfetten zarar görenlere yardım yapılması hususunda ne düşünüldüğüne dair Ticaret ve Bayındırlık Bakanlarından sözlü sorusu (6/696)

39. — Niğde Milletvekili Asım Eren'in, Niğde ilinde büyük zarara sebebiyet veren dolu ve sel âfeti dolayısıyla meydana gelen hayvan hastalıklarını önlemek ve meskenleri yıkılan halka yardım yapmak hususunda ne düşünüldüğüne dair İmar ve İskân ve Tarım Bakanlarından sözlü sorusu (6/697)

40. — Niğde Milletvekili Asım Eren'in, Niğde ilinin ana ihtiyaçlarını karşılamak için bir program yapılıp yapılmadığına ve tabii âfetler dolayısıyla mağdur olan halka bir an evvel yardım yapılması hususunda ne düşünüldüğüne dair Başbakanından sözlü sorusu (6/698)

41. — Niğde Milletvekili Asım Eren'in, Niğde ili Merkez Devlet Hastanesi ile İl Sağlık Müdüründen vâkı şikâyetler hakkında ne düşünüldüğüne dair, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanından sözlü sorusu (6/699)

42. — Niğde Milletvekili Asım Eren'in, elma tarımının himayesi ve bir ihracat malı haline getirilmesi için ne gibi tedbirler alındığına dair, Tarım ve Ticaret Bakanlarından sözlü sorusu (6/700)

43. — Niğde Milletvekili Asım Eren'in, Beş Yıllık Plâna kabul edilmiş olan himaye ana prensibi ve millî petrolün korunması hususunda ne gibi tedbirler alındığına dair, Sanayi ve Ticaret Bakanlarından sözlü sorusu (6/701)

44. — Niğde Milletvekili Asım Eren'in, halkın ucuz fiyatla motopomp temini hususunda ne gibi tedbirler alınacağına dair, Sanayi ve Ticaret Bakanlarından sözlü sorusu (6/702)

45. — Niğde Milletvekili Asım Eren'in, Hirfanlı Barajı santralinden getirilecek olan elektrik enerjisinden Bor ilçesinin de istifade ettirilmesi hususunda ne düşünüldüğüne dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/703)

46. — Trabzon Milletvekili Ekrem Dikmen'in, Doğu - Karadeniz köylüsüne ucuz buğday verilmesi hususunda ne düşünüldüğüne dair Başbakanından sözlü sorusu (6/704)

47. — Trabzon Milletvekili Ekrem Dikmen'in, Karadeniz bölgesine turistik bakımdan önem verilmemesi sebebine dair Turizm ve Tanıtma Bakanından sözlü sorusu (6/705)

48. — Trabzon Milletvekili Ekrem Dikmen'in, İkizdere Hidro - Elektrik Santralinin türbinleri hakkında Sanayi ve İmar ve İskân Bakanlarından sözlü sorusu (6/706)

49. — Trabzon Milletvekili Ekrem Dikmen'in, Trabzon'un, Of kazasına İkizdere Hidro - Elektrik santralinden elektrik verilmesinin tamamlanıp tamamlanmadığına dair Sanayi ve İmar ve İskân Bakanlarından sözlü sorusu (6/707)

50. — Aydın Milletvekili M. Şükrü Koc'un, Millî Eğitim Bakanlığınca çıkarılan bir dergide 1945 yılında yayınlanan bir yazıya dair, İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/709)

51. — Isparta Milletvekili Ali İhsan Balım'ın, bir köre sıhhi muayene kurulunun tam sağlama raporu verdiği haberinin doğru olup olmadığına dair, Sağlık ve Sosyal Yardım ve İçişleri Bakanlarından sözlü sorusu (6/710)

52. — Ankara Milletvekili İbrahim İmirzalıoğlu'nun, Devlet Üretme Çiftliklerince tesbit olunan fiyatlara dair, Tarım Bakanından sözlü sorusu (6/711)

53. — Erzurum Milletvekili Nihat Diler'in, Erzurum ili ve dolaylarında yapılacak yolların durumlarına dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu. (6/713)

54. — Tokat Milletvekili Mehmet Kazova'nın, Tokat şehri içindeki asfaltın ne zaman yapılacağına dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/714)

55. — Tokat Milletvekili Mehmet Kazova'nın, Tokat ile Yeşilirmak Köprüsünün gözlerine

ne maksatla toprak döküldüğüne dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/715)

53. — Niğde Milletvekili Ruhi Soyer'in, Niğde ili çevresinde yeniden kaç sulama tesisi, sondaj ve kanalı yapıldığına dair Tarım Bakanından sözlü sorusu (6/716)

57. — Niğde Milletvekili Ruhi Soyer'in, Niğde ili çevrelerindeki sulama tesisi projelerine dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/717)

58. — Niğde Milletvekili Ruhi Sayer'in, Niğde ili ve Aksaray Devlet hastaneleri teşkilât durumları ve Ulukışla ve Ortaköy kazalarının sağlık merkezine kavuşturulmalarına dair Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanından sözlü sorusu (6/718)

59. — Niğde Milletvekili Ruhi Soyer'in, Niğde ili Aksaray kazası dâhilinde mevcut Ziga hamamlarının modern bir kaplıca haline getirilmesine dair İmar ve İskân Bakanından sözlü sorusu (6/719)

60. — İzmir Milletvekili Şinasi Osma'nın, Büyük Ata'nın ismi ortaya konularak yapılan maçlardaki hasılat ve seyircilerin durumlarına dair Başbakanından sözlü sorusu (6/720)

61. — Mardin Milletvekili Esat Kemal Aybar'ın, Mardin'e bağlı Derik ilçesi kaymakamının partizanca tutumuna dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/721)

62. — Çorum Milletvekili Abdurrahman Güler'in, Çorum eski Milletvekili Hüseyin Ortakçıoğlu'nun durumuna dair Adalet ve İçişleri bakanlarından sözlü sorusu (6/722)

63. — Antalya Milletvekili İhsan Ataöv'ün, Millî Eğitim Bakanlığı merkez teşkilâtına yapılan tâyinlere ve Ankara'daki ilkokul öğretmen durumuna dair, Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu. (6/723)

64. — Tunceli Milletvekili Vahap Kışoğlu'nun, Tunceli iline ait halen yürürlükte bulunan yasak bölge kararının kaldırılması hususunda ne düşünüldüğüne dair, Turizm ve Tanıtma ve İçişleri Bakanlarından sözlü sorusu (6/724)

65. — Bolu Milletvekili Turgut Çulha'nın, Bolu ili sınırları içinde bir kâğıt fabrikası kurulmasının düşünüldüğüne dair, Sanayi Bakanından sözlü sorusu. (6/725)

66. — Erzurum Milletvekili Nihat Diler'in, Erzurum ili ve dolaylarındaki yolların ne zaman karayolları programına alınacağına dair, Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/726)

67. — Bolu Milletvekili Turgut Çulha'nın, Bolu, ilçe ve köylerinde 5 yıllık Kalkınma Plânında ne gibi yatırımlar yapılacağına dair, Başbakanından sözlü sorusu. (6/727)

68. — İzmir Milletvekili Ali Naili Erdem'in, bu sene her hangi bir sebeple, lise ve ortaokullara giremeyen talebeler hakkında ne düşünüldüğüne dair, Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu. (6/728)

69. — Afyon Karahisar Milletvekili Mehmet Turgut'un, 23 Nisan 1920 tarihinden bugüne kadar, her toplantı yılında kaçır birleşim yapıldığına ve birleşimlerin süresine dair, Millet Meclisi Başkanlığından sözlü sorusu. (6/729)

70. — İzmir Milletvekili Şükrü Akkan'ın, 6831 sayılı Orman Kanununun, antidemokratik hissi veren, geçici 1 nci maddesinin kaldırılmasının düşünüldüğüne dair, Tarım Bakanından sözlü sorusu. (6/730)

71. — İsparta Milletvekili Mustafa Gülcügil'in, İsparta Devlet Su İşleri şube binası ve sosyal tesisleri inşaatında çalışan 44 işçiye, ücretlerinin, zamanında ödenip ödenmediğine dair, Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu. (6/731)

72. — Artvin Milletvekili Saffet Eminaoğlu'nun, cezaevleri ve hastanelerde bulunan Yassıada hükümlülerinin adedine ve durumlarına dair Sağlık ve Sosyal Yardım, Adalet ve İçişleri Bakanlarından sözlü sorusu (6/732)

73. — İzmir Milletvekili Şükrü Akkan'ın, Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasına teminat gösterilen gayrimenkullerin değer baremlerinin günün şartlarına ve alım satım fiyatlarına uygun hale getirilmelerinin düşünüldüğüne dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/733)

74. — İzmir Milletvekili Şinasi Osma'nın, Trakya'da yapılan SOUTHEX - 63 NATO tatbikatına muhalefet partileri ileri gelenleri ile Mil-



li Savunma Komisyonu üyelerinin neden davet olunmadıklarına dair Millî Savunma Bakanından sözlü sorusu (6/734)

75. — Antalya Milletvekili İhsan Ataöv'ün, bakanların yurt içi ve yurt dışı gezilerinin bir programa bağlanmış olup olmadığına ve bu gezilerin çalışmalarına sekte verip vermediğine dair Başbakan'dan sözlü sorusu (6/735)

76. — Tokat Milletvekili Zeyyat Kocame-ni'nin, Londra Tanıtma Bürosu için bin İngiliz lirası aylıkla bir yer tutulması hakkında Londra Sefaretine yazı yazıldığı hususundaki söylentilerin doğru olup olmadığına dair Turizm ve Tanıtma Bakanından sözlü sorusu (6/736)

77. — Bolu Milletvekili Turgut Çulha'nın, özel ilân ve reklâm produktörlüğü müessesesinin kuruluş ve görevlerinin hangi esaslar dâhilinde düzenlendiğine dair Turizm ve Tanıtma Bakanından sözlü sorusu (6/737)

78. — Aydın Milletvekili M. Şükrü Koç'un, Aydın ili DSİ içme suları, sulama ve kurutma işlerine ve bunlardan hangilerinin sonuçlandırıldığına dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/738)

79. — Aydın Milletvekili M. Şükrü Koç'un, ilköğretim kurumlarına kaydolunan öğrencilerden, (her hangi bir nam altında) ücret alındığının doğru olup olmadığına dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/739)

80. — Edirne Milletvekili İlhami Ertem'in, Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğüne, Edirne Kırkpınar er meydanının onarımı için, 1963 yılı programına konulan ödeneğin tenkis edilip edilmediğine dair Devlet Bakanından sözlü sorusu. (6/740)

81. — Sinop Milletvekili Mustafa Kaptan'ın, Hükümetin ve hassaten İçişleri Bakanının adliyyeyi baskı altında tutması ve tehdit etmesinin, Anayasa nizamına göre, mümkün olup olmadığına dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu. (6/741)

82. — Aydın Milletvekili Reşat Özarda'nın, inşaatı üç sene önce tamamlanan Sultanbi-sar ilçesi Ortaokulunda, bugüne kadar, öğrenime başlanmaması sebebine dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu. (6/742)

83. — Eskişehir Milletvekili Seyfi Öztürk'ün, Hükümetin dinî tedrisat hakkındaki düşüncesinin ne olduğuna dair Başbakan'dan sözlü sorusu. (6/743)

84. — Amasya Milletvekili Mustafa Kemal Karan'ın, politik temayül gösteren Tokat Devlet Su İşleri Başmühendisi hakkında ne gibi işlem yapıldığına dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu. (6/744)

85. — Gümüşane Milletvekili Sabahattin Savacı'nın, Almanya'nın Münih şehrinde bulunan öğrenci müfettişlerimizin görevlerini layıkıyla yapıp yapmadıklarına dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/745)

86. — Antalya Milletvekili İhsan Ataöv'ün, Denizcilik Bankası Denizyolları, DB Deniz Nakliyatı ve Şehir Hatları işletmelerinde, 1960 yılında ve bugün kaç servis ve kaç personel bulunduğuna dair Ulaştırma Bakanından sözlü sorusu (6/746)

87. — Antalya Milletvekili İhsan Ataöv'ün, Antalya Belediye sınırları dâhilinde, Evkafa ait, ne kadar boş arazi bulunduğuna ve satılan gayrimenkullerden ne kadar gelir sağlandığına dair Devlet Bakanından sözlü sorusu. (6/747)

88. — Bolu Milletvekili Ahmet Çakmak'ın, Zonguldak ili Devrek ilçesine bağlı Dirgine köyünün Bolu ili Mengen ilçesine bağlanması için yapılan plebisit sırasında vatandaşlara baskı yapıp yapılmadığına dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/748)

89. — İzmir Milletvekili Şükrü Akkan'ın, Sıkıyönetim komutanlıklarınca, sıkıyönetim tatbik edilmekte bulunduğu bölgelerde, kaç gazete ve dergi kapatıldığına dair Millî Savunma Bakanından sözlü sorusu (6/749)

90. — Kocaeli Milletvekili Süreyya Sofuoğlu'nun, Ulus gazetesi matbaa ve tesislerinin halen kimin veya kimlerin tasarrufunda olduğuna dair Başbakan'dan sözlü sorusu (6/750)

91. — Muğla Milletvekili Adnan Akarca'nın, Amerika Birleşik Devletleri Hükümetinin, Hükümetimize, eski yardımın devam edeceği hakkında bir garantisi bulunup bulunmadığına dair Başbakan'dan sözlü sorusu (6/751)

92. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoğlu'nun, Eskişehir'in Mihalççık ilçesi elektrik işinin ne zaman yapılacağına dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/752)

93. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoğlu'nun, Eskişehir'de inşa edilen İmam Hatip Okulunun neden öğretime açılmadığına dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/753)

94. — Zonguldak Milletvekili Mehmet Ali Pestilci'nin, İstanbul Teknik Okulunda bir maden ihtisas bölümünün, bugüne kadar faaliyete geçirilmemesi sebebine dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/754)

95. — İzmir Milletvekili Nihat Kürşat'ın, Türkiye'de Türk vatandaşlarına tahsis edilen sanat ve hizmetler hakkındaki 2007 sayılı Kanunun, günün şart ve icaplarına göre, kaldırılması veya tadili hakkında ne düşünüldüğüne dair Başbakan'dan sözlü sorusu (6/755)

96. — İzmir Milletvekili Nihat Kürşat'ın, Türk vatandaşlarının seyahat serbestisini tahdideden tedbirlerin müstenidatının ne olduğuna dair İçişleri ve Maliye Bakanlarından sözlü sorusu (6/756)

97. — İzmir Milletvekili Şükrü Akkan'ın, bilim ve sanat hürriyetinin sağlanması için ne gibi tedbirler düşünüldüğüne dair Başbakan'dan sözlü sorusu (6/757)

98. — Kastamonu Milletvekili Sabri Keskin'in, plâna ve programa alınıp ödeneği de ayrılan Kastamonu kapalı spor salonunun ihalesinin geri bırakılması sebebine dair Devlet Bakanından sözlü sorusu (6/758)

99. — Kütahya Milletvekili Sezai Sarpaşar'ın, münhal bulunan Altıntaş ilçesi kaymakamlığına ne zaman tâyin yapılacağına dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/759)

100. — Aydın Milletvekili Hilmi Aydınçer'in, Aydın'ın Karacasu ilçesi Yazır köyü halkı tarafından gönderilen 80 imzalı dilekçe üzerinde bir işlem yapıp yapılmadığına dair Başbakan'dan sözlü sorusu (6/760)

101. — Kütahya Milletvekili Ali Erbek'in, Türkiye köy elektrifikasyonu 1964 programı hazırlanırken köylerin seçiminde ne gibi esasların göz önünde tutulduğuna dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/761)

102. — Trabzon Milletvekili Ali Rıza Uzun'er'in, Trabzon Limanının hinterlândı ile irtibatını sağlayacak münakale tesislerinin ıslah ve ihyası konularında ne gibi tedbirler alındığına dair Başbakan'dan sözlü sorusu (6/762)

103. — Gümüşane Milletvekili Sabahattin Savacı'nın, Atatürk Üniversitesi Dekanının görevine son verilmesi sebebine dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/763)

104. — Balıkesir Milletvekili Cihat Bilgehan'ın, Devlet Demiryolları memurlarına her sene verilmekte olan iki maaş tutarındaki ikramiyenin bu sene ödenip ödenmediğine dair Ulaştırma Bakanından sözlü sorusu (6/764)

105. — Tokat Milletvekili Mehmet Kazova'nın, Almus baraj gölü içerisinde kaldığı için istimlak edilen arazilerin bedellerinin ne zaman verileceğine dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/765)

106. — Rize Milletvekili Erol Yılmaz Akçal'ın, Doğu - Karadeniz Bölgesi Kâğıt Hamuru Fabrikasının kuruluş yeri hakkında yapılan etütlerin tamamlanıp tamamlanmadığına dair Tarım ve Sanayi Bakanlarından sözlü sorusu (6/766)

107. — Amasya Milletvekili Reşat Arpacıoğlu'nun, Amasya'da bir şeker fabrikası ile bir çimento fabrikası kurulması hususunda ne düşünüldüğüne dair, Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/767)

108. — Çorum Milletvekili Nuri Ahıskalıoğlu'nun, Çorum ili Alaca ilçesinin kanalizasyonunun yapılması ve içinden geçen derenin ıslahı hususunda ne düşünüldüğüne dair Bayındırlık ve İmar ve İskân Bakanlarından sözlü sorusu (6/768)

109. — Niğde Milletvekili Ruhi Soyer'in, Bor ile Adana asfaltı arasında bulunan toprak yolun, Karayollarınca, 1964 yılında inşası suretiyle trafik kazalarının önlenmesi hususunda ne düşünüldüğüne dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/769)

110. — Niğde Milletvekili Ruhi Soyer'in, Aksaray ilçesi ile Adana asfaltı arasındaki 3 kilometrelik yolun ne zaman yapılacağına dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/770)

111. — Niğde Milletvekili Ruhi Soyer'in, Toprak Mahsulleri Ofisinin mütadolan yerlerde alm yeri açmaması ve aldığı mahsullerin bedelini vaktinde ödememesi sebebine dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/771)

112. — Niğde Milletvekili Ruhi Soyer'in, 5 Yıllık Kalkınma Plânında ihraç maddeleri arasında bulunan elmanın istihsal ve ihracı hususlarında ne gibi tedbirler alındığına dair Ticaret ve Tarım Bakanlarından sözlü sorusu (6/772)

113. — İzmir Milletvekili Arif Ertunga'nın, Demirci ilçesinde yapılan A. P. kapalı salon toplantısında 27 Mayıs ve yeni demokratik rejime tecavüz eder mahiyette konuşmalar olup olmadığına dair İçişleri ve Adalet Bakanlarından sözlü sorusu. (6/773)

114. — Rize Milletvekili Cevat Yalçın'ın, Doğu - Karadeniz Bölgesinde kurulacak kâğıt hamuru fabrikasının kurulacağı yerin katî olarak tesbit edilip edilmediğine dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/774)

115. — İsparta Milletvekili Ali İhsan Bahm'in, yurdumuz ormanlarının yüzölçümüne ve bu ölçümün nasıl yapıldığına dair Tarım Bakanından sözlü sorusu (6/775)

116. — İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, Türkiye'de bir Millî Gıda Kodeksi Komitesi kurulup kurulmadığına dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/776)

117. — Gümüşane Milletvekili Sabahattin Savacı'nın, Kalkınma Plânında derpiş edilen zirai teknik teçhizatın sağlanmasında vâkı zorluğun giderilmesinde bir tedbir alınıp alınmadığına dair Tarım ve Ticaret Bakanlarından sözlü sorusu (6/777)

### III

#### ÖNCELİKLE GÖRÜŞÜLMESİ KARARLAŞTIRILAN İŞLER

1. — İstanbul Milletvekili Coşkun Kırca, Sivas Milletvekili Cevad Odyakmaz, Aydın Milletvekili Orhan Apaydın ve Erzincan Milletvekili Sadık Perinçek'in, Kamu İktisadi Teşebbüslerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde denetlenmesinin düzenlenmesi hakkında kanun tasarısına dair Cumhuriyet Senatosu Başkanlığı tezkeresi ve Cumhuriyet Senatosunca yapılan değişiklikler hakkında Millet Meclisi Geçici Komisyon raporu (2/273) (S. Sayısı : 234 e 2 nci ek) [Dağıtma tarihi : 26 . 12 . 1963]

2. — Siyasi partiler kanunu tasarısı ile Adana Milletvekilleri Kasım Gülek ve Kemal Sarıbrahimoğlu'nun, siyasi partiler kanun teklifleri ve Geçici Komisyon raporu (1/560, 2/378, 2/591) (S. Sayısı : 527) [Dağıtma tarihi : 27 . 11 . 1963]

3. — Danıştay kanunu tasarısı ile İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, 3546 sayılı Danıştay Kanununun Anayasaya aykırı hükümlerinin kaldırılmasına dair kanun teklifi ve Geçici

Komisyon raporu (1/474, 2/440) (S. Sayısı : 369) [Dağıtma tarihi : 19 . 8 . 1963]

4. — Serbest ve malî müşavirlik kanun tasarısı ile Cumhuriyet Senatosu Amasya Üyesi Maçit Zeren ve Adana Üyesi Mehmet Unaldı'nın, Malî müşavirlik ve yeminli müşavirlik kanunu teklifi ve Geçici Komisyon raporu, (1/476, 2/529) (S. Sayısı : 368) [Dağıtma tarihi : 17 . 8 . 1963]

5. — Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Kanununun 33 ncü maddesinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı hakkında C. Senatosu Başkanlığı tezkeresi ve C. Senatosunca yapılan değişiklik hakkında Millet Meclisi Plân Komisyonu raporu (Millet Meclisi 1/345 , C. Senatosu 1/215) (S. Sayısı : 124 ve 290) [Dağıtma tarihi : 1 . 7 . 1963]

### IV

#### A - HAKLARINDA İVEDİLİK KARARI VERİLEN İŞLER

#### B - TÜZÜK GEREĞİNCE BİR DEFA GÖRÜŞÜLECEK İŞLER

1. — Tapulama kanunu tasarısı ile Adana Milletvekili Kemal Sarıbrahimoğlu'nun, 5602 sayılı Tapulama Kanununun 6335 sayılı Kanunla muaddel 13 ncü maddesi (D) bendinin zilyedliğin ıskatında on sene evvel tesis edilmiş vergi kaydı aranması şartının kaldırılması suretiyle tadiline, bu maddeye (E) bendinin başlığı ile yeni bir bendin ilâvesine ve bu maddenin (E) ve (F) bendlerinin, (E) bendinin, (F) ve (F) bendinin (G) olarak değiştirilmesine ve aynı kanunun 35 nci maddesine iki fıkra ilâvesine ve birinci fıkranın tadili ile üçüncü fıkra olarak değiştirilmesine dair, İzmir Milletvekili Mustafa Uyar'ın, 5602 sayılı Tapulama Kanununun 31, 32 ve 33 ncü maddeleri ile 34 ncü maddesinin 4 ncü fıkrasının değiştirilmesine dair ve Aydın Milletvekili Reşat Özarda'nın, 5602 sayılı Tapulama Kanununun 52 nci maddesinin değiştirilmesine dair kanun teklifleri ve Cumhuriyet Senatosunca yapılan değişiklikler hakkında Millet Meclisi Geçici Komisyon raporu (1/211, 2/35, 2/76, 2/122) (C. Senatosu 1/260) (S. Sayısı : 210 a 1 nci ek) [Dağıtma tarihi : 24 . 10 . 1963]

2. — Maliye Bakanı Ferid Melen ve İstanbul Milletvekili Coşkun Kırca'nın, Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 31 . 5 . 1963 tarihli Haftalık Karar Cetvelindeki 261 sayılı Kararın Genel Kurulda görüşülmesine

dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonu raporları (M. Meclisi 5/50; C. Senatosu 4/35) (S. Sayısı : 423) [Dağıtma tarihi: 20 . 9 . 1963]

3. — Maliye Bakanı Ferid Melen ve İstanbul Milletvekili Coşkun Kırca'nın, Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 31.5.1963 tarihli Haftalık Karar Cetvelindeki 262 sayılı Kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonu raporları (M. Meclisi 5/49; C. Senatosu 4/36) (S. Sayısı : 424) [Dağıtma tarihi: 21 . 9 . 1963]

4. — Maliye Bakanı Ferid Melen ve İstanbul Milletvekili Coşkun Kırca'nın, Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 31.5.1963 tarihli Haftalık Karar Cetvelindeki 263 sayılı Kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonu raporları (M. Meclisi 5/48; C. Senatosu 4/37) (S. Sayısı : 425) [Dağıtma tarihi: 20 . 9 . 1963]

5. — Maliye Bakanı Ferid Melen ve İstanbul Milletvekili Coşkun Kırca'nın, Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 31.5.1963 tarihli Haftalık Karar Cetvelindeki 264 sayılı Kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonu raporu (M. Meclisi 5/47; C. Senatosu 4/38) (S. Sayısı : 426) [Dağıtma tarihi: 21 . 9 . 1963]

6. — Maliye Bakanı Ferid Melen ve İstanbul Milletvekili Coşkun Kırca'nın, Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 31.5.1963 tarihli Haftalık Karar Cetvelindeki 266 sayılı Kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonu raporları (M. Meclisi 5/46; C. Senatosu 4/40) (S. Sayısı : 427) [Dağıtma tarihi: 20 . 9 . 1963]

7. — Maliye Bakanı Ferid Melen ve Gaziantep Milletvekili Ali İhsan Gögüş'ün, Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 31.5.1963 tarihli Haftalık Karar Cetvelindeki 294 sayılı Kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonu raporları (M. Meclisi 5/30; C. Senatosu 4/23) (S. Sayısı : 428) [Dağıtma tarihi: 20 . 9 . 1963]

8. — Maliye Bakanı Ferid Melen ve Gaziantep Milletvekili Ali İhsan Gögüş'ün, Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 31.5.1963 tarihli Haftalık Karar Cetvelindeki 295 sayılı Kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonu

raporları (M. Meclisi 5/31; C. Senatosu 4/22) (S. Sayısı : 429) [Dağıtma tarihi: 20 . 9 . 1963]

9. — Maliye Bakanı Ferid Melen ve Gaziantep Milletvekili Ali İhsan Gögüş ve Balıkesir Milletvekili Mithat Şükrü Çavdaroğlu'nun, Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 31.5.1963 tarihli Haftalık Karar Cetvelindeki 294 sayılı Kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonu raporları (M. Meclisi 5/32; C. Senatosu 4/21) (S. Sayısı : 430) [Dağıtma tarihi: 21 . 9 . 1963]

10. — Maliye Bakanı Ferid Melen ve İstanbul Milletvekili Coşkun Kırca'nın, Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 31.5.1963 önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonu rapor-tarihli Haftalık Karar Cetvelindeki 292 sayılı Kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair ları (M. Meclisi 5/33; C. Senatosu 4/20) (S. Sayısı : 431) [Dağıtma tarihi : 23 . 9 . 1963]

11. — Maliye Bakanı Ferid Melen ve Gaziantep Milletvekili Ali İhsan Gögüş'ün, Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 31.5.1963 tarihli Haftalık Karar Cetvelindeki 291 sayılı Kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonu raporları (M. Meclisi 5/34; C. Senatosu 4/56) (S. Sayısı : 432) [Dağıtma tarihi : 20 . 9 . 1963]

12. — Maliye Bakanı Ferid Melen ve İstanbul Milletvekili Coşkun Kırca'nın, Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 31.5.1963 tarihli Haftalık Karar Cetvelindeki 289 sayılı Kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonu raporları (M. Meclisi 5/35; C. Senatosu 4/55) (S. Sayısı : 433) [Dağıtma tarihi : 23 . 9 . 1963]

13. — Maliye Bakanı Ferid Melen ve Gaziantep Milletvekili Ali İhsan Gögüş'ün, Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 31.5.1963 tarihli Haftalık Karar Cetvelindeki 290 sayılı Kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonu raporları (M. Meclisi 5/36; C. Senatosu 4/54) (S. Sayısı : 434) [Dağıtma tarihi : 23 . 9 . 1963]

14. — Maliye Bakanı Ferid Melen ve Gaziantep Milletvekili Ali İhsan Gögüş'ün, Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 31.5.1963 tarihli Haftalık Karar Cetvelindeki 288 sayılı Kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonu rapor-

ları (M. Meclisi 5/37, C. Senatosu 4/53) (S. Sayısı : 435) [Dağıtma tarihi : 24 . 9 . 1963]

15. — Maliye Bakanı Ferid Melen ve İstanbul Milletvekili Coşkun Kırca'nın, Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 31 . 5 . 1963 tarihli Haftalık Karar Cetvelindeki 287 sayılı Kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonu raporları (M. Meclisi 5/38; C. Senatosu 4/52) (S. Sayısı : 436) [Dağıtma tarihi : 23 . 9 . 1963]

16. — Maliye Bakanı Ferid Melen ve İstanbul Milletvekili Coşkun Kırca'nın, Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 31 . 5 . 1963 tarihli Haftalık Karar Cetvelindeki 286 sayılı Kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonu raporları (M. Meclisi 5/39; C. Senatosu 4/51) (S. Sayısı : 437) [Dağıtma tarihi : 23 . 9 . 1963]

17. — Maliye Bakanı Ferid Melen ve Gaziantep Milletvekili Ali İhsan Gögüş ve Siirt Milletvekili Süreyya Öner'in, Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 31 . 5 . 1963 tarihli Haftalık Karar Cetvelindeki 293 sayılı Kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair önergele ve Dilekçe Karma Komisyonu raporları (M. Meclisi 5/42; C. Senatosu 4/25) (S. Sayısı : 438) [Dağıtma tarihi : 20 . 9 . 1963]

18. — Maliye Bakanı Ferid Melen ve İstanbul Milletvekili Coşkun Kırca'nın, Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 31 . 5 . 1963 tarihli Haftalık Karar Cetvelindeki 253 sayılı Kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonu raporları (M. Meclisi 5/43; C. Senatosu 4/26) (S. Sayısı : 439) [Dağıtma tarihi : 21 . 9 . 1963]

19. — Aydın Milletvekili Reşat Özarda'nın, Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 1 . 7 . 1963 tarihli Haftalık Karar Cetvelindeki 377 sayılı Kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonu raporları (M. Meclisi 5/67; C. Senatosu 4/58) (S. Sayısı : 498) [Dağıtma tarihi : 15 . 10 . 1963]

× 20. — Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü 1959 bütçe yılı Kesinhesabına ait uygunluk bildirimini sunulduğuna dair Sayıştay Başkanlığı tezkeresi ile Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün 1959 bütçe yılı Kesinhesap kanunu ta-

sarısı ve Sayıştay Komisyonu raporu (3/180, 1/42) (S. Sayısı : 462) [Dağıtma tarihi : 5 . 10 . 1963]

× 21. — Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü 1959 bütçe yılı Kesinhesabına ait uygunluk bildirimini sunulduğuna dair Sayıştay Başkanlığı tezkeresi ile Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü 1959 bütçe yılı Kesinhesap kanunu tasarısı ve Sayıştay Komisyonu raporu (3/338, 1/118) (S. Sayısı : 477) [Dağıtma tarihi : 7 . 10 . 1963]

22. — Cumhuriyet Senatosu Bolu Üyesi Sırrı Uzunhasanoğlu ve dört arkadaşının, 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 6123 sayılı Kanunla muaddel 455 nci maddesi ile 2275 ve 3038 sayılı kanunlarla muaddel 459 ncu maddelerine birer fıkra eklenmesine dair kanun teklifi ve Adalet Komisyonu raporu (2/516) (S. Sayısı : 499)

× 23. — Petrol Dairesi Reisliğinin 1960 bütçe yılı Kesinhesabına ait uygunluk bildirimini sunulduğuna dair Sayıştay Başkanlığı tezkeresi ile Petrol Dairesi Reisliği 1960 bütçe yılı Kesinhesap kanunu tasarısı (3/516, 1/127) (S. Sayısı : 476) [Dağıtma tarihi : 7 . 10 . 1963]

× 24. — Genel Bütçeye dâhil dairelerin 1959 bütçe yılı kesinhesaplarına ait genel uygunluk bildirimini sunulduğuna dair Sayıştay Başkanlığı tezkeresi ile 1959 bütçe yılı kesinhesap kanun tasarısı ve Sayıştay Komisyonu raporu (3/318, 1/33) (S. Sayısı : 508) [Dağıtma tarihi : 21 . 10 . 1963]

25. — Cumhuriyet Senatosu Ağrı Üyesi Veyisi Yardımcı ve 23 arkadaşının, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı her çeşit orta ve yüksek dereceli okullar öğretmenleriyle öğretmenlikten gelip Millî Eğitim Bakanlığı merkez ve taşra teşkilâtında çalışmakta olanlara mebdei maaş derecelerinin düzeltilmesi hakkında kanun teklifi ve Millî Eğitim ve Plân komisyonları raporları (2/166) (S. Sayısı : 372) [Dağıtma tarihi : 2 . 9 . 1963]

26. — Malatya Milletvekili Mehmet Delikaya ve 4 arkadaşının, Hanife Kadife Fırat'a vatani hizmet tertibinden maaş tahsisine ait kanun teklifi ve Maliye ve Plân komisyonları raporları (2/248) (S. Sayısı : 375) [Dağıtma tarihi : 3 . 9 . 1963]

27. — C. Senatosu Ağrı Üyesi Veyisi Yardımcı ve 22 arkadaşı ve Gaziantep Milletvekili Ali İhsan Gögüş ile Diyarbakır Milletvekili Vefik Piringcioğlu ve C. Senatosu Tunceli Üyesi Meh-

met, Ali Demir ve C. Senatosu İzmir Üyesi Nevzat Özerdemli ve Giresun Milletvekili Naim Tirali ve 4 arkadaşı ile Sakarya Milletvekili Yusuf Ulusoy ve 10 arkadaşının, ilkokul öğretmenleriyle ilkokul öğretmenliğinden gelip de muhtelif dereceli okullarda ve Millî Eğitim Bakanlığı, üniversite, bakanlıklar teşkilâtında ve İktisadi Devlet Kurumlarında çalışanların aylık dereceleri hakkındaki 6273 sayılı Kanuna ek kanun teklifi ve Millî Eğitim ve Plân komisyonları raporları (2/154, 2/156, 2/176, 2/188, 2/192, 2/195) (S. Sayısı : 377) [Dağıtma tarihi : 3 . 9 . 1963]

28. — Kayseri Milletvekili Mehmet Göker ve 5 arkadaşının, 4367 sayılı Kanununun 4684, 6706 ve 70 sayılı kanunlarla değişik birinci maddesinin (C) ve (D) fıkralarının değiştirilmesine dair kanun teklifi ve Millî Savunma, İçişleri ve Plân komisyonları raporları (2/328) (S. Sayısı : 381) [Dağıtma tarihi : 5 . 9 . 1963]

29. — Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Rifat Öztürkçine'nin, 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununa bir madde ile 32 ve 47 nci maddelerine birer fıkra ilâvesine dair kanun teklifi ve Maliye ve Plân komisyonları raporları ve İçişleri Komisyonunun mütalâası (2/126) (S. Sayısı : 390) [Dağıtma tarihi : 14 . 9 . 1963]

30. — Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Özel Şahingiray ve 15 arkadaşının, Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa geçici bir madde eklenmesine dair kanun teklifi ve Maliye ve Plân komisyonları raporları (2/221) (S. Sayısı : 391) [Dağıtma tarihi : 14 . 9 . 1963]

31. — Cumhuriyet Senatosu Yozgat Üyesi Sadık Artukinaç ve 2 arkadaşının, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun bazı maddelerinde değişiklik yapılması ve 6122, 6422 ve 7242 sayılı kanunların kaldırılması hakkında kanun teklifi ve Maliye ve Plân komisyonları raporları (2/147) (S. Sayısı : 393) [Dağıtma tarihi : 14 . 9 . 1963]

32. — Kayseri Milletvekili Mehmet Göker ve 4 arkadaşının, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi ve bu kanuna bir muvakkat madde eklenmesine dair kanun teklifi ve Maliye ve Plân komisyonları raporları (2/268) (S. Sayısı : 394) [Dağıtma tarihi : 14 . 9 . 1963]

33. — Cumhuriyet Senatosu Tunceli Üyesi Mehmet Ali Demir ve Kırklareli Üyesi Ahmet Naci Arı'nın, 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununun 32 nci maddesine bir fıkra eklenmesi hakkında kanun teklifi ve Maliye Komisyonu tezkeresi ve Millî Eğitim ve Plân komisyonları raporları (2/262) (S. Sayısı : 395) [Dağıtma tarihi : 14 . 9 . 1963]

34. — Samsun Milletvekili İlyas Kılıç ve Sakarya Milletvekili Yusuf Ulusoy'un, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun geçici 14 ncü maddesine (ç) fıkrası eklenmesine dair kanun teklifi ve Maliye ve Plân komisyonları raporları ve Millî Eğitim Komisyonunun mütalâası (2/335) (S. Sayısı : 396) [Dağıtma tarihi : 14 . 9 . 1963]

35. — Cumhuriyet Senatosu İzmir Üyesi Ömer Lütüfi Bozcalı'nın, 5434 sayılı Emekli Sandığı Kanununa ek kanun teklifi ve Maliye ve Plân komisyonları raporları (2/327) (S. Sayısı : 397) [Dağıtma tarihi : 14 . 9 . 1963]

36. — Bursa Milletvekili Sadrettin Çanga'nın, 1076 ve 1111 sayılı kanunlar gereğince ihtiyata ayrılmış yedek subay ve erlerden yoklamasını yaptırmamış olanların para cezalarının affına dair kanun teklifi ve Millî Savunma, Adalet ve Plân komisyonları raporları (2/366) (S. Sayısı : 398) [Dağıtma tarihi : 17 . 9 . 1963]

37. — Cumhuriyet Senatosu Artvin Üyesi Fehmi Alpaslan'ın, 237 sayılı Taşit Kanununun 4 ncü maddesine göre makam hizmetlerine tahsis edilen taşıtları gösteren (2) sayılı cetvelde değişiklik yapılması ve 7 nci maddesine bir fıkra eklenmesi hakkında kanun teklifi ve Plân Komisyon raporu (2/78) (S. Sayısı : 440) [Dağıtma tarihi : 20 . 9 . 1963]

38. — Cumhuriyet Senatosu Kastamonu Üyesi Ahmet Nusret Tunahan'ın, 1108 sayılı Maaş Kanununun 1559 sayılı Kanunla muaddel 2 nci ve 3041 sayılı Kanunla muaddel 13 ncü maddelerinin değiştirilmesi hakkında kanun teklifi ile Cumhuriyet Senatosu Tunceli Üyesi Mehmet Ali Demir'in 1108 sayılı Maaş Kanununun bazı maddelerini değiştiren kanun teklifi ve Maliye ve Plân komisyonları raporları (2/95, 2/96) (S. Sayısı : 441) [Dağıtma tarihi : 19 . 9 . 1963]

39. — Cumhuriyet Senatosu Aydın Üyesi Fikret Turhangil ve 3 arkadaşının, Arazi ve Bina vergilerinin matrahlarına uygulanacak mi-

siller hakkındaki 206 sayılı Kanunun 3 ncü maddesine bir fıkra ve Kanuna geçici bir madde eklenmesi hakkında kanun teklifi ve Maliye ve Plân komisyonları raporları (2/257) (S. Sayısı : 443) [Dağıtma tarihi : 19 . 9 . 1963]

40. — Cumhuriyet Senatosu Niğde Üyesi Kudret Bayhan ve üç arkadaşının, 1111 sayılı Kanuna bir madde eklenmesi hakkında kanun teklifi, Konya Milletvekili Ahmet Gürkan ve Ankara Milletvekili Ferhat Nuri Yıldırım'ın, 5585 sayılı Kanuna geçici bir madde eklenmesine dair kanun teklifi, Tokat Milletvekili Ali Dizman'ın, Askerlik hizmetinin emeklilik ve terfiden sayılması hakkında kanun teklifi ile Cumhuriyet Senatosu İzmir Üyesi Hilmi Onat ve Aydın Milletvekili Mehmet Yavaş'ın, Maaş Kanununa ek 4379 sayılı Kanunla bu kanunu tadil eden 5585 ve 6724 sayılı kanunlara bazı maddeler ilâvesi hakkında kanun teklifi ve Maliye ve Plân komisyonları raporları (2/62, 2/145, 2/204, 2/360) (S. Sayısı : 445) [Dağıtma tarihi : 19 . 9 . 1963]

41. — Balıkesir Milletvekili Cihat Bilgehan ve 5 arkadaşının, 6245 sayılı Harcırah Kanununun 33 ncü maddesinin (b) işaretli fıkrasının değiştirilmesi hakkında kanun teklifi ve Maliye ve Plân komisyonları raporları (2/383) (S. Sayısı : 446) [Dağıtma tarihi : 20 . 9 . 1963]

42. — Konya Milletvekili İhsan Kabadayı ve altı arkadaşının, Kaçakçılığın men'i ve takibi hakkındaki 1918 sayılı Kanunun 6846 sayılı Kanunla muaddel 60 ncı maddesinde değişiklik yapılması hakkında kanun teklifi ve Gümrük ve Tekel, İçişleri ve Plân komisyonları raporları (2/118) (S. Sayısı : 447) [Dağıtma tarihi : 20 . 9 . 1963]

43. — Giresun Milletvekili Ali Cüceoğlu'nun, Maaş Kanununa ek 4379 sayılı Kanunun birinci ve ikinci maddelerinin değiştirilmesine ve bu kanuna bazı geçici maddeler eklenmesine dair 5585 sayılı Kanuna muvakkat madde eklenmesi hakkında kanun teklifi ve Maliye ve Plân komisyonları raporları (2/124) (S. Sayısı : 448) [Dağıtma tarihi : 20 . 9 . 1963]

44. — Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Rifat Öztürkçine ve 12 arkadaşının, 3656 sayılı Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair Kanuna ek kanun teklifi ve Sağlık ve

Sosyal Yardım ve Plân komisyonları raporları (2/392) (S. Sayısı : 449) [Dağıtma tarihi : 20 . 9 . 1963]

45. — Kastamonu Milletvekili İsmail Hak-  
kılı Yılanhoğlu'nun, Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan 3656 sayılı Kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesi ve bu kanuna bazı maddeler eklenmesi hakkındaki 4598 sayılı Kanunun muaddel ve 6 ncı maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun teklifi ve Plân Komisyonu raporu (2/371) (S. Sayısı : 450) [Dağıtma tarihi : 20 . 9 . 1963]

46. — Bolu Milletvekili Fuat Ümit ve 4 arkadaşı ile Artvin Milletvekili Saffet Eminağaoglu ve Yozgat Milletvekili Celâl Sungur'un, Devlet hizmetinde iken lise veya lise muadili meslekî bir okuldan sonra bir yüksek okul veya fakül-  
teden mezun olanlar ile yine memuriyetleri sırasında akademik derece alanlara yahut ikinci bir yüksek tahsili ikmal edenlere bir derece kıdem verilmesi hakkında kanun teklifleri ve Amasya milletvekilleri Nevzat Şener ve İsmail Sarıgöz'ün, memurların tahsil müessesesinde talebe olmayacaklarına dair 4007 sayılı Kanun ile bu kanunun birinci maddesinin değiştirilmesi hakkındaki 4214 sayılı Kanunun yürürlükten kaldırılmasına dair 183 sayılı Kanuna ek kanun teklifi ile Bolu Milletvekili Kâmil Ünal'ın, 3656 ve 3659 sayılı kanunların şümulü dâhilinde vazife görmekte iken müktesep barem derecesini değiştirecek bir üst tahsil yapanların terfi ve kıdemleri hakkında kanun teklifi ve Maliye, Millî Eğitim ve Plân komisyonları raporları (2/91, 2/93, 2/104, 2/464) (S. Sayısı : 451) [Dağıtma tarihi : 20 . 9 . 1963]

47. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti arasında akdoluhan 11 Ocak 1961 tarihli Zirai Maddeler Andlaşması ve ekleriyle bu Andlaşmada yapılan 29 Mart 1961, 17 Temmuz 1961 tarihli değişikliklerin onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun tasarısı ve Dışişleri, Tarım, Ticaret ve Plân komisyonları raporları (1/269) (S. Sayısı : 463) [Dağıtma tarihi : 3 . 10 . 1963]

48. — Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Rifat Öztürkçine ve 9 arkadaşının, Ordu mensuplarıyla Emniyet Umum Müdürlüğü ve gümrük muhafaza ve muamele sınıfı kadrolarında çalışanlara birer er tayını verilmesi hakkında kanun teklifi ve Millî Savunma ve Plân komis-

yonları raporları (2/189) (S. Sayısı : 464) [Dağıtma tarihi : 4 . 10 . 1963]

49. — Kayseri Milletvekili Abdülhalim Aras ve 3 arkadaşının, Evlenen veya tekaüde tabii bir vazifeye giren yetim kızların yetim aylıklarının diğer yetimlere taksimi hakkında kanun teklifi ve Maliye ve Plân komisyonları raporları (2/381) (S. Sayısı : 465) [Dağıtma tarihi : 4 . 10 . 1963]

50. — Konya Milletvekili İhsan Kabadayı ve 8 arkadaşının, Jandarma Genel Komutanlığı kadrolarında vazifeli subay, astsubay, mecburi uzatmalı ve sivil memurlara, ücretli personele fazla mesai karşılığında fazla mesai ücreti verilmesi hakkında kanun teklifi ve İçişleri ve Plân komisyonları raporları (2/137) (S. Sayısı : 466) [Dağıtma tarihi : 4 . 10 . 1963]

51. — Cumhuriyet Senatosu Tunceli Üyesi Mehmet Ali Demir ve Kırklareli Üyesi Ahmet Naci Arı'nın, 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununa geçici bir madde eklenmesine dair kanun teklifi ve Maliye ve Plân komisyonları raporları (2/293) (S. Sayısı : 467) [Dağıtma tarihi : 4 . 10 . 1963]

52. — Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Rifat Öztürkçine'nin, Röntgen Radyum ve diğer nükleer enerji cihaz ve maddeleri ile bunların tıpta kullanılması ve kullananlar hakkında kanun teklifi ve Sağlık ve Sosyal Yardım, Adalet, Maliye ve Plân komisyonları raporları (2/127) (S. Sayısı : 468) [Dağıtma tarihi : 4 . 10 . 1963]

53. — Çanakkale Milletvekili Süreyya Endik'in, Sıtma Savaş Sağlık koruyucuları hakkında kanun teklifi ve Sağlık ve Sosyal Yardım ve Plân komisyonları raporları (2/130) (S. Sayısı : 469) [Dağıtma tarihi : 4 . 10 . 1963]

54. — Kastamonu Milletvekili İsmail Hakkı Yılanhoğlu ve Malatya Milletvekili Avni Akşit'in, 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununun geçici 65 nci maddesine bir fıkra eklenmesi hakkında kanun teklifi ve Maliye ve Plân komisyonları raporları (2/421) (S. Sayısı : 470) [Dağıtma tarihi : 4 . 10 . 1963]

55. — Kars Milletvekili Necmettin Akan'ın, Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa geçici bir madde eklenmesi hakkında kanun teklifi ve Maliye ve Plân komisyonları raporları (2/423) (S. Sayısı : 471) [Dağıtma tarihi : 4 . 10 . 1963]

56. — Samsun Milletvekili İlyas Kılıç ve 10 arkadaşının, ikinci defa yüksek tahsil yapan subay ve memurlara kıdem verilmesi hakkında kanun teklifi ve Milli Savunma, İçişleri, Maliye ve Plân komisyonları raporları (2/80) (S. Sayısı : 472) [Dağıtma tarihi : 4 . 10 . 1963]

57. — Cumhuriyet Senatosu Üyesi Ömer Ergün ve 26 arkadaşının, Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı hakkındaki 5434 sayılı Kanuna geçici bir madde eklenmesine dair olan 6153 sayılı Kanuna bir fıkra ve geçici bir madde eklenmesine dair kanun teklifi ve Ulaştırma, Maliye ve Plân komisyonları raporları (2/401) (S. Sayısı : 473) [Dağıtma tarihi : 5 . 10 . 1963]

58. — Cumhuriyet Senatosu Yozgat Üyesi Sadık Artukmaç'ın, Tapu sicil binaları inşası için alınacak harçlar hakkında kanun teklifi ve İzmir Milletvekili Mustafa Uyar'ın, Tapu sicil binaları yapılması maksadiyle alınacak harçlar hakkında kanun teklifi ve Geçici ve Plân komisyonları raporları (2/153, 2/233) (S. Sayısı : 201 e 1 nci ek) [Dağıtma tarihi : 8.10.1963]

59. — Elâzığ Milletvekili Nurettin Ardıçoğlu ve 5 arkadaşının, 4792 sayılı İşçi Sigortaları Kurumu Kanununun 8.3.1961 tarih ve 344 sayılı Kanunla muaddel 20 nci maddesinin (c) fıkrasının değiştirilmesi hakkında kanun teklifi ve Çalışma ve Plân komisyonları raporları (2/396) (S. Sayısı : 492) [Dağıtma tarihi : 9.10.1963]

60. — Bolu Milletvekili Kemal Demir ve 18 arkadaşının, 3204 sayılı Orman Genel Müdürlüğü Teşkilât Kanununa ek kanun teklifi ve Tarım ve Plân komisyonları raporları (2/214) (S. Sayısı : 502) [Dağıtma tarihi : 15.10.1963]

61. — Çorum Milletvekili Faruk Küreli ve dört arkadaşının, Orman Umum Müdürlüğü emrinde çalışmakta olan maaşlı memurları hakkında intibak kanunu teklifi ve Tarım, Maliye ve Plân komisyonları raporları (2/165) (S. Sayısı : 503) [Dağıtma tarihi : 15.10.1963]

62. — İstanbul Milletvekili Suphi Baykam ve 68 arkadaşının Tıp personelinin mukavele ile çalıştırılmasına dair kanun teklifi ve Sağlık ve Sosyal Yardım ve Plân Komisyonları raporları (2/54) (S. Sayısı : 512) (Dağıtma tarihi : 21 . 10 . 1963)

63. — Burdur Milletvekili Mehmet Özbey'in, Subay, askerî memur ve astsubaylara birer lojman ile tapulu birer dönüm arazi verilmesi



için kanun teklifi ve Bayındırlık, Millî Savunma, Maliye ve Plân Komisyonları raporları (2/406) (S. Sayısı: 517) [Dağıtma tarihi: 24. 10. 1963]

64. — Balıkesir Milletvekili Ahmet İhsan Kırmırlı ve 13 arkadaşının, Bayındırlık Bakanlığı teşkilât ve vazifelerine dair olan 3611 sayılı Kanuna ek kanun teklifi ve Bayındırlık ve Plân komisyonları raporları (2/363) (S. Sayısı: 518) [Dağıtma tarihi: 24. 10. 1963]

65. — Kütahya Milletvekili Sadrettin Tosbi ile Eskişehir Milletvekili Seyfi Öztürk'ün, Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun geçici 65 nci maddesinin (j) bendine bir hüküm eklenmesi hakkında kanun teklifi ve Maliye ve Plân komisyonları raporları (2/461) (S. Sayısı: 519) [Dağıtma tarihi: 24. 10. 1963]

66. — Muş Milletvekili Sait Mutlu'nun, 5434 sayılı Kanunun 41 nci maddesinin 3 ncü fıkrasının değiştirilmesi hakkında kanun teklifi ve Maliye ve Plân komisyonları raporları (2/107) (S. Sayısı: 522) [Dağıtma tarihi: 1. 11. 1963]

67. — Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Rifat Öztürkçine'nin, Gümrük memurlarından bâzılarına verilecek yem bedeli ve yemeklik hakkındaki 1615 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin değiştirilmesine dair kanun teklifi ve İçişleri ve Plân komisyonları raporları (2/132) (S. Sayısı: 523) [Dağıtma tarihi: 1. 11. 1963]

× 68. — İstanbul Üniversitesinin 1956 bütçe yılı kesinhesabına ait ve ek uygunluk bildiriminin sunulduğuna dair Sayıştay Başkanlığı tezkerelele ile İstanbul Üniversitesi 1956 bütçe yılı Kesinhesap kanunu tasarısı ve Sayıştay Komisyonu raporu (3/112, 3/113, 1/57) (S. Sayısı: 478) [Dağıtma tarihi: 8. 10. 1963]

× 69. — İstanbul Üniversitesi 1957 bütçe yılı kesinhesabına ait uygunluk bildiriminin sunulduğuna dair Sayıştay Başkanlığı tezkerelele ile İstanbul Üniversitesi 1957 bütçe yılı Kesinhesap kanunu tasarısı ve Sayıştay Komisyonu raporu (3/133, 1/69) (S. Sayısı: 479) [Dağıtma tarihi: 7. 10. 1963]

× 70. — İstanbul Üniversitesi 1958 bütçe yılı kesinhesabına ait uygunluk bildiriminin sunulduğuna dair Sayıştay Başkanlığı tezkerelele ile İstanbul Üniversitesi 1958 yılı Kesinhesap kanunu tasarısı ve Sayıştay Komisyonu raporu (3/171, 1/339) (S. Sayısı: 480) [Dağıtma tarihi: 8. 10. 1963]

× 71. — İstanbul Üniversitesi 1959 yılı kesinhesabına ait uygunluk bildiriminin sunulduğuna dair Sayıştay Başkanlığı tezkerelele ile İstanbul Üniversitesi 1959 bütçe yılı Kesinhesap kanunu tasarısı ve Sayıştay Komisyonu raporu (3/78, 1/153) (S. Sayısı: 481) [Dağıtma tarihi: 8. 10. 1963]

× 72. — İstanbul Üniversitesi 1960 bütçe yılı kesinhesabına ait uygunluk bildiriminin sunulduğuna dair Sayıştay Başkanlığı tezkerelele ile İstanbul Üniversitesinin 1960 bütçe yılı Kesinhesap kanunu tasarısı ve Sayıştay Komisyonu raporu (3/592, 1/163) (S. Sayısı: 482) [Dağıtma tarihi: 9. 10. 1963]

73. — 5442 sayılı İl idaresi Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi hakkında kanun tasarısı ve Cumhuriyet Senatosunca yapılan değişikliklere dair Millet Meclisi İçişleri Komisyonu raporu (M. Meclisi 1/292; C. Senatosu 1/251) (S. Sayısı: 325 e 1 nci ek) [Dağıtma tarihi: 18. 10. 1963]

74. — Türkiye Büyük Millet Meclisi muhasebesinin 1963 yılı Haziran, Temmuz ve Ağustos ayları hesabı hakkında Hesapları İncelenme Komisyonu raporu (5/69) (S. Sayısı: 504) [Dağıtma tarihi: 15. 10. 1963]

75. — Kırklareli Milletvekili Abdurrahman Altağ ile Cumhuriyet Senatosu Kırklareli Üyesi A. Naci Arı'nın, 7 Nisan 1340 tarih ve 442 sayılı Köy Kanununun 16 nci maddesinin değiştirilmesine dair kanun teklifi ve İçişleri Komisyonu raporu (2/551) (S. Sayısı: 511) [Dağıtma tarihi: 17. 10. 1963]

76. — İstanbul Milletvekili Coşkun Kırca, Aydın Milletvekili Orhan Apaydın, Sivas Milletvekili Cevad Odyakmaz ve Sivas Milletvekili Güner Sarısözen'in, Türkiye Büyük Millet Meclisinin dış münasebetlerinin düzenlenmesi hakkında kanun teklifinin C. Senatosunca değiştirilen ve M. Meclisince benimsenmiyen maddeleri hakkında Karma Komisyon raporu ile M. Meclisi, C. Senatosu ve Karma Komisyon metinleri (M. Meclisi 2/270, C. Senatosu 2/47) (M. Meclisi S. Sayısı: 313 e 2 nci ek, C. Senatosu S. Sayısı: 170) (S. Sayısı: 313 e 3 ncü ek) [Dağıtma tarihi: 3. 10. 1963]

77. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti arasında akdolunan zirai maddeler Andlaşmasında yeniden yapılan değişikliklerin onaylanmasının

uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı ve Dışişleri Komisyonu tezkeresi (1/421) (S. Sayısı : 506) [Dağıtma arihi : 17 . 10 . 1963]

78. — Sanayi Bakanlığı kuruluş ve vazifeleri hakkındaki 6973 sayılı Kanunun bâzı maddelerinde ve bu Bakanlığa ait kadrolarda değişiklik yapılmasına dair kanun tasarısı hakkında Cumhuriyet Senatosu Başkanlığı tezkeresi ve Cumhuriyet Senatosunca yapılan değişiklikler hakkında Millet Meclisi Geçici Komisyon raporu (1/432) (S. Sayısı : 247 ye 1 nci ek) [Dağıtma tarihi : 24 . 12 . 1963]

79. — İstanbul Milletvekili Coşkun Kırca, Aydın Milletvekili Orhan Apaydın'ın, Sivas Milletvekili Cevad Odyakmaz ve Erzincan Milletvekili Sadık Perinçek'in, Yasama meclislerinin aralarındaki münasebetlerin düzenlenmesi hakkında kanun teklifine dair C. Senatosu Başkanlığının ret tezkeresi hakkında Millet Meclisi Anayasa Komisyonu raporu (2/271) (S. Sayısı : 48 e 1 nci ek) [Dağıtma tarihi : 27 . 12 . 1963]

80. — Mehmedoğlu Süleyman Kulaksız'a vatani hizmet tertibinden aylık bağlanmasına dair kanun tasarısının C. Senatosunca değiştirilen ve M. Meclisince benimsenmiyen maddeleri hakkında Karma Komisyon raporu ile Millet Meclisi, Cumhuriyet Senatosu ve Karma Komisyon metinleri. (M. Meclisi 1/340; C. Senatosu 1/256) (S. Sayısı : 204 e 3 ncü ek) [Dağıtma tarihi : 26 . 12 . 1963]

81. — İstanbul Milletvekili Coşkun Kırca, Aydın Milletvekili Orhan Apaydın, Sivas Milletvekili Cevad Odyakmaz ve Erzincan Milletvekili Sadık Perinçek'in, Türkiye Büyük Millet Meclisi Bütçe Karma Komisyonunun seçilmesi ve çalışma usullerinin düzenlenmesi hakkında kanun teklifine dair Cumhuriyet Senatosu Başkanlığı ret tezkeresi hakkında Millet Meclisi Geçici Komisyon raporu (2/269) (S. Sayısı : 233 e 2 nci ek) [Dağıtma tarihi : 27 . 12 . 1963]

82. — İstanbul'da Beşiktaş'ta, Vişnezade mahallesinde, Teşvikiye ve Maçka meydanı sokaklarında kâin ve Hazineye ait iken parasız olarak İstanbul Belediyesine devredilmiş bulunan arsa ve binanın Hazineye iadesi hakkındaki kanun tasarısı ile C. Senatosu Tunceli Üyesi Mehmet Ali Demir'in teklifine dair Cumhuriyet Se-

natosu Başkanlığının reddine dair tezkeresi hakkında Millet Meclisi Plân Komisyonu raporu (1/123, 2/196) (S. Sayısı : 243 e 1 nci ek) [Dağıtma tarihi : 26 . 12 . 1963]

83. — Kars Milletvekili Hasan Erdoğan ile Tunceli Milletvekili Fethi Ülkü'nün, Memurin Kanununun bâzı maddeleri ile buna müzeyyel olan 1777 sayılı Kanunun 3 ncü maddesini tadil eden 2919 sayılı Kanunun 4 ncü maddesine bir fıkra eklenmesine dair kanun teklifi ve Maliye ve Plân komisyonları raporları. (2/469) (S. Sayısı : 540) [Dağıtma tarihi : 26 . 12 . 1963]

## V

### İKİ DEFA GÖRÜŞÜLECEK İŞLER A - İKİNCİ GÖRÜŞMESİ YAPILACAK İŞLER

× 1. — Milletlerarası Adalet Divanı Statüsünün 36 ncü maddesinin 2 nci fıkrasında derpiş olunan ve hukuki uyumsuzlukların çözümlenmesi hususunda Divanın yargı hakkını önceden tanımayı gerektiren ihtiyari kaydı katılmamız hakkındaki 5047 sayılı Kanunun yeniden uzatılmasına dair kanun tasarısı ve Dışişleri ve Adalet komisyonları raporları (1/293) (S. Sayısı : 226) [Birinci görüşme tarihi : 27.6.1963]

× 2. — Evlilik dışı çocukların tanınmalarını kabule yetkili makamların yetkilerinin genişletilmesi hakkındaki sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun tasarısı ve Dışişleri, İçişleri ve Adalet komisyonları raporları (1/233) (S. Sayısı : 227) [Birinci görüşme tarihi : 27 . 6 . 1963]

3. — Hınıs kazası Karaçoban nahiyesi Hırt köyü, hane 19, cilt 11, sayfa 107 de kayıtlı Bekiroğlu Belkıs'a'dan doğma 1939 doğumlu Bedih Kılıç'ın ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu raporu (3/205) (S. Sayısı : 233) [Birinci görüşme tarihi : 27 . 6 . 1963]

4. — Karamürsel ilçesinin Mahmudiye köyü hane 32, cilt 6 ve sayfa 31 sayısında nüfusa kayıtlı Receboğlu, Hanife'den doğma 18 Mart 1341 doğumlu Hasan Şeker'in ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu raporu (3/542) (S. Sayısı : 234) [Birinci görüşme tarihi : 27 . 6 . 1963]

5. — Fethiye ilçesi Girdev köyü nüfusunun hane 1, cilt 21/2 ve sayfa 31 sayısında kayıtlı Naimoğlu Döndü'den doğma Mart 1933 doğumlu Süleyman Ağırbaş'ın ölüm cezasına çarptırıl-

ması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu raporu (3/304) (S. Sayısı : 235) [Birinci görüşme tarihi : 27 . 6 . 1963]

6. — Havza ilçesinin, çıkarılan köyü hane 8, cilt 19 ve sayfa 241 sayısında nüfusa kayıtlı Mehmetoğlu Mevlüde'den doğma, 1 . 1 . 1939 doğumlu Bayram Kalpaklı'nın ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu raporu. (3/560) (S. Sayısı : 242) [Birinci görüşme tarihi : 27 . 6 . 1963]

7. — Sarıgöl ilçesinin Çöp köyü hane 32, cilt 3 ve sayfa 49 sayısında nüfusa kayıtlı Ahmetoğlu Hatice'den doğma 10 . 1 . 1933 Alaşehir doğumlu Süleyman Bozkurt'un ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu raporu. (3/569) (S. Sayısı : 243) [Birinci görüşme tarihi : 27 . 6 . 1963]

8. — Köyceğiz ilçesinin Beyobası köyü hane No. 60 nüfusunda kayıtlı Osmazoğlu, Nazife'den doğma 1332 doğumlu Ali Karahan'ın ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu raporu (3/582) (S. Sayısı : 245) [Birinci görüşme tarihi : 27 . 6 . 1963]

× 9. — Gümrük giriş tarife cetvelinin 28.02 pozisyonunun sonundaki ihtar hükmünün değiştirilmesine dair olan Bakanlar Kurulu kararnamelelerinin onaylanması hakkında kanun tasarısı ve Gümrük ve Tekel, Maliye ve Plân komisyonları raporları (1/225) (S. Sayısı : 120) [Birinci görüşme tarihi : 5 . 9 . 1963]

× 10. — 1938 - 1939 yıllarında İngiltere ve Fransa hükümetlerinden temin edilen Teslihat kredilerinin mahsup şekli hakkında kanun tasarısı ve Millî Savunma, Dışişleri ve Plân komisyonları raporları (1/214) (S. Sayısı : 216) [Birinci görüşme tarihi : 5 . 9 . 1963]

11. — Millî Savunma Bakanlığı orta sanat okulları hakkında kanun tasarısı ve Millî Savunma ve Plân komisyonları raporları (1/263) (S. Sayısı : 219) [Birinci görüşme tarihi : 5 . 9 . 1963]

× 12. — Başbakanlık Basımevi döner sermaye işletmesi kuruluşu hakkında kanun tasarısı ve Maliye ve Plân komisyonları raporları (1/316) (S. Sayısı : 255) [Birinci görüşme tarihi : 5 . 9 . 1963]

× 13. — Milletlerarası Atom Enerjisi Ajansı Statüsünün VI ncı maddesinin (A) fıkrasının 3 ncü bendinde yapılacak değişikliğin onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı ve Dışişleri Komisyonu raporu (1/261) (S. Sayısı : 109) [Birinci görüşme tarihi : 27 . 6 . 1963]

× 14. — Kan gruplarının tâyinine yarıyan reaktiflerin mübadelesi hakkında Avrupa Andlaşması ve ek Protokolün onaylanmasının uygun bulunduğu kanun tasarısı ve Sağlık ve Sosyal Yardım ve Dışişleri komisyonları raporları (1/349) (S. Sayısı : 161) [Birinci görüşme tarihi : 5 . 9 . 1963]

× 15. — Özel tıbbi tedavi ve termo - iklimatik kaynaklar, alanında karşılıklı yardımlaşmaya dair Avrupa Andlaşmasının onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı ve Sağlık ve Sosyal Yardım ve Dışişleri komisyonları raporları (1/351) (S. Sayısı : 162) [Birinci görüşme tarihi : 5 . 9 . 1963]

## B - BİRİNCİ GÖRÜŞÜLMESİ YAPILACAK İŞLER

× 1. — Harclar kanunu tasarısı ile Balıkesir Milletvekili Ahmet Aydın Bolak ve iki arkadaşının, 5887 sayılı Harclar Kanununun 125 ncı maddesini değiştiren 6765 sayılı Kanuna bir fıkra eklenmesine dair ve Artvin Milletvekili Saffet Eminağaoğlu'nun , 5887 sayılı Harclar Kanununun 1 ncı maddesini değiştiren 6765 sayılı Kanunun değiştirilmesine dair kanun teklifleri ve Geçici Komisyon raporu (1/395, 2/305, 2/321) (S. Sayısı : 282) [Dağıtma tarihi : 29 . 6 . 1963]

× 2. — Damga Vergisi kanunu tasarısı ve Geçici Komisyon raporu (1/394) (S. Sayısı : 288) [Dağıtma tarihi : 29 . 6 . 1963]

3. — Uzman Jandarma kanun tasarısı ve Geçici Komisyon raporu (1/479) (S. Sayısı : 296) [Dağıtma tarihi : 2 . 7 . 1963]

× 4. — Bursa Milletvekili Sadrettin Çanga ve 106 arkadaşının, Bölge tiyatroları kanun teklifi ve Geçici Komisyon raporu (2/437) (S. Sayısı : 305) [Dağıtma tarihi : 6 . 7 . 1963]

× 5. — Aydın Milletvekili İsmet Sezgin ve 33 arkadaşının, 5237 sayılı Kanunun 27 ncı maddesinin (c) bendinin değiştirilmesine dair kanun teklifi ve Geçici Komisyon raporu (2/522) (S. Sayısı : 353) [Dağıtma tarihi : 15 . 7 . 1963]

× 6. — Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Rifat Öztürkçine'nin ve Trabzon Milletvekili Ahmet Şener ve Çorum Milletvekili Hilmi İncesulu'nun Su Ürünleri kanunu teklifi ile Cumhuriyet Senatosu Zonguldak Üyesi Tevfik İnci ve 28 arkadaşının, balıkçılığın teşvik ve himayesine mahsus kanun teklifi ve Geçici Komisyon raporu (2/377, 2/505, 2/252) (S. Sayısı : 370) [Dağıtma tarihi : 20 . 8 . 1963]

× 7. — Milli İstihbarat Teşkilâtı kanunu tasarısı ve Geçici Komisyon raporu (1/451) (S. Sayısı : 456) [Dağıtma tarihi : 26 . 9 . 1963]

8. — Bina kiralari hakkında kanun tasarısı ve Erzurum Milletvekili Gıyasettin Karaca'nın, 6570 sayılı Kira Kanununun Anayasa Mahkemesince iptal edilen 2 ve 3 ncü maddelerinin yeniden tedvini ile 4 ncü maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun teklifi ve Geçici Komisyon raporu (1/513, 2/526) (S. Sayısı : 458 ve 458 e 1 nci ek) [Dağıtma tarihi : 1 . 10 . 1963]

× 9. — Çanakkale Milletvekili Şefik İnan'ın, Otelcilik, Motelcilik Türk Anonim Şirketi kanun teklifi ve Geçici Komisyon raporu (2/576) (S. Sayısı : 507) [Dağıtma tarihi : 18 . 10 . 1963]

10. — Genel Nüfus Yazımı kanunu tasarısı ve Geçici Komisyon raporu (1/507) (S. Sayısı : 513) [Dağıtma tarihi : 23 . 10 . 1963]

× 11. — Türkiye Elektrik Kurumu kanunu tasarısı ve Kırşehir Milletvekili Memduh Erdemir'in Türkiye Elektrik Kurumu kanunu teklifi ve Geçici Komisyon raporu (1/461, 2/425) (S. Sayısı : 516) [Dağıtma tarihi : 24 . 10 . 1963]

× 12. — Milletlerarası Çalışma Teşkilâtının statüsünde yapılan değişikliğin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısı ve Dışişleri ve Çalışma komisyonları raporları. (1/304) (S. Sayısı : 222) [Dağıtma tarihi : 30 . 5 . 1963]

13. — İstanbul Milletvekili Zeki Zeren'in, 6023 sayılı Türk Tabipleri Birliği Kanununun 28 nci maddesine bir fıkra eklenmesine dair kanun teklifi ve Anayasa ve Adalet komisyonları mütalâaları ile Sağlık ve Sosyal Yardım Komisyonu raporu (2/497) (S. Sayısı : 276) [Dağıtma tarihi : 26 . 6 . 1963]

14 — Bulgaristan'ın İstanbul'daki Başkonsolosluğu eski Muavin Konsolosu Varbanoğlu Georgi Varbanof Çolakof'un cezasının affı hakkında kanun tasarısı ve Adalet Komisyonu raporu (1/555) (S. Sayısı : 521) [Dağıtma tarihi : 26 . 10 . 1963]

15. — Karacabey ilçesi Sarıbey İslâm köyü hane 8, cilt 32 ve sayfa 187 nüfusuna kayıtlı Ahmetoğlu Sabriye'den doğma 19 . 10 . 1931 doğumlu Kerim Özkan ile Karacabey ilçesi Yenisarıbey köyü nüfusunun hane 5, cilt 25 ve sayfa 1961 sayısında kayıtlı Şevketoğlu Nazmiye'den doğma 1926 doğumlu Hasan Güney'in ölüm cezalarına çarptırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu raporu (3/568) (S. Sayısı : 253) [Dağıtma tarihi : 12 . 6 . 1963]

16. — Kulp ilçesinin Hacanan köyü hane 34, cilt 7 ve sayfa 98 sayısında nüfusa kayıtlı Saitoğlu, Sultan'dan doğma 1928 doğumlu Recep Oruç'un ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu raporu (3/593) (S. Sayısı : 263) [Dağıtma tarihi : 18 . 6 . 1963]

17. — Akçaabat'ın, Ağaçlı köyü 12 hane numarasında nüfusa kayıtlı İsmailoğlu Fatime (Fatma) den doğma 26 . 8 . 1936 doğumlu Hasan Şentürk'ün ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu raporu (3/641) (S. Sayısı : 351) [Dağıtma tarihi : 12 . 7 . 1963]

18. — İstanbul, Samatya, Hacıpıri mahallesi, Sarmaşıklı sokak, hane 20, cilt 14 ve sayfa 19 sayısında nüfusa kayıtlı Hasan Tahsinoğlu, Melek'ten doğma 23 . 10 . 1936 doğumlu Recep Güngör Tanış'ın ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu raporu (3/671) (S. Sayısı : 459) [Dağıtma tarihi : 1 . 10 . 1963]

19. — Vezirköprü ilçesinin Danabaş köyü hane 21, cilt 23 ve sayfa 64 numarasında nüfusa kayıtlı Alioğlu, Fatma'dan doğma 3 . 4 . 1932 doğumlu Mehmet Kül (Gül) ün ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu raporu (3/660) (S. Sayısı : 493) [Dağıtma tarihi : 8 . 10 . 1963]

20. — İzmir Milletvekili Mustafa Uyar ve dört arkadaşının, Türk Ceza Kanununun 455

ve 459 ncu maddelerine birer fıkra eklenmesi hakkında kanun teklifi ve Adalet Komisyonu raporu (2/323) (S. Sayısı : 252) [Dağıtma tarihi : 12 . 6 . 1963]

21. — Kaçakçılığın men ve takibine dair 1918 sayılı Kanununun 6829 sayılı Kanunla değişik 53 ncü maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun tasarısı ile Mardin Milletvekili Talât Oğuz ve Ağrı Milletvekili Kerem Özcan'ın, Kaçakçılığın men ve takibine dair olan 1918 sayılı Kanununun 6829 sayılı Kanunla değişik 53 ncü maddesinin tadiline dair kanun teklifi ve İçişleri ve Adalet komisyonları raporları (1/295, 2/169) (S. Sayısı : 23 e 1 nci ek) [Dağıtma tarihi : 4 . 7 . 1963]

22. — İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, Hâkimler Kanununun Anayasaya aykırı hükümler taşıyan 122 ve 123 ncü maddelerinin değiştirilmesine dair kanun teklifi ve Adalet Komisyonu raporu (2/439) (S. Sayısı : 299) [Dağıtma tarihi : 4 . 7 . 1963]

23. — Tekirdağ Milletvekili Hayri Mumcuoğlu'nun 4 . 4 . 1929 tarih ve 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 4 . 6 . 1936 tarih ve 3006 sayılı Kanunla değişen 305 nci maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun teklifi ve Adalet Komisyonu raporu (2/416) (S. Sayısı : 301) [Dağıtma tarihi : 4 . 7 . 1963]

× 24. — Kat mülkiyeti kanunu tasarısı ile Kırşehir Milletvekili Ahmet Bilgin ve 8 arkadaşının ve Afyon Karahisar Milletvekili Asım Yılmaz'ın, kat mülkiyeti kanun teklifleri ve Adalet Komisyonu raporu (1/516, 2/288, 2/325) (S. Sayısı : 524) [Dağıtma tarihi : 11 . 11 . 1963]

25. — İstanbul Milletvekili Naci Öktem ve 8 arkadaşının, 28 Nisan 1304 tarihli Alâmeti Fârîka Nizamnamesine ek kanun teklifi ile Manisa Milletvekili Muammer Erten'in, Markalar ve menşei işaretleri hakkında kanun teklifi ve Sanayi ve Adalet komisyonları raporları (2/160, 2/297) (S. Sayısı : 526) [Dağıtma tarihi : 11 . 11 . 1963]

26. — 2004 sayılı İcra ve İflâs Kanununun bazı maddelerinde değişiklik yapılmasına ve bu kanuna bazı madde ve fıkralar eklenmesine

dair kanun tasarısı ve Adalet Komisyonu raporu (1/280) (S. Sayısı : 461) [Dağıtma tarihi : 5 . 10 . 1963]

27. — 5680 sayılı Basın Kanununun 29.11.1960 tarih ve 143 sayılı Kanunla değişik 19 ncü maddesinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı ve Adalet Komisyonu raporu (1/527) (S. Sayısı : 525) [Dağıtma tarihi : 11 . 11 . 1963]

28. — İlköğretim ve Eğitim Kanununun 56 ncü maddesinin (a) bendinin son paragrafının kaldırılması hakkında kanun tasarısı ve Adalet ve Millî Eğitim komisyonları raporları (1/456) (S. Sayısı : 264) [Dağıtma tarihi : 18 . 6 . 1963]

× 29. — La Haye'de 14 Mayıs 1954 tarihinde imzalanan «Silâhlı bir çatışma halinde kültür mallarının korunmasına dair sözleşme» ile bu sözleşmenin tatbikatına ait tüzük, protokol ve kararlara katılmamızın uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı ve Dışişleri, Millî Savunma ve Millî Eğitim komisyonları raporları (1/306) (S. Sayısı : 289) [Dağıtma tarihi : 3 . 7 . 1963]

30. — Toprak Mahsulleri Ofisi Kanununun ikinci maddesinin (A) bendinin ikinci fıkrasının değiştirilmesi hakkında kanun tasarısı ve Ticaret, Tarım ve Plân komisyonları raporları (1/297) (S. Sayısı : 123) [Dağıtma tarihi : 1 . 4 . 1963]

31. — 2000 sayılı Kanunun 3 ncü maddesinin ikinci fıkrasının kaldırılmasına dair kanun tasarısı ve Adalet, Sağlık ve Sosyal Yardım ve Plân komisyonları raporları (1/374) (S. Sayısı : 240) [Dağıtma tarihi : 8 . 6 . 1963]

× 32. — Erzurum Milletvekili Tahsin Telli ve 11 arkadaşının, Cumhuriyet Senatosu Tunceli Üyesi Mehmet Ali Demir ve Aydın Üyesi Fikret Turhangil, Erzurum Milletvekili Gıyasettin Karaca ve İzmir Milletvekili Mustafa Uyar'ın, Tescil edilmeyen birleşmeler ile bunlardan doğan çocukların cezasız tescili hakkında kanun teklifleri ve İçişleri, Adalet ve Plân komisyonları raporları (2/219, 2/237, 2/238, 2/263) (S. Sayısı : 259) [Dağıtma tarihi : 15 . 6 . 1963]

33. — Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair 3656 sayılı Kanuna bağlı (1)

sayılı cetvelin Millî Savunma Bakanlığı kısmın da değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Millî Savunma ve Plân komisyonları raporları (1/311) (S. Sayısı : 273) [Dağıtma tarihi : 25 . 6 . 1963]

34. — Millî Eğitim Bakanlığı Meslekî ve Teknik Öğretim Müsteşarlığı Meslekî ve Teknik Öğretim Yüksek Danışma Kurulu kanunu tasarısı ve Millî Eğitim ve Plân komisyonları raporları (1/262) (S. Sayısı : 274) [Dağıtma tarihi : 26 . 6 . 1963]

35. — Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 6122 ve 6422 sayılı kanunlarla değiştirilen 39 ncu maddesinin (b) fıkrasının son bendinin kaldırılması hakkında kanun tasarısı ve İstanbul Milletvekili İlhami Sancar ve iki arkadaşının, 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununun 39 ncu maddesinin 6122 ve 6422 sayılı kanunlarla değiştirilen ve eklenen (b) fıkrasının kaldırılmasına dair kanun teklifi ve Maliye ve Plân komisyonları raporları (1/268, 2/10) S. Sayısı : 292) [Dağıtma tarihi : 1 . 7 . 1963]

36. — Baraj inşaatı dolayısıyla sular altında kalacak kasaba, köy ve arazi hakkındaki Kanunun yürürlükten kaldırılmasına dair kanun tasarısı ve Bayındırlık, İçişleri, Adalet, Maliye ve Plân komisyonları raporları (1/402) (S. Sayısı : 293) [Dağıtma tarihi : 1 . 7 . 1963]

37. — Cumhuriyet Senatosu Urfa Üyesi Vasfi Gerger'in, kesin idari kararlar hakkında Danıştaya başvurulacağına dair kanun teklifi ve İçişleri ve Maliye komisyonları raporları (2/33) (S. Sayısı : 294) [Dağıtma tarihi : 2 . 7 . 1963]

× 38. — 7026 sayılı Kanunun 1 nci maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun tasarısı ve Millî Eğitim, Bayındırlık ve Plân komisyonları raporları (1/370) (S. Sayısı : 298) [Dağıtma tarihi : 3 . 7 . 1963]

× 39. — Tunus'un Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşmasına geçici kabulüne mütaallik Beyannamenin onaylanmasının uygun bulunmasına dair kanun tasarısı ve Dışişleri, Gümrük ve Tekel, Ticaret ve Plân komisyonları raporları (1/96) (S. Sayısı : 332) [Dağıtma tarihi : 9 . 7 . 1963]

× 40. — Arjantin'in Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşmasına geçici kabulüne mü-

taallik beyannamenin onaylanmasının uygun bulunmasına dair kanun tasarısı ve Dışişleri, Gümrük ve Tekel, Ticaret ve Plân komisyonları raporları (1/97) (S. Sayısı : 333) [Dağıtma tarihi : 9 . 7 . 1963]

× 41. — Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşması Akıd Tarafları ile Polanya Halk Cumhuriyeti Hükümeti arasındaki münasebetlerle ilgili beyannamenin onaylanmasının uygun bulunmasına dair kanun tasarısı ve Dışişleri, Gümrük ve Tekel, Ticaret ve Plân komisyonları raporları (1/98) (S. Sayısı : 334) [Dağıtma tarihi : 9 . 7 . 1963]

× 42. — Teşhis ve tedavi maksadiyle sağlık kurumlarına ariyeten ve meccanen tahsis edilecek tıbbi - cerrahi ve lâberatuvar malzemesinin Gümrük Resminden muafien muvakkat ithaline dair Andlaşmanın uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı ve Dışişleri, Sağlık ve Sosyal Yardım, Gümrük ve Tekel ve Plân komisyonları raporları (1/279) (S. Sayısı : 335) [Dağıtma tarihi : 9 . 7 . 1963]

× 43. — «Barış Gönüllüleri» adlı Amerikan Teşekkülünden faydalanma hususunda Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti arasında yapılan Andlaşmaya ait teati olunan mektupların onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısı ve Dışişleri ve Plân komisyonları raporları (1/428) (S. Sayısı : 336) [Dağıtma tarihi : 9 . 7 . 1963]

× 44. — Ambalajların muvakkat ithaline mütaallik Gümrük Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunmasına dair kanun tasarısı ve Dışişleri, Gümrük ve Tekel ve Plân komisyonları raporları (1/95) (S. Sayısı : 337) [Dağıtma tarihi : 10 . 7 . 1963]

45. — İmar ve İskân Bakanlığı kuruluş ve vazifeleri hakkındaki Kanunun 12 nci maddesinin değiştirilmesine ve bu kanuna iki madde eklenmesine dair kanun tasarısı ve İçişleri, İmar ve İskân ve Plân komisyonları raporları (1/375) (S. Sayısı : 343) [Dağıtma tarihi : 11.7.1963]

46. — Sıtmanın imhası hakkındaki Kanunun 1 nci maddesine bir fıkra eklenmesine dair kanun tasarısı ve İçişleri, Adalet, Sağlık ve Sosyal Yardım ve Plân komisyonları raporları (1/419) (S. Sayısı : 344) [Dağıtma tarihi : 11.7.1963]

47. — 4933 sayılı Kanuna ek kanun tasarısı ve Milli Eğitim, İçişleri ve Plân komisyonları raporları (1/453) (S. Sayısı : 345) [Dağıtma tarihi : 11.7.1963]

48. — Kocaeli iline bağlı Kaynarca ilçesinin Sakarya iline bağlanması hakkında kanun tasarısı ve İçişleri ve Plân komisyonları raporları. (1/454) (S. Sayısı : 365) [Dağıtma tarihi : 16 . 8 . 1963]

49. — Türk Farmakopesi hakkında kanun tasarısı ve Sağlık ve Sosyal Yardım, Adalet ve Plân komisyonları raporları. (1/271) (S. Sayısı : 366) [Dağıtma tarihi : 16 . 8 . 1963]

× 50. — Cumhuriyet Senatosu Tunceli Üyesi Mehmet Ali Demir'in, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı Ertik okulları mütedavil sermayesi hakkındaki 3423 sayılı Kanunun 8 nci maddesinin değiştirilmesine dair kanun teklifi ve Millî Eğitim, Maliye ve Plân komisyonları raporları (2/197) (S. Sayısı : 374) [Dağıtma tarihi : 2 . 9 . 1963]

× 51. — Cumhuriyet Senatosu Tunceli Üyesi Mehmet Ali Demir ile Kırklareli Üyesi Ahmet Naci Arı'nın, 3 . 4 . 1926 gün ve 789 sayılı Maarif Teşkilâtına dair olan Kanunun 19 ncu maddesinin değiştirilmesine dair kanun teklifi ve Millî Eğitim ve Plân Komisyonları raporları (2/310) (S. Sayısı : 376) [Dağıtma tarihi : 3 . 9 . 1963]

52. — Cumhuriyet Senatosu Tunceli Üyesi Mehmet Ali Demir ve 2 arkadaşının, 3704 sayılı Kanunun ikinci maddesinin değiştirilmesi ve üçüncü maddesine ek bir fıkra eklenmesi hakkında kanun teklifi ve Millî Eğitim ve Plân komisyonları raporları (2/185) (S. Sayısı : 373) [Dağıtma tarihi : 4 . 9 . 1963]

53. — 237 sayılı Taşıt Kanununa bağlı 2 sayılı cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Plân Komisyonu raporu (1/492) (S. Sayısı : 380) [Dağıtma tarihi : 5 . 9 . 1963]

54. — Nakdi Tazminat Kanununun 6535 sayılı Kanunla değişik 1 ve 2 nci maddelerinin değiştirilmesine ve bu kanuna bir madde eklenmesine dair kanun tasarısı ve Gümrük ve Tekel, İçişleri ve Plân komisyonları raporları (1/440) (S. Sayısı : 382) [Dağıtma tarihi : 5 . 9 . 1963]

55. — İstanbul Milletvekili Vahyi Özarar ve iki arkadaşının, 6188 sayılı Bina yapımını teşvik ve izinsiz yapılan binalar hakkındaki Kanuna geçici madde eklenmesine dair kanun teklifi ve İmar ve İskân, İçişleri, Maliye ve Plân komisyonları raporları ve Anayasa Komisyonu mütalâaları (2/177) (S. Sayısı : 384) [Dağıtma tarihi : 9 . 9 . 1963]

56. — Zonguldak Milletvekili Kenan Esengin'in, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa muvakkat bir madde eklenmesine dair kanun teklifi ve Maliye ve Plân Komisyonları raporları (2/477) (S. Sayısı : 385) [Dağıtma tarihi : 9 . 9 . 1963]

57. — Nüfus plânlaması hakkında kanun tasarısı ve Adalet, Sağlık ve Sosyal Yardım ve Plân komisyonları raporları (1/480) (S. Sayısı : 388) [Dağıtma tarihi : 13 . 9 . 1963]

58. — Niğde Milletvekili Asım Eren'in, 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununun 7350 sayılı Kanunla muaddel 100 ncu maddesine bir fıkra eklenmesine ait kanun teklifi ile Cumhuriyet Senatosu Antalya Üyesi Mustafa Özer'in, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 89 ncu maddesine bir fıkra ve geçici madde eklenmesi hakkında kanun teklifi ve Maliye ve Bütçe komisyonları raporları (2/120, 2/206) (S. Sayısı : 400) [Dağıtma tarihi : 14 . 9 . 1963]

59. — Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Rifat Öztürkeine ve 5 arkadaşının, Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan 3656 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin Emniyet Genel Müdürlüğü kısmında değişiklik yapılması hakkında kanun teklifi ve İçişleri ve Plân komisyonları raporları (2/266) (S. Sayısı : 399) [Dağıtma tarihi : 17 . 9 . 1963]

60. — 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununun 32 nci maddesine bir fıkra eklenmesine dair kanun tasarısı ve Kars Milletvekili Necmettin Akan'ın, T. C. Emekli Sandığı Kanununun 32 nci maddesine bir fıkra eklenmesine dair kanun teklifi ve Maliye, Gümrük ve Tekel ve Plân komisyonları raporları (1/423, 2/424) (S. Sayısı : 442) [Dağıtma tarihi : 19 . 9 . 1963]

61. — Kütahya Milletvekili Sadrettin Tosbi ve 21 arkadaşının, 7354 sayılı Kanunun bazı

maddelerinin değiştirilmesine dair kanun teklifi ile Eskişehir Milletvekilleri İbrahim Cemalci- lar ve Şevket Asbuzoğlu'nun, 7334 sayılı Kanun- nun bazı maddelerinin değiştirilmesine dair ka- nun teklifi ve Millî Eğitim ve Plân komisyonları raporları (2/307, 2/322) (S. Sayısı : 444) [Da- ğıtma tarihi : 20 . 9 . 1963]

× 62. — Cumhurbaşkanlığı tarafından geri gönderilen X ve XI nci dönem T. B. M. Meclisi üyelerinin ödeneklerinden mütevellit T. C. Zi- raat Bankası ve Maliye Bakanlığına olan borç- larının on yıl faizsiz taksite bağlanmasına ve ta- hakuk etmiş faizlerinin kaldırılmasına ait ka- nun ve (C. Senatosu Adana Üyesi Mehmet Ünal- dı'nın, 159 sayılı Kanununun 8 nci maddesine ek kanun teklifi ile Anayasa Komisyonu rapo- ru) ve Ticaret, Maliye ve Plân komisyonları raporları ile Anayasa Komisyonu mütalâası (2/97, 2/251, 2/426) (S. Sayısı : 453) [Dağıtma tarihi : 23 . 9 . 1963]

63. — Çorum Milletvekili Abdurrahman Gü- ler ve 14 arkadaşının, 3656 sayılı Kanununun 7 ve 3659 sayılı Kanununun 8 nci maddelerine birer fıkra eklenmesi hakkında kanun teklifi ve Plân Komisyonu raporu (2/330) (S. Sayısı : 460) [Dağıtma tarihi : 1 . 10 . 1963]

64. — Cumhuriyet Senatosu Malatya Üyesi Nüvit Yetkin'in, 5434 sayılı Kanuna bir madde eklenmesine dair kanun teklifi ve Maliye ve Plân komisyonları raporları (2/499) (S. Sayısı : 474) [Dağıtma tarihi : 4 . 10 . 1963]

65. — İstanbul Milletvekili Coşkun Kırca ve 2 arkadaşının, Taşıt Kanununa ek cetvelle- re bazı binek otomobillerinin ilâve edilmesi hak- kında kanun teklifi ile Tekirdağ Milletvekili Hayri Mumcuoğlu'nun, 5.1.1961 tarih ve 237 sa- yılı Taşıt Kanununa ekli cetvellere bu kanu- nun 7 ve 16 ncı maddelerinin değiştirilmesine dair kanun teklifi ve Adalet ve Plân komisyon- ları raporları (2/225, 2/432) (S. Sayısı : 475) [Dağıtma tarihi : 5 . 10 . 1963]

66. — Yozgat Milletvekili Celâl Sungur ve Kayseri Milletvekili Mehmet Göker'in, 4936 sa- yılı Kanununun bazı maddelerini tadil eden 115 sayılı Kanununun geçici 3 ncü maddesine bir fı- kra eklenmesine dair kanun teklifi ve Millî Eği- tim ve Plân komisyonları raporları (2/231) (S. Sayısı : 490) [Dağıtma tarihi : 7 . 10 . 1963]

67. — Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı teşkilâtında çalışan tabip, dış tabibi ve ecza- cılardan coğrafi, iktisadi ve içtimai sebeplerle hususi vaziyette olduğu Bakanlar Kurulunca kabul olunan mahallerde sürekli görev ile bu- lunanlarla, hıfzıssıhha enstitülerinde çalışmakta olan kimya mühendisleri, mikrobiyoloji ve biyokimya mütehassıslarına ödenek verilmesine dair kanun tasarısı ile Mardin Milletvekili Mehmet Ali Arıkan'ın, hekimlere aylık hizmet karşılığı ödenek verilmesine dair kanun teklifi ve Sağlık ve Sosyal Yardım ve Plân komisyon- ları raporları (1/531, 2/89) (S. Sayısı : 489) [Dağıtma tarihi : 8 . 10 . 1963]

68. — Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığında bağlı sağlık kurumlarıyla esenleştirme (Rehabi- litasyon) tesislerine verilecek döner sermaye hakkındaki 209 sayılı Kanuna bazı maddeler ek- lenmesi ve bu kanununun 11 nci maddesinin yürür- lükten kaldırılmasına dair kanun tasarısı ile Burdur Milletvekili Mehmet Özbey'in, Devlet hastanelerinde çalışan doktorlar hakkında ka- nun teklifi ve Sağlık ve Sosyal Yardım, Maliye ve Plân komisyonları raporları (1/481, 2/278) (S. Sayısı : 491) [Dağıtma tarihi : 9.10.1963]

69. — Artvin Milletvekili Sabit Osman Av- cı'nın 3204 sayılı Orman Genel Müdürlüğü Teş- kilât Kanununa geçici madde eklenmesine ve ay- nı kanuna ek 3904 sayılı Kanununun 2 nci madde- sinin 3 ncü fıkrasının değiştirilmesine dair kanun teklifi ve Tarım ve Plân komisyonları raporları (2/241) (S. Sayısı : 501) [Dağıtma tarihi : 15 . 10 . 1963]

70. — Millî Eğitim Bakanlığında bağlı yüksek ve orta dereceli okullar öğretmenlerinin hafta- lık ders saatleri ile ek ders ücretleri hakkında kanun tasarısı ve Konya Milletvekili Vefa Tan- ır ve 7 arkadaşı ile C. Senatosu Tunceli Üyesi Mehmet Ali Demir ve 3 arkadaşının ilk ve orta tedrisat muallimlerinin terfi ve tecziyeleri hak- kındaki 1702 sayılı Kanunun değişik 3 ncü maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun tek- lifi ve C. Senatosu Tunceli Üyesi Mehmet Ali Demir ve 3 arkadaşının, 3007 sayılı Kanununun 7 nci maddesinin değiştirilmesi ve 6 ncı ve 8 nci maddeleriyle 6836 sayılı Kanununun kaldırıl- ması hakkında kanun teklifi ve Millî Eğitim ve Plân komisyonları raporları (1/525, 2/25, 2/155, 2/186) (S. Sayısı : 515) [Dağıtma tarihi : 24 . 10 . 1963]



71. — 4862 sayılı Kanuna bağlı (2) sayılı cetvelde yazılı kadroların değiştirilmesi hakkında kanun tasarısı ve Sağlık ve Sosyal Yardım ve Plân komisyonları raporları (1/475) (S. Sayısı : 520) [Dağıtma tarihi : 24 . 10 . 1963]

× 72. — Takip ve tahsiline mahal ve imkân görülemiyen bir kısım Hazine alacaklarının silinmesi hakkındaki kanun tasarısı ve Plân Komisyonu raporu ile Anayasa Komisyonunun mütalâası (1/433) (S. Sayısı : 266 ve 266 ya 1 nci ek) [Dağıtma tarihi : 20.9.1963]

73. — Ziraat Odaları ve Ziraat Odaları Birliği Kanununun 34 ncü maddesinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı ve Adalet ve Tarım komisyonları raporları (1/463) (S. Sayısı : 268) [Dağıtma tarihi : 20 . 6 . 1963]

74. — İslahî Hayvanat Kanununun 5833 sayılı Kanunla değişik 35 nci maddesine bâzı hükümler eklenmesine dair 7454 sayılı Kanunun 1 nci maddesinin son fıkrasının kaldırılması hakkında kanun tasarısı ve Adalet ve Tarım komisyonları raporları (1/435) (S. Sayısı : 269) [Dağıtma tarihi : 20 . 6 . 1963]

75. — Eskişehir Milletvekili Seyfi Öztürk ile Cumhuriyet Senatosu Tabîî Üyesi Selâhattin Özgür'ün, 4273 sayılı Subaylar Heyetinc mahsus terfi Kanununun 16 ncı maddesinin 2 nci fıkrasına bir bend ve bu kanuna geçici bir maddede eklenmesine dair kanun teklifi ve Millî Savunma Komisyonu raporu (2/315) (S. Sayısı : 350) [Dağıtma tarihi : 12 . 7 . 1963]

76. — Askerî memnu mıntakalar Kanununun birinci maddesinin (A) fıkrasının değiştirilmesine dair kanun tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu raporu (1/473) (S. Sayısı : 364) [Dağıtma tarihi : 19 . 7 . 1963]

× 77. — 16 Ağustos 1960 tarihinde Lefkoşa'da, Türkiye Cumhuriyeti, Yunanistan Kırallığı, Büyük Britanya ve Şimalî İrlanda Birleşik Kırallığı ve Kıbrıs Cumhuriyeti arasında imzalanan Kıbrıs Cumhuriyetinin teessüsüne mütalâlik Anlaşma ile A, B, C, D, E, F eklerinin, Türkiye Cumhuriyeti, Kıbrıs Cumhuriyeti, Yunanistan Kırallığı ve Büyük Britanya ve Şimalî İrlanda Birleşik Kırallığı arasında imzalanan, Garantî Anlaşması ve bu Anlaşmanın II nci

maddesinde atıfta bulunulan Kıbrıs Cumhuriyeti Anayasasının temel maddelerinin, Türkiye Cumhuriyeti, Kıbrıs Cumhuriyeti ve Yunanistan Kırallığı arasında imzalanan, İttifak Anlaşması ile I ve II sayılı ek protokollerin Türkiye Cumhuriyeti, Kıbrıs Cumhuriyeti ve Yunanistan Kırallığı arasında imzalanan İttifak Anlaşmasının uygulanması için imza edilen Anlaşmanın, en ziyade müsaadeye mazhar millet şartı hakkında, Türkiye Cumhuriyeti ile Kıbrıs Cumhuriyeti arasında nota teatisi suretiyle yazılan Anlaşmanın onaylanması hakkında kanun tasarısı ve Anayasa, Dışişleri ve Millî Savunma komisyonları raporları (1/24) (S. Sayısı : 387) [Dağıtma tarihi : 19 . 9 . 1963]

78. — Çay ilçesinin Genelî (Aydoğmuş) köyü hane 65, cilt 12 ve sayfa 107 sayısında nüfuza kayıtlı Abdurrahmanoğlu Elif'ten doğma 21.4.1928 doğumlu Kadir Ceylân'ın ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu raporu (3/745) (S. Sayısı : 528) [Dağıtma tarihi : 10 . 12 . 1963]

79. — İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, Beden Terbiyesi Kanununun 4 ncü ve 13 ncü maddesinin kaldırılmasına dair kanun teklifi ve İçişleri Komisyonu raporu (2/386) (S. Sayısı : 128) [Dağıtma tarihi : 4 . 4 . 1963]

80. — Polis Vazife ve Salâhiyet Kanununun 2 nci maddesinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı ve İçişleri Komisyonu raporu. (1/458) (S. Sayısı : 265) [Dağıtma tarihi : 19 . 6 . 1963]

81. — Balıkesir Milletvekili Ahmet Aydın Bolak ve 15 arkadaşının, 1389 sayılı Kanunun belediyeler hukuk işlerinde çalışanlara tatbiki hakkında kanun teklifi ve İçişleri Komisyonu raporu (2/507) (S. Sayısı : 341) [Dağıtma tarihi : 11 . 7 . 1963]

82. — İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, düğünlerde men'i israfata dair 55 sayılı Kanunun kaldırılmasına dair kanun teklifi ve Adalet ve İçişleri Komisyonları raporları (2/387) (S. Sayısı : 349) [Dağıtma tarihi : 12 . 7 . 1963]

83. — C. Senatosu İzmir Üyesi Ömer Lütfi Bozcalı'nın, Bursa merkez ilçesindeki gedik ve zeminlerin tasfiyesine dair 141 sayılı Kanunun 1 nci maddesinin değiştirilmesi hakkında

kanun teklifi ve İçişleri Komisyonu raporu (2/504) (S. Sayısı: 509) [Dağıtma tarihi: 18.10.1963]

84. — Gümrük memurlarından vazifei memuresini suiistimal edenlerle vazife veya mesleklerinde kendilerinden istifade edilmeyenler hakkında yapılacak muameleye dair 1920 sayılı Kanunun birinci maddesine bir fıkra eklenmesi hakkında kanun tasarısı ve Gümrük ve Tekel, Adalet ve İçişleri komisyonları raporları (1/417) (S. Sayısı: 510) [Dağıtma tarihi: 18.10.1963]

× 85. — 18 Nisan 1951 tarihinde Paris'te akdolunan (Avrupa ve Akdeniz Nebat Koruma Teşkilâtı kurulmasına mütaallik Sözleşme) ile üç ekine katılmamız için Hükümete yetki verilmesi hakkında kanun tasarısı ve Dışişleri ve Tarım komisyonları raporları (1/184) (S. Sayısı : 530) [Dağıtma tarihi : 18.12.1963]

× 86. — Milletlerarası Kavakçılık Komisyonunun Gıda ve Tarım Teşkilâtı (F. A. O.) bünyesi içine alınmasına dair Sözleşmeye Türkiye Cumhuriyetinin katılmasının uygun bulunduğu na dair kanun tasarısı ve Dışişleri ve Tarım komisyonları raporları (1/418) (S. Sayısı : 531) [Dağıtma tarihi : 18.12.1963]

× 87. — Millî Prodüktivite Merkezi kuruluş kanunu tasarısı ve Geçici Komisyon raporu (1/321) (S. Sayısı : 532) [Dağıtma tarihi : 18.12.1963]

88. — 5680 sayılı Basın Kanununa bir madde eklenmesi hakkındaki Kanunun kaldırılmasına dair kanun tasarısı ve Adalet ve Turizm ve Tanıtma komisyonları raporları (1/541) (S. Sayısı : 533) [Dağıtma tarihi : 3.12.1963]

× 89. — Türk - Yunan Trakya hududunun mühim kısmını tâyin eden Meriç nehri mecrasının ıslahı dolayısıyla 19 Ocak 1963 tarihinde imzalanan Protokolün onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı ve Bayındırlık ve Dışişleri komisyonları raporları (1/488) (S. Sayısı : 505) [Dağıtma tarihi : 18.10.1963]

× 90. — Konut kanunu tasarısı ve Geçici Komisyon raporu (1/493) (S. Sayısı : 534) [Dağıtma tarihi : 24.12.1963]

91. — Tarım Müşavirliği kurulması hakkında kanun tasarısı ve Tarım ve Plân komisyonları raporları (1/537) (S. Sayısı : 535) [Dağıtma tarihi : 25.12.1963]

× 92. — Tarım Kredi Kooperatifleri Kanununa bâzı maddelerin eklenmesine ve bu kanunun bir maddesinin kaldırılmasına dair kanun tasarısı ve Ticaret, Maliye ve Bütçe ve Plân komisyonları raporları (1/369) (S. Sayısı : 536) [Dağıtma tarihi : 25.12.1963]

× 93. — 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa ek kanun tasarısı ve Millî Savunma, Maliye ve Plân komisyonları raporları (1/505) (S. Sayısı : 537) [Dağıtma tarihi : 25.12.1963]

94. — 2.7.1962 tarihli ve 58 sayılı Kanuna bağlı (2) sayılı cetvelde değişiklik yapılmasına dair kanun tasarısı ve Millî Eğitim ve Plân komisyonları raporları (1/538) (S. Sayısı : 538) [Dağıtma tarihi : 25.12.1963]

95. — 3242 ve 5244 sayılı kanunlarla verilen yemeklik ve tohumluk bedellerinin tecili hakkındaki 310 sayılı Kanunun bâzı maddelerinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı ile C. Senatosu Urfa Üyesi Vasfi Gerger'in, muhtaç çiftçilere tohumluk ve yemeklik dağıtılması hakkındaki 5254 sayılı Kanuna göre verilen tohumluk ve yemeklik bedellerinin tecili hakkındaki 310 sayılı Kanuna ek kanun teklifi ve Ticaret, Maliye, Tarım ve Plân komisyonları raporları (1/491, 2/491) (S. Sayısı : 539) [Dağıtma tarihi : 25.12.1963]

× 96. — Milletlerarası Sivil Havacılık Andlaşmasına mükerrer 93 nci madde eklenmesine ve 50 nci maddenin (a) fıkrasının değiştirilmesine dair protokollerin onaylanmasının uygun bulunduğu na dair kanun tasarısı ve Dışişleri ve Ulaştırma komisyonları raporları. (1/264) (S. Sayısı : 541) [Dağıtma tarihi : 26.12.1963]

97. — Kayseri Milletvekili Hüsamettin Gümüşpala ve 24 arkadaşının, Devlet Demiryolları İşletme Umum Müdürlüğü memur ve müstahdemlerinin ücretlerine dair Kanunun bâzı maddelerini değiştiren 4620 numaralı Kanuna ek

kanun teklifi ve Ulaştırma ve Plân komisyonları raporları (2/564) (S. Sayısı : 542) [Dağıtma tarihi : 27.12.1963]

× 98. — Devlet personeli meslek teşekkülleri kanunu tasarısı ve Anayasa, Adalet, İçişleri ve Plân komisyonlarından üçer üyeden kurulu Geçici Komisyon raporu (1/546) (S. Sayısı : 543) [Dağıtma tarihi : 28.12.1963]

× 99. — Türkiye ile Avrupa ekonomik topluluğu arasında bir ortaklık yaratan Andlaşma ve eklerinin onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun tasarısı ve Ticaret, Gümrük ve Tekel, Dışişleri ve Plân komisyonlarından seçilen 4 er üyeden kurulu Geçici Komisyon raporu. (1/559) (S. Sayısı : 544) [Dağıtma tarihi : 27.12.1963]



Dönem : 1

Toplantı : 3 **MILLET MECLİSİ S. Sayısı : 234 e 2 nci ek**

(Toplantı 1 in)

**İstanbul Milletvekili Coşkun Kırca, Sivas Milletvekili Cevad Odyakmaz, Aydın Milletvekili Orhan Apaydın ve Erzincan Milletvekili Sadık Perinçek'in, Kamu İktisadi Teşebbüslerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde denetlenmesinin düzenlenmesi hakkında kanun tasarisına dair Cumhuriyet Senatosu Başkanlığı tezkeresi ve Cumhuriyet Senatosunca yapılan değişiklikler hakkında Millet Meclisi Geçici Komisyon raporu (2/273)**

(Not : C. Senatosu S. Sayısı : 324)

*Cumhuriyet Senatosu  
Genel Sekreterliği  
Kanunlar Müdürlüğü  
Sayı : 2680*

26 . 10 . 1963

**MILLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA**

İlgi : 2 . 9 . 1963 gün ve 2491 - 11951 sayılı yazınıza karşılıktır :

Kamu İktisadi Teşebbüslerinin Türkiye Büyük Millet Meclisince denetlenmesinin düzenlenmesi hakkındaki kanun teklifinin Millet Meclisince kabul olunan metni, Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunun 26 . 10 . 1963 tarihli 124-ncü Birleşiminde değiştirilerek kabul edilmiş, dosya ilişikte sunulmuştur.

Saygılarımla.

*Suad Hayri Ürgüplü*  
Cumhuriyet Senatosu Başkanı

Açık oya arz edilen maddeler :

Madde 1.  
Madde 2.  
Madde 3.  
Madde 4.  
Madde 5.

Madde 6.  
Madde 7.  
Madde 8.  
Geçici madde 3.  
Madde 9.  
Madde 10.

*Not : Açık oy neticesi dosyanın içindedir.*

Geçici Komisyon raporu

Millet Meclisi  
Geçici Komisyon  
Esas No. : 2/273  
Karar No. : 5

19 . 12 . 1965

**Yüksek Başkanlığa**

Komisyonumuz, Kamu İktisadi Teşebbüslerinin Türkiye Büyük Millet Meclisince Denetlenmesinin düzenlenmesi hakkındaki kanun teklifinin Millet Meclisince 28 Ağustos 1963 günü 126 ncı Birleşiminde kabul edilmiş olan metni üzerinde Cumhuriyet Senatosunca 26 Ekim 1963 günü 124 ncü Birleşiminde yapılan değişiklikleri, 17 Aralık 1963 günü Birleşiminde inceliyerek aşağıdaki hususları kararlaştırmıştır :

1. Cumhuriyet Senatosu, teklifin 1 nci maddesini, seçim usullerinin zaruri yeknesak esaslarını gösteren 3 ncü fıkrasını çıkarmak suretiyle kabul etmiştir. Komisyonumuz, bu değişikliğin benimsenmesinin mümkün olamayacağı kanaatindedir.

2. Cumhuriyet Senatosu, 2 nci maddede yaptığı bir değişiklikle, raportörlere hitaben, Kamu İktisadi Teşebbüslerinin durumunu kârlılık ve verimlilik esaslarına göre incelemeleri yolunda bir emir ihtiva eden bir hüküm sevk etmiştir. Bu hüküm, İktisadi Devlet Teşekkülleri için doğru ise de, İktisadi Devlet Teşekkülü vasfını taşımayan Kamu İktisadi Teşebbüsleri için bâzı hallerde vârid olmayabilir. Bu itibarla, Komisyonumuz, bu değişikliği de uygun görmemiştir.

3. Cumhuriyet Senatosunun 3 ncü maddede yaptığı değişiklik, Kamu İktisadi Teşebbüslerinin tamamının Yüksek Denetleme Kurulunun denetimine tabi olduğu faraziyesine dayanmakta olup bu faraziye doğru değildir ve İktisadi Devlet Teşekküllü niteliğinde olmayan bâzı Kamu İktisadi Teşebbüsleri bu Kurulun denetimine tabi değildir.

Ayrıca, Cumhuriyet Senatosu bu maddeyi, kendi metninin 5 nci maddesinde kabul ettiği ve komisyonumuzca uygun görülmiyen esasa göre düzenlemiştir. Komisyonumuz, bu mülâhazalarla, bu maddede Cumhuriyet Senatosunca yapılan tadilleri yerinde görmemiştir.

4. Cumhuriyet Senatosu, 4 ncü maddeyi muğlâk bir tarzda kaleme almış ve bâzı hususlarda da hasıvler yapmıştır. Bundan başka kamu iktisadi teşebbüsü reformunun tarifinde, özel hukuk hükümlerine göre yönetilmek, bu teşebbüslerin bâriz vasıflarından biri olarak görülmüştür. Halbuki, kamu iktisadi teşebbüsleri, kaideten, özel hukuk hükümlerine üçüncü şahıslarla münasebetlerinde tabi olup, bunlar, kaideten, iç bünyeleri ve kamu tüzel kişileriyle münasebetleri bakımından kamu hukuku kurallarına tabidirler. Bu tarzda yanlış bir târif, konunun ziyadesiyle iğlâk edilmesi neticesini doğurmaktadır. Komisyonumuz, bu mülâhazalarla, Cumhuriyet Senatosunun bu maddede yaptığı bu değişiklikleri de uygun görmemiştir.

5. Teklifin 5 nci maddesi tatbikatta raslanan bâzı tereddütleri gidermek için sevk edildiği halde, Cumhuriyet Senatosunca çıkartılmıştır. Komisyonumuz, bu çıkartma keyfiyetini de uygun görmemiştir.

6. Cumhuriyet Senatosu, Millet Meclisince kabul edilen metnin 6 ncı maddesini 5 nci madde olarak ve Anayasanın 127 ncı maddesinin son fıkrasının verdiği cevaza ve Anayasanın 5 ve 6 ncı maddelerinde yer alan fonksiyonlar (kuvvetler) ayrılığı ilkesine tamamiyle aykırı bir şekilde düzenlemiştir. Komisyonumuz, bu itibarla, bu değişikliğe de katılmamaktadır.

7. Teklifin mer'î mevzuatın tatbiki gayrimümkün bir maddesini sarahaten ilga eden bir hüküm getiren 7 ncı maddesini de Cumhuriyet Senatosu metninden çıkarmıştır. Komisyonumuz, bu değişikliğe de iltihak etmemektedir.

8. Cumhuriyet Senatosu, Millet Meclisince kabul olunan metnin 8 nci maddesinin numarasını 6 nci madde olarak değiştirmiştir. Komisyonumuz, Millet Meclisince kabul olunan metnin 5 ve 7 nci maddelerinin çıkartılmasına iltihak etmediği cihetle, bu değişikliği de uygun görmemiştir.

9. Cumhuriyet Senatosu, Millet Meclisince kabul olunan metnin 9 neu maddesinin numarasını 7 nci madde olarak değiştirmiştir. Komisyonumuz, Millet Meclisince kabul olunan metnin 5 ve 7 nci maddelerinin çıkartılmasına iltihak etmediği cihetle, bu değişikliği de uygun görmemiştir.

10. Cumhuriyet Senatosu, Millet Meclisince kabul olunan metnin 10 neu maddesini 8 nci madde olarak ve hasiv yapmak suretiyle yeniden kaleme almıştır. Komisyonumuz, bu metne de katılmamaktadır.

11. Komisyonumuz, Cumhuriyet Senatosunca 3 nü geçici maddede yapılan değişikliği, konuyu daha vâzih şekilde ifade ettiği için iltihak etmektedir.

12. Komisyonumuz, 8 ve 9 neu paragraflarda izah edilen sebeplerle, Cumhuriyet Senatosunca numarası 9 neu madde olarak değiştirilen Millet Meclisi metninin 11 nci maddesindeki bu değişikliğe de iltihak etmemektedir.

13. Cumhuriyet Senatosunun, Millet Meclisi metninin 12 nci maddesinde yaptığı değişiklik, kendi 5 nci maddesinde kabul ettiği ve komisyonumuzca reddedilen prensiple ilgili olduğu cihetle, komisyonumuz, bu değişikliğe ve ayrıca, 8 ve 9 neu paragraflarda izah edilen sebeplerle, bu maddenin numarasının değiştirilmesine katılmamaktadır.

14. İşbu rapor, Anayasanın 7 nci geçici maddesine tabi bir kanun teklifiyle ilgili olduğu cihetle, diğer bütün işlere takdimen öncelikle görüşülmek üzere Genel Kurula sevk edilmesi ricasıyla Yüksek Başkanlığa sunulur.

Geçici Komisyon Başkanı

Balıkesir

A. A. Bolak

Sözcü

İstanbul

C. Kerem

Bu Rapor Kâtibi

Konya

F. Örfakih

Balıkesir

F. İslimyeli

MİLLET MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ METİN

*Kamu İktisadi Teşebbüslerinin Türkiye Büyük Millet Meclisince denetlenmesinin düzenlenmesi hakkında Kanun*

*T. B. M. M. Kamu İktisadi Teşebbüsleri Karma Komisyonu*

**MADDE 1.** — Kamu İktisadi Teşebbüslerinin Türkiye Büyük Millet Meclisince denetlenmesini sağlamak üzere, Cumhuriyet Senatosunca seçilecek onbeş Cumhuriyet Senatosu üyesi ile Millet Meclisince seçilecek otuzbeş milletvekilinden ibaret bir Türkiye Büyük Millet Meclisi Kamu İktisadi Teşebbüsleri Karma Komisyonu kurulmuştur. Bu Karma Komisyon üyeleri, her toplantı yılı başında seçilir.

Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisinde mevcut siyasi parti grupları ve siyasi parti grubu mensubu olmyanlar, her Meclisin kontenjanı içinde o Meclisteki sayılarının yüzde oranında temsil edilirler.

Her Mecliste hangi siyasi parti gruplarınca ve siyasi parti grubu mensubu olmyanlardan ne kadar aday gösterileceği önceden o Meclisin İçtüzüğüne göre tesbit edilir. Bu sayılara yüzde oranlarını aksettirmemesi noktasından her Meclisin İçtüzüğüne göre itiraz edilebilir ve bu itirazlar, ilgili Meclisin İçtüzüğüne göre karara bağlanır. Siyasi parti grupları, kendilerine düşen sayı kadar aday gösterirler; siyasi parti grubu mensubu olmyanlar, kendileri veya ilgili Meclisin üyelerince aday gösterilirler. Seçim, her Meclisin kendi İçtüzüğüne göre yapılır. Siyasi parti grubu mensubu olmyanların temsili, siyasi parti gruplarının temsili engelliyecikse, siyasi parti grupları, her halde, kendilerine düşen sayıları aşmamak kaydıyla tercih olunur.

Bu Karma Komisyon üyeliği, Türkiye Büyük Millet Meclisinin, Millet Meclisinin ve Cumhuriyet Senatosunun diğer bütün karma komisyon ve geçici komisyonları üyeliğiyle bağdaşabilir.

*Başkan, başkanvekili, genel sözcü ve kâtip*

**MADDE 2.** — Türkiye Büyük Millet Meclisi Kamu İktisadi Teşebbüsleri Karma Komisyonu, her toplantı yılı başında bir başkan, bir başkanvekili, bir genel sözcü ve bir kâtip seçer. Bunlardan başkan ve başkanvekili aynı Yasama Meclisinin üyesi olamaz; genel sözcü ve kâtip için de aynı hüküm uygulanır.

Başkan, Kamu İktisadi Teşebbüslerinin bir veya birkaçının durumunu, genel iktisat politikası, işletmecilik ve faaliyetlerinin mevzuata ve Uzun Vâdeli Kalkınma Plânına uygunluğu noktalarından incelemek üzere, gerekli gördüğü sayıda raportörler seçebilir. Bu raportörler her toplantı yılı başında seçilir.

Genel sözcü, Kamu İktisadi Teşebbüslerinin genel durumu ile doğrudan doğruya ilgilenir.

*T. B. M. M. nin Kamu İktisadi Teşebbüslerini denetlemesi*

**MADDE 3.** — Türkiye Büyük Millet Meclisi Kamu İktisadi Teşebbüsleri Karma Komisyonu, Yüksek Denetim Kurulunun raporlarıyla Başbakanlığın sevk edeceği diğer raporları inceler. Her teşebbüsün bilânçosuyle kâr ve zarar hesaplarını ihtiva etmesi gereken bu raporlar, esas itibariyle bir yıl önceki duruma aid olmak üzere en geç her Kasım ayı sonunda Millet Meclisi Başkanlığına Başbakanlıkça sunulur ve derhal Karma Komisyona havale edilir. Karma Komisyon, incelemelerini, raporun kendisine havale edilmesinden itibaren en geç doksan gün içinde tamamlar.

Karma Komisyonun bütün Kamu İktisadi Teşebbüslerini kapsıyan raporu Cumhuriyet Senatosu Genel Kuruluna sevk edilir. Karma Komisyonun gerekli görmesi yahut Cumhuriyet Senatosu veya Millet Meclisi genel kurullarından birinin talebetmesi hallerinde, belli bir veya birkaç Kamu İktisadi Teşebbüsü için Karma Komisyon raporu ayrı olarak da Cumhuriyet Senatosu Genel Kuruluna sek edilebilir.

CUMHURİYET SENATOSUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

*Kamu İktisadi Teşebbüslerinin Türkiye Büyük Millet Meclisince denetlenmesinin düzenlenmesi hakkında Kanun*

*T. B. M. M. Kamu İktisadi Teşebbüsleri Karma Komisyonu*

**MADDE 1.** — Kamu İktisadi Teşebbüslerinin Türkiye Büyük Millet Meclisince denetlenmesini sağlamak üzere, Cumhuriyet Senatosunca seçilecek onbeş Cumhuriyet Senatosu üyesi ile Millet Meclisince seçilecek otuzbeş milletvekilinden ibaret bir Türkiye Büyük Millet Meclisi Kamu İktisadi Teşebbüsleri Karma Komisyonu kurulmuştur.

Bu Karma Komisyon üyeleri her toplantı yılı başında seçilir.

Bu Karma Komisyon üyeliği, diğer bütün Karma Komisyon üyelikleriyle bağdaşabilir.

*Başkan, Başkanvekili sözcü ve kâtip*

**MADDE 2.** — Türkiye Büyük Millet Meclisi Kamu İktisadi Teşebbüsleri Karma Komisyonu, her toplantı yılı başında bir başkan, bir başkanvekili, bir sözcü ve bir kâtip seçer. Bunlardan başkan ve başkanvekili aynı yasama meclisinin üyesi olamaz; sözcü ve kâtip için de aynı hüküm uygulanır.

Başkan, Kamu İktisadi Teşebbüslerinin durumunu incelemek üzere raportörler seçebilir.

Raportörler incelemelerini, genel iktisat politikası, işletmecilik ve faaliyetlerin mevzuat ve kalkınma plânına ve plânın uygulama programlarına uygunluğu ve kârlılık ve verimlilik prensibine uygun olarak gereken gayret ve basiretin gösterip gösterilmediği noktalarını da göz önünde bulundurarak yaparlar.

*T. B. M. M. nin Kamu İktisadi Teşebbüslerini denetlemesi*

**MADDE 3.** — Türkiye Büyük Millet Meclisi Kamu İktisadi Teşebbüsleri Karma Komisyonu, Yüksek Denetleme Kurulunun Türkiye Büyük Millet Meclisine sunduğu Kamu İktisadi Teşebbüsleri hakkındaki raporlarıyla Başbakanlık tarafından gönderilen Yüksek Denetleme Kurulunun raporları üzerine teşebbüslerin verdikleri cevapları ve ilgili Bakanlıkların ve bir yıl önceki duruma ait bilânço ve netice hesaplarını veya malî durumlarını gösteren tabloları inceler.

Yüksek Denetleme Kurulunun yıllık raporları Eylül ayı sonuna kadar, yıllık raporla ilgili bilânço, hesap, tablo, cevap ve mütalâalar en geç Kasım ayı sonuna kadar Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulur ve derhal Karma Komisyonuna havale edilir. Karma Komisyon incelemelerini en geç Ocak ayı sonuna kadar tamamlar.



Millet Meclisinin kabul ettiği metin

Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulu, bu rapor üzerinde en çok on gün süren bir genel görüşme açar ve bu genel görüşme sonunda bilâncolar ile kâr ve zarar hesaplarının tasvibedilip edilmemesi hakkındaki görüşlerini Millet Meclisine bildirir.

Millet Meclisi Genel Kurulu, Karma Komisyon raporu üzerinde, Cumhuriyet Senatosunun 3 ncü fıkra gereğince ulaştığı sonuçlarla birlikte, genel görüşme açar. Bu genel görüşme en çok yirmi gün sürer. Bu genel görüşme sonunda Millet Meclisi Genel Kurulu, bilâncolarla kâr ve zarar hesaplarını tasvibetmek suretiyle Kamu İktisadi Teşebbüslerinin ibra edilmesi hususunu karara bağlar.

Tasvibedilen bilâncolar ile kâr ve zarar hesapları Resmî Gazetede Millet Meclisinin 4 ncü fıkra gereğince alacağı karara atfen yayınlanacak bir Türkiye Büyük Millet Meclisi kararına ek olarak yayınlanır. Millet Meclisi tasvibetmeme kararı vermişse, bu husus, bu karara atfen Türkiye Büyük Millet Meclisinin kararı olarak yayınlanır.

Bu madde uyarınca Türkiye Büyük Millet Meclisinin denetimine tabi Kamu İktisadi Teşebbüsleri ile bu Kamu İktisadi Teşebbüslerinin iştirakiyle kurulan diğer Kamu İktisadi Teşebbüslerinin denetimi, üst teşebbüsün denetimi ile birlikte yapılır. Değişik Kamu İktisadi Teşebbüslerinin iştirakiyle kurulmuş olan böyle bir teşebbüsün hangi üst teşebbüsle bir arada denetime tabi tutulacağı hususunda esas ödenmiş iştirak miktarı üstünlüğüdür; bu miktarlar eşitse, bu husus Karma Komisyonca karara bağlanır.

*T. B. M. M. nin denetimine bağlı Kamu İktisadi Teşebbüslerinin tanımı*

**MADDE 4.** — Ödenmiş sermayesinin en az yarısı kamu tüzel kişilerince sağlanmış olan kurumlara bu kurumların ödenmiş sermayesinin en az yarısını sağlamış oldukları diğer kurumlar, hukukî şekil ve niteliklerine, haklarında uygulanan kanunlara ve gördükleri hizmetlere bakılmaksızın, bu kanuna tabidirler. Bu kurumlar ile mahallî idareler ve Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile 2 nci ve 3 ncü fıkralarda yazılı kurumlar, bu fıkra anlamında kamu tüzel kişisi sayılırlar.

Mahallî idarelerin ve kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının ödenmiş sermayesinin en az yarısını sağladıkları kurumlar ve bu kurumların ödenmiş sermayesinin en az yarısını sağlayarak kurdukları kurumlar, bu kanunun kapsamı dışındadırlar. Ancak, bu fıkra da söz konusu kurumların ödenmiş sermayesinin en az diğer yarısı, bu fıkra da söz konusu mahallî idareler, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve kurumların dışında kalan 1 nci fıkra anlamındaki kamu tüzel kişilerince sağlanmışsa, bunlar hakkında da 1 nci fıkra hükmü uygulanır.

1 ve 2 nci fıkralarda söz konusu edilenlerden olmamakla beraber, kendilerine bâzı kamu yetki ve görevleri verilmiş olup da galip vasfı bu kamu hizmetlerini yürütmek olan özel kanunlara tabi kurumlar hakkında da 1 nci fıkra hükmü uygulanır.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, bu kanun hükümlerine tabi değildir.

Milletlerarası andlaşmalar gereğince özel teşebbüsün idaresine bırakılan teşebbüsler, bu kanun hükümlerine tabi değildir.

Bu maddenin 1 ve 3 ncü fıkralarının kapsamı içine girip de genel kurulları Türk Ticaret Kanununa veya özel kanunlarına tabi şirket ve kurumlar hakkında da bu kanun hükümleri uygulanmakla beraber, bunların bilâncolarıyla kâr ve zarar hesapları ve bunlar hakkında Türkiye Büyük Millet Meclisi Kamu İktisadi Teşebbüsleri Karma Komisyonunca hazırlanan raporlar ile ilgili olarak her hangi bir oylama yapılmaz; bunlar, sadece genel görüşme konusu olur.

C. Senatosunca kabul edilen metin

Karma Komisyonun Kamu İktisadi Teşebbüsleri hakkındaki raporları Cumhuriyet Senatosu Genel Kuruluna sevk edilir.

Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulu bu raporlar üzerinde en çok on gün süren bir genel görüşme açar ve bu genel görüşme sonunda bilançolar ile netice hesaplarının veya mali durumlarını gösteren tabloların tasvibedilip edilmemesi hakkındaki görüşlerini Millet Meclisine bildirir. Millet Meclisi Genel Kurulu, Karma Komisyon raporları üzerinde Cumhuriyet Senatosunun ulaştığı sonuçlarla birlikte, genel görüşme açar. En çok yirmi gün sürecek olan bu genel görüşme sonunda Millet Meclisi Genel Kurulu bilançolarla netice hesaplarını veya mali durumları gösteren tabloları tasvibetmek suretiyle Kamu İktisadi Teşebbüsleri yönetim organlarının ibra edilmesi hususunu karara bağlar.

Tasvibedilen bilançolarla netice hesapları veya mali durumları gösteren tablolar Millet Meclisinin alacağı kararla birlikte Resmî Gazetede yayınlanır. Millet Meclisi tasvibetmeme kararı vermiş ise, bu karar da Resmî Gazetede yayınlanır.

Yüksek Denetleme Kurulunun hazırladığı raporlardan yıllık raporlar dışında kalanları Karma Komisyonca incelendikten sonra Cumhuriyet Senatosu Genel Kuruluna sevk edilir. Son olarak Millet Meclisi Genel Kurulu, bu raporlar üzerinde Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunun ulaştığı sonuçlarla birlikte görüşme yapar ve gerekli kararı alır.

*T. B. M. M. nin denetimine bağlı Kamu İktisadi Teşebbüslerinin tanımı*

**MADDE 4.** — Kamu İktisadi Teşebbüsü : Mal veya hizmet istihsal ve satışı veya fonları işletilmesi işleriyle uğraşan bir kanunla veya bir kanunun verdiği yetkiye dayanarak kurulan özel hukuk hükümlerine tabi, tüzel kişiliğe sahip sermaye ile çalışanlarda sermayenin yarısından fazlası kamu tüzel kişilerine ait bulunan kurumlardır.

Kamu hissesi miktarının tâyininde Kamu Kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının hisse-leri hesaba katılmaz.

Sermayesinin yarısından fazlası tek başına veya birlikte birinci fıkrada yazılı kurumlarla diğer kamu tüzel kişilerine ait ortaklıklar ile sermayesinin yarısından fazlası bunlara ait olan ortaklıklar bu kanun hükümleri dairesinde Türkiye Büyük Millet Meclisince denetlenir.

Sermayesinin yarısından fazlası tek başına veya birlikte mahallî idarelere ait bulunan teşebbüslerden, İller Bankası dışında kalanlar bu kanun hükümlerine tabi değildir.

Özel kanunlarında bu kanuna göre denetleneceği belirtilen kurumlarla iktisadi alanda faaliyet göstermek üzere kanunla kurulan kamu tüzel kişilerinden birinci fıkra şümulüne girmeyenler, Sayıştay denetimine tabi bulunmadıkları takdirde bu kanuna göre denetlenir.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının yürürlüğe girdiği tarihten önce, Milletlerarası Andlaşmalar gereğince kurulmuş bulunan Kamu İktisadi Teşebbüslerinin ana sözleşmelerindeki hükümler saklıdır.

Özel kanunları veya statüleri gereğince genel kurulu bulunan Kamu İktisadi Teşebbüsleriyle ortaklıkların yönetim organları hakkında ibra kararları bunların bilançolarıyla netice hesaplarının veya mali durumlarını gösteren tablolarının Millet Meclisi Genel Kurulunca tasvibiyle hüküm ifade eder.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

*Sayıştay denetimine tabi döner sermayeler*

**MADDE 5.** — Anayasanın 127 nci maddesinin 1 nci fıkrası gereğince Sayıştayın denetimine tabi olan genel ve katma bütçeli dairelerin idare ettikleri döner sermayelerin denetimi de Sayıştayca yapılır. Bunlar hakkında da Anayasanın 128 nci maddesi hükümleri uygulanır.

*Yüksek Denetim Kurulunun Başbakanlığa bağlanması*

**MADDE 6.** — 17 Haziran 1938 tarihli ve 3460 sayılı Kanuna ek 15 Temmuz 1960 tarihli ve 23 sayılı Kanununun 10 ncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

**Madde 10.** — Sermayesinin tamamı Devlet tarafından verilmek suretiyle kurulan İktisadi Teşekküllerin teşkilâtıyla idare ve murakabeleri hakkında 17 Haziran 1938 tarihli ve 3460 sayılı Kanunun 7 nci maddesi gereğince kurulan Yüksek Denetim Kurulu, Başbakanlığa bağlıdır. İktisadi Devlet Teşekkülleriyle müesseseleri ve iştirakler hakkında kanunun kapsamına giren teşekkül ve müesseselerin denetimi bu kurul tarafından yapılır.

Özel idare ve belediyelere ait iktisadi teşebbüslerin denetimi, bu idarelerin kendi organları tarafından yapılır.

Yüksek Denetim Kurulu, 17 Haziran 1938 tarihli ve 3460 sayılı Kanununun 10 ncu ve 24 ncü maddeleri gereğince hazırlıyacağı raporları, Başbakanlığa sunar. Raporların gereken organ daire, kurum ve teşekküllere dağıtımı Başbakanlıkça yapılır.

*Umumi Heyetin kaldırılması*

**MADDE 7.** — Sermayesinin tamamı Devlet tarafından verilmek suretiyle kurulan İktisadi Devlet Teşekküllerinin teşkilâtıyla idare ve murakabeleri hakkında 17 Haziran 1938 tarihli ve 3460 sayılı Kanununun 4 ncü maddesinin 1 nci bendi, muaddel 5 nci maddesi, 6 nci maddesi ve muaddel 24 ncü maddesinin 2, 3, 4, 5 ve 6 nci fıkraları kaldırılmıştır.

*M. T. A. Umumi Heyetinin kaldırılması*

**MADDE 8.** — 14 Haziran 1935 tarihli ve 2804 sayılı Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü Kanununun 17 ve 18 nci maddeleri kaldırılmıştır.

*E. İ. E. D. Umumi Heyetin kaldırılması*

**MADDE 9.** — 24 Haziran 1935 tarihli ve 2819 sayılı Elektrik İşleri Etüt Dairesi teşkiline dair Kanununun 17 ve 18 nci maddeleri kaldırılmıştır.

*Özel yasama denetimi usullerinin kaldırılması*

**MADDE 10.** — Bu kanunun yürürlüğe girmesine kadar denetlenmesi görevi, yasama organının bu kanunun 1 nci maddesiyle kurulu Karma Komisyondan gayri komisyonlarına verilmiş olan kurumların özel denetim usulleri kaldırılmıştır.

*İlk kuruluş*

**GEÇİCİ MADDE 3.** — 1 nci maddede bahis konusu Karma Komisyonun seçimi, bu kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren onbeş gün içinde tamamlanır. Bu kanunun yürürlüğe girmesi Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatiline veya yasama meclislerinden birinin ara vermesine rashiorsa, seçimler, ilk olağan toplantıdan itibaren aynı süre içinde tamamlanır.

C. Senatosunca kabul edilen metin

*Yüksek Denetleme Kurulunun T. B. M. Meclisine bağlanması*

MADDE 5. — 17 Haziran 1938 tarih ve 3460 sayılı Kanunla kurulmuş bulunan Umumi Mü-  
rakabe Heyeti Yüksek Denetleme Kurulu adıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine bağlıdır.

Yüksek Denetleme Kurulu, Özel Kanunu gereğince, Kamu İktisadi Teşebbüsleri hakkında  
hazırladığı raporları Türkiye Büyük Millet Meclisine sunar ve birer örneğini ilgili Bakanlık ve  
teşebbüse gönderir.

*M. T. A. Umumi Heyetinin kaldırılması*

MADDE 6. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 8 nci madde 6 ncı madde olarak  
aynen kabul edilmiştir.

*E. İ. E. D. Umumi Heyetinin kaldırılması*

MADDE 7. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 9 ncu madde 7 nci madde olarak  
aynen kabul edilmiştir.

*Özel yasama denetimi usullerinin kaldırılması*

MADDE 8. — Bu kanunun yürürlüğe girmesine kadar denetlenmesi görevi, yasama organının  
bu kanunun 1 nci maddesiyle kurulu Karma Komisyondan gayri komisyonlarına verilmiş olan  
Kamu İktisadi Teşebbüsleri ve Ortaklıklar ile kurumların özel denetim usulleri kaldırılmıştır.

*İlk kuruluş*

GEÇİCİ MADDE 3. — 1 nci maddede bahis konusu Karma Komisyonun seçimi, bu kanunun  
yürürlüğe girmesinden itibaren onbeş gün içinde tamamlanır. Bu kanunun yürürlüğe girmesi  
Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatiline veya yasama meclislerinden birinin ara vermesine ras-  
hyorsa, seçimler, ilk olağan toplantıdan itibaren aynı süre içinde tamamlanır.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

Karma Komisyon, bu kanunun yürürlüğe girmesinden önce mevcut mevzuat gereğince tasvibedilmemiş bilânço ile kâr ve zarar hesaplarını bu kanun hükümleri dairesinde derhal görüşmeye bağlar.

*Yürürlük tarihi*

**MADDE 11.** — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

*Yürütme*

**MADDE 12.** — Bu kanunun yasama organıyla ilgili hükümlerini yasama meclisleri ve diğer hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

C. Senatosunca kabul edilen metin

Karma Komisyon, bu kanunun yürürlüğe girmesinden önce yürürlükte olan mevzuat gereğince görüşülmemiş veya görüşülmesi bitirilmemiş bulunan bîlâncolar ile kâr ve zarar hesaplarını veya malî durumları gösteren tabloları ve raporları bu kanun hükümleri dairesinde derhal görüşmeye başlar.

*Yürürlük tarihi*

**MADDE 9.** — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 11 nci madde 9 ncu madde olarak aynen kabul edilmiştir.

*Yürütme*

**MADDE 10.** — Bu kanun Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisince yürütülür.

Geçici Komisyonun tavsiyeleri

Kanun başlığı. - Kesinleşmiştir.

**MADDE 1.** — Geçici Komisyon, Cumhuriyet Senatosunca yapılan değişikliklerin benimsenmesini tavsiye etmektedir.

**MADDE 2.** — Geçici Komisyon, Cumhuriyet Senatosunca yapılan değişikliklerin benimsenmesini tavsiye etmektedir.

**MADDE 3.** — Geçici Komisyon, Cumhuriyet Senatosunca yapılan değişikliklerin benimsenmesini tavsiye etmektedir.

**MADDE 4.** — Geçici Komisyon, Cumhuriyet Senatosunca yapılan değişikliklerin benimsenmesini tavsiye etmektedir.

**MADDE 5.** — Geçici Komisyon, Cumhuriyet Senatosunca 5 nci maddenin çıkartılması hususunun benimsenmemesini tavsiye etmektedir.

**MADDE 6.** — Geçici Komisyon, Cumhuriyet Senatosunca yapılan değişikliklerin benimsenmesini tavsiye etmektedir.

**MADDE 7.** — Geçici Komisyon, Cumhuriyet Senatosunca 7 nci maddenin çıkartılması hususunun benimsenmemesini tavsiye etmektedir.

**MADDE 8.** — Geçici Komisyon, Cumhuriyet Senatosunca bu maddenin numarasının değiştirilmesi hususunun benimsenmemesini tavsiye etmektedir.

**MADDE 9.** — Geçici Komisyon, Cumhuriyet Senatosunca bu maddenin numarasının değiştirilmesi hususunun benimsenmemesini tavsiye etmektedir.

**MADDE 10.** — Geçici Komisyon, Cumhuriyet Senatosunun bu maddede yaptığı değişikliklerin benimsenmemesini tavsiye etmektedir.

**GEÇİCİ MADDE 1.** — Kesinleşmiştir.

**GEÇİCİ MADDE 2.** — Kesinleşmiştir.

**GEÇİCİ MADDE 3.** — Geçici Komisyon, Cumhuriyet Senatosunun bu maddede yaptığı değişikliklerin benimsenmesini tavsiye etmektedir.

**MADDE 11.** — Geçici Komisyon, Cumhuriyet Senatosunca bu maddenin numarasının değiştirilmesi hususunun benimsenmemesini tavsiye etmektedir.

**MADDE 12.** — Geçici Komisyon, Cumhuriyet Senatosunun bu maddede yaptığı değişikliğin benimsenmemesini tavsiye etmektedir.

